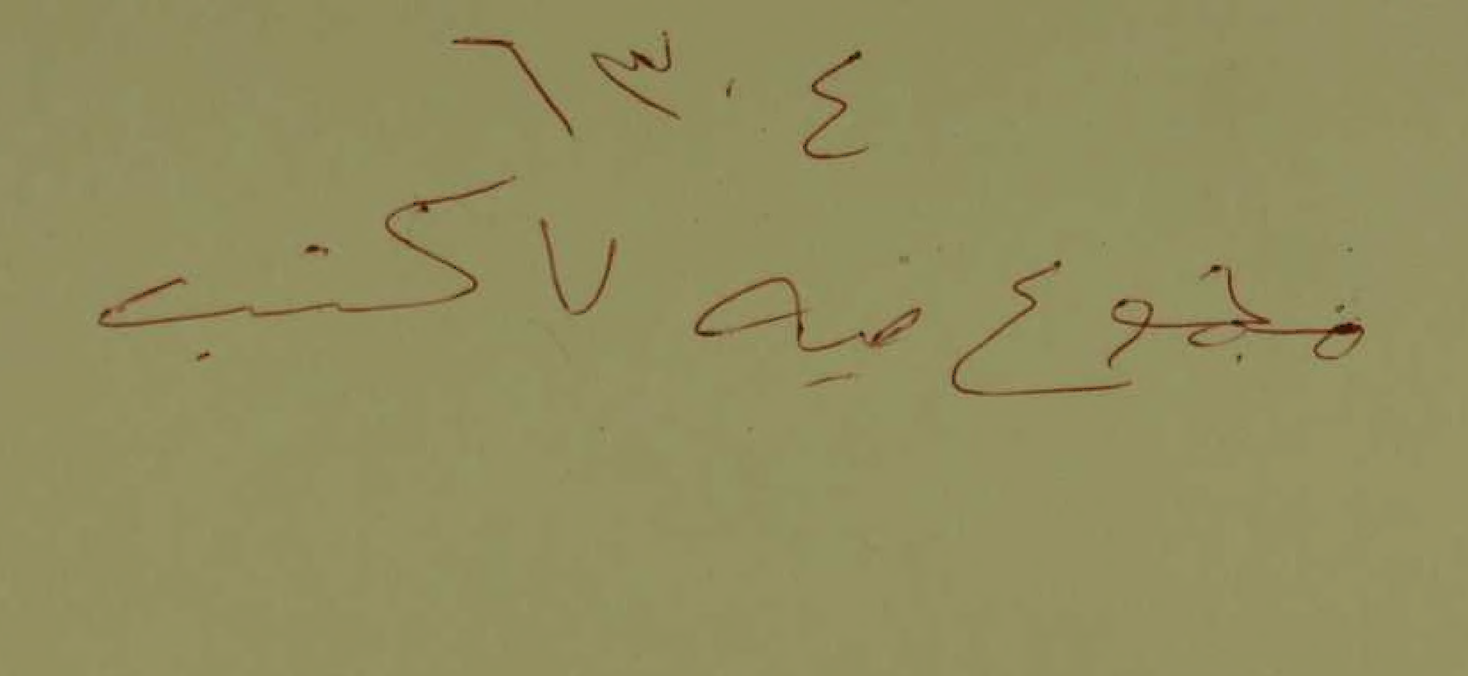

٦٣٠٤

مجموعه فيه ٧ كتب

هذا المخطوط يشمل عدة رسائل

أهمها:

١ـ مختصر في علل الأعاريض (علم العروض)

تأليف أبي عبد الله محمد المعروف بابي الجيش

الانصاري الأندلسي

٢ ـ رسالة في الفلك والميقات (تركي)

تأليف مصطفى بن علي الموقت بالمجد الخافي

هذه القصيدة للشيخ عبد الغني النابلسي رحمة واسعة

بسم الله الرحمن الرحيم

باسماء رب العالمين ابتدائيا   وبالحمد لا احصي وبالشكر وافيا

وكم من صلاة مع سلام تبركا   اتى بهما عبد الغني موافيا

على خير خلق الله طه وآله   واصحابه مع من لهم كان تاليا

وبعد فهذا عقد در نظمته   لمن كان في نيل الكمالات ساعيا

فخذه باخلاص كي موقنا به   ولا تك في مضمونه متلاهيا

وواظب عليه في الصباح وفي المسا   به تدرك الآمال ان كنت واعيا

وقل فيه يا الله حقق مقاصدي   وبالعفو كن لي يا رحمن كن لي معافيا

وبالرحمة اغفر يا رحيم خطيئتي   ويا ملك اجعلني بحكمك راضيا

وللقلب يا قدوس قدس عن السوى   وفي الحشر سلم يا سلام محاميا

ويا مؤمن ارزقني الامان من الردى   وللخلق كن لي يا مهيمن هاديا

وبالعز فارفع يا عزيز مكانتي   وللكسر يا جبار فاجبر مواسيا

وكبر

وكبر عطائي منك يا متكبر   ويا خالق اجعلني عن الشر لاهيا

من النار يا باري انلني براءة   وصور مقامي يا مصور عاليا

وللذنب يا غفار فاغفر تكرما   وبالقهر يا قهار فارم الاعاديا

الى الخير يا وهاب هب لي هداية   ندوم ويا رزاق فاجزل عطائيا

وبالعلم يا فتاح فافتح على الذي   لامرك القى يا عليم المآسيا

ويا قابض اقبضني على الحق مسلما   ويا باسط بسطني كي لي معافيا

وذلل سريعا يا مذل من افترى   علي وعزز يا معز جنابيا

دعوتك فاسمع يا سميع شكايتي   وانت بصير يا بصير بحاليا

ويا حكم احكم بالذي انت اهله   ويا عدل كن لي دون غيرك واليا

وباللطف عامل يا لطيف وانت يا   خبير فحالي لم يكن عنك خافيا

سألتك حلما يا حليم فان لي   ذنوبا عظاما يا عظيم صدوريا

بمغفرة كن يا غفور مساعدي   وللشكر وفق يا شكور مراعيا

وللقلب فاحفظ يا حفيظ وانت يا   مقيت فصير فوي الذكر خاليا

وقدري كبير يا كبير من التقى ... وبالجد اعل يا علي مقاميا

وكن انت حسبي يا حسيب وحمّل لي ... اموراً اثابت يا جليل التواصيا

وبالحق حقق لي الكرامة منك يا ... كريم وكن لي يا رقيب مناجيا

اجب لي دعائي يا مجيب تفضلاً ... ويا واسع اجعلني لوجهك رائيا

وبالحكمة افتح يا حكيم علي يا ... ودود نجد بالود منك صافيا

تمجد صفاتك يا مجيد لدى الورى ... ويا باعث ابعثني غداً منك ناجيا

وحقق شهود القلب يا حق فيك يا ... شهيد كن للوهم عني ماحيا

وكلت اموري يا وكيل اليك يا ... قوي فكن عني لاعادي مقاويا

ومتّن فؤادي يا متين على التقى ... ووال عطائي يا ولي تواليا

وكم لك عندي يا حميد محامد ... متى احصي يا محصي ظننت تناهيا

وبالفضل يا مبدي بدأت لنا ويا ... معيد علينا اعد بفضلك ثانيا

بذكر القلب يا محيي فاحيه ويا ... مميت امت ما عاد عنك راعيا

ويا حي طيّب لي حياتي وقم على ... اموري يا قيوم بالرفق كاليا

و

بسم الله الرحمن الرحيم

لك الحمد يا ذا الجود والمجد والعلى   تباركت تعطي من تشاء وتمنع

الهي وخلاقي وحرزي وموئلي   اليك لدى الاعسار واليسر افزع

الهي لئن جلت وجمت خطيئتي   فعفوك عن ذنبي اجل واوسع

الهي لئن اعطيت نفسي سؤلها   فها انا في روض الندامة ارتع

الهي ترى حالي وفقري وفاقتي   وانت مناجاتي الخفية تسمع

الهي فلا تقطع رجائي ولا تزغ   فؤادي فلي في سيب جودك مطمع

الهي اجرني من عذابك انني   اسير ذليل خائف لك اخضع

الهي فآنسني بتلقين حجتي   اذا كان لي في القبر مثوى ومضجع

الهي لئن عذبتني الف حجة   فحبل رجائي منك لا يتقطع

الهي اذقني طعم عفوك يوم لا   بنون ولا مال هنالك ينفع

الهي لئن لم ترعني كنت ضائعا   وان كنت ترعاني فلست اضيع

الهي

الهي لئن لم تعف عن غير محسن   فمن لمسيء بالهوى يتمتع

الهي لئن فرطت في طلب التقى   فها انا اثر العفو اقفو واتبع

الهي ذنوبي فاقت الطود واعتلت   فصفحك عن ذنبي اجل وارفع

الهي لئن اخطأت جهلا فطالما   رجوتك حتى قيل ما هو يجزع

الهي ينجي ذكر طولك لوعتي   وذكر الخطايا العين مني تدمع

الهي اقلني عثرتي وامح حوبتي   فاني مقر خائف متضرع

الهي انلني منك روحا وراحة   فلست سوى ابواب فضلك اقرع

الهي لئن خيبتني او طردتني   فما حيلتي يا رب ام كيف اصنع

الهي لئن اوحشتني واهنتني   فمن ذي الذي ارجو ومن ذا اشفع

الهي حليف الحب بالليل ساهر   يناجي ويدعو والمغفل يهجع

الهي يمنيني رجائي سلامة   وقبح خطيئاتي علي يشنع

الهي لئن تعف فعفوك منقذي   والا فبالذنب المدمر اصرع

الهي بحق المصطفى وآله   وحرمة الابرار هم لك خشع

الهي فان تشفع على بن احمد		نقيا تقيا فاننا لك اخشع

كلهم يرجو نوالك راجيا		رحمتك العظمى في الخلد يطمع

لا تحرمني يا الهي وسيدي		شفاعة الكبرى فذ الشفع

وصل عليه ما دعاك موحد

وناجاك راجيا ببابك ركع

بسم الله الرحمن الرحيم

شرعت بتوحيد الاله مبسملا   ساختم بالذكر الحميد مجملاً

واشهد ان الله لا رب غيره   تنزه من غير العقول تحملاً

وارسل فينا احمد الحق مقتدا   نبيا به قام الوجود وقد خلا

فعلمنا من كل خير مؤبد   واظهر فينا العلم والحلم والولا

فيا طالباً عزاً وكنزاً ورفعة   من الله فادعوه باسماء العلى

فقل بانكسار بعد طهر وقربة   فاسئلك اللهم نصراً معجلا

بحقك يا رحمن بالرحمة التي   احاطت فكن لي يا رحيم مُحملاً

ويا مالك قدوس قدس سرائري   وسلم وجودي يا سلام من البلا

ويا مؤمن هب لي امانا محققا   وستراً جميلا يا مهيمن مُسبلا

عزيزا ازل عن نفسي الذل واحمني   بعزك يا جبار من كل مُعضلاً

وضع جملة الاعداء يا متكبر   ويا خالق خذ لي عن الشر معزلا

ويا باري

ويا بارئ النعماء زد فيض نعمة   افضت علينا يا مصور اولا

رجوتك يا غفار فاقبل لتوبتي   بقهرك يا قهار شيطاني اخذلا

بحقك يا وهاب حلماً وحكمة   وللرزق يا رزاق كن لي مسهلا

وبالفتح يا فتاح نور بصيرتي   وبالعلم لي يا عليم تفضلا

ويا قابض اقبض قلب كل معاند   ويا باسط ابسطني باسرارك العلى

ويا خافض اخفض قدر كل منافق   ويا رافع ارفعني بروحك اسئلا

سئلتك عزاً يا معز لاهله   مذل فذل الظالمين منكلا

فعلمك كاف يا سميع فكن لنا   بصير بحالي مصلحاً متقبلا

فيا حكم عدل لطيف بخلقه   خبير بما يخفى وما هو مجتلا

فحلمك قصدي يا حليم وعدتي   وانت عظيم عظم جودك قد علا

غفور وستار على كل مذنب   شكور على احبابه وموصلا

علي وقد اعلى مقام حبيبه   كبير كثير الخير ذا جود مجزلا

حفيظ فلا شئ يفوت لعلمه   مقيت يقيت الخلق [illegible]

فحلمك حسبي يا حسيب تولني   وانت جليل كن لنعمى مكملا

الهی کریم انت فاکرم مواهبی … وکن لعدوی یا رقیب مجندلا
دعوتک یا مولی مجیبا لمن دعی … قدیم العطایا واسع الجود فی الملا
الهی حکیم انت فاحکم مشاهدی … فودک عندی یا ودود تنزلا
مجید قریب المجد والسعد والولا … ویا باعث ابعث جیش نصری مهرولا
شهید علی الاشیاء طیب شاهدی … وحقق لی یا حق المواردمنهلا
الهی وکیل انت فاقض حوائجی … ویکفی اذا کان القوی موکلا
متین فمتن ضعف حولی وقوتی … اغث یا ولی عبدا دعاک تبتلا
حمدتک یا مولی حمیدا موحدا … ومحصی لزلات الوری ومعدلا
الهی مبدأ الفتح لی انت والهدی … معید لما فی الکون ان باد وخلا
سئلتک یا محیی حیوة هنیئة … امت یا ممیت اعداء دینی معجلا
ویا حی احی میت قلبی بذکرک الا … قدیم فکن قیوم ستری موصلا
ویا واجد الانوار اوجد تنزلی … ویا واجد الانوار کن لی معولا
ویا واحد ما ثم الا وجوده … ویا صمد قام الوجود به علا
ویا قادر ذا البطش اهلک عدونا … ومقتدر قدر لنا دونا البلا

وقدم

وقدم لستری یا مقدم عافنی … مؤخر فضلا یا مؤخر ذا العلا
واسبق لنا الخیرات یا اول اولا … ویا آخر اختم لی اموت مهللا
ویا ظاهر اظهر لی معارفک التی … بباطن غیب الغیب یا باطنا دلا
ویا وال ادلی امرنا کل ناصح … ومتعال ارشد واصلح له الولا
ویای یا رب البرایا وواهب ال … العطایا یا تواب تب وتقبلا
ویا منتقم من ظالمی نفوسهم … لذاک عفو انت فاعطف تفضلا
عطوف رؤف بالعباد مسعف … لمن قد دعی یا مالک الملک معقلا
فالبس لنا یا ذا الجلال جلاله … فجودک والاکرام ما زال مهطلا
ویا مقسط ثبت علی الحق مهجتی … ویا جامع اجمع لی الکمال الی الملا
الهی غنی انت فاذهب لفاقتی … ومغن فاغن فقر نفسی لما خلا
ویا مانع امنع فی الذنب واشفنی … عن السوء مما قد جنیت تعملا
ویا ضار کن للحاسدین موبخا … ویا نافع انفعنی بروح محصلا
ویا نور انت النور فی کل ما بدا … ویا هادی کن للنور فی القلب مشعلا
بدیع البرایا انت من فیض لطفه … ولم یبق الا انت باق له الولا

ويا وارث اجعلني لعلمك وارثا ... ورشداً ألهمني يا رشيد تجملا

صبور وستار فوفق عزيمتي ... على الصبر واجعل لي اختيارا مرملا

باسمائك الحسنى دعوتك سيدي ... وآياتك العظمى ابتهلت توسلا

فاسئلك اللهم ربي بفضلها ... فهبني لنا منك الكمال مكملا

وقابل رجائي بالرضى منك واكفني ... ظروف زمان صرت فيه محولا

اغث واشفني من داء نفسي واهدني ... الى الخير واصلح ما بعقلي تخللا

الهي فارحم والدتي واخواني ... ومن بهذه الاسماء يدعو مرتلا

انا القادري الحسيني عبد قادر ... وحبت بمحيي الدين في دوحة العلى

وصل على جد الحبيب محمد ... باحلى سلام في الوجود واكملا

مع الال والاصحاب جمعا مؤبداً

وبعد بحمد الله ختما واولا

تمت

لمؤلفه

بسم الله الرحمن الرحيم

قال الفقير الى الله الغني • ابو عبد الله محمد المعروف بابي الجيش الانصاري الاندلسي •
بسم الله الرحمن الرحيم احمد الله واتوكل عليه واصلي على نبيه محمد واله اجمعين
وبعد فقد قصدت في هذا المختصر ان اذكر علل الاعاريض الاربع والثلثين
والضروب الثلثة والستين خاصة ولا اتعرض لشيء من زحاف الحشو غالبا
وضعت فيه ستة عشر بيتا اول لفظ من البيت تعطي اللقب اما اشتقاقا
او مضارعة تسامحا واخر العروض اخر جزء من الشطر الاول واول حرف من
الشطر الثاني يعطي عدد الضروب والضرب اخر جزء من البيت وجعلت
روي البيت حرفا يعطي عدد الاجزاء والحروف المذكورة هي هذه اب
ج د ه و ز ح ط وخرجت من كل بيت فروع الاصل وجعلت روي

الفرع

الفرع حرفا يعطي رتبته من العدد ايضا والاجزاء التي يتركب الشعر منها
سبعة جزءان خماسيان وهما فعولن وفاعلن وخمسة سباعية
وهي متفاعلن ومفاعلتن ومستفعلن ومفاعيلن و
فاعلاتن وليس مفعولات منها عند الجوهري وهذه الاجزاء تتركب
من سبب ووتد وفاصلة فالسبب نوعان خفيف وهو متحرك
بعده ساكن نحو لم وثقيل وهو متحركان نحو لك والوتد ايضا نوعان
مجموع وهو متحركان بعدهما ساكن نحو لكم ومفروق وهو متحركان
بينهما ساكن نحو قال والفاصلة نوعان صغرى وهي ثلث متحركات
بعدها ساكن نحو بلغا وكبرى وهي اربع متحركات بعدها ساكن
نحو بلغكم وجمع هذه الستة قولهم لم ار على راس جبل سمكة ولا بد من ذكر القاب
العلل وهي الخبن وهو حذف الثاني الساكن والاضمار اسكانه ان كان
متحركا والطي حذف الرابع الساكن والخبل اجتماع الخبن والطي والقبض
حذف الخامس الساكن والعصب اسكانه ان كان متحركا والقصر حذف ساكن

السبب ثم اسكان متحركه والقطع فعل ذلك في الوتد والكف
حذف الساكن السابع والكسف حذفه ان كان متحركا والوقف
اسكانه والكسف والوقف يختصان بمفعولات والقطف حذف سبب
خفيف واسكان ما قبله ويختص بمفاعلتن والحذذ حذف وتد مجموع
والصلم حذف وتد المفروق والتشعيب حذف متحرك من وتد فاعلاتن
والحذف اسقاط سبب خفيف والبتر حذف سبب خفيف وقطع
ما بقي والجزء حذف جزئين من الشطرين والشطر حذف نصف البيت
والنهك حذف ثلثي البيت والترفيل زيادة سبب خفيف و
الاذالة زيادة حرف ساكن في وتد مجموع والتسبيغ زيادة في سبب
خفيف **ابتداء الابيات الطويل** اصله
فعولن مفاعيلن فعولن مفاعيلن مرتين
طويل على الليل اذ بت كالكا جنوح الدجى والنجم ينقاد للجنح
طويل على الليل اذ بت كالكا جنوح الدجى والنجم قد حار مذهبا
طويل

طويل على الليل اذ بت نائما وايقنت ان العذل افك مداج

المديد اصله فاعلاتن فاعلن فاعلاتن مرتين

مد باعا في التجني ولجا
وانثني بثنيه تيه وزهو مد باعا في منا واتم
بعد ما اغلقت باب العتاب
مد باعا في مناواتم
بعد ما اغلقت باب الجرح مد باعا في مناواتم
بعد ما دانا لا بعاد
مد باعا في تجنبه هيج الشكوى تجنبه
مد باعا في تجنبه هيج الاوصاف ناوها

البسيط اصله مستفعلن فاعلن مستفعلن فاعلن مرتين

ابسط رجائك بالايام مبتهجا
واغنم من الانس قبل الشيب ما شئتا

ابسط رجائك بالايام منبهجا

واغنم من الانس قبل الشيب ماشيبا

ابسط رجاءً لوصل كذبت

فيه ظنون قناءات في لجاج

ابْسُطْ رجاءً لوصلٍ كذبت

فيه ظنون تروّي من صدى

ابسط رجاء لوصل كذبت

فيه ظنون تردّ الساهي

ابسط رجاء مع الاوجال

وارقب نضارة غصن ذاوي

الوافر اصله مفاعلتن ست مرات

توافرت المنى وجنيت رطبا — جنىً مواصلاتك غير ذاوي

توافر حظ ذي امل — ويستر عطفكم اربا

توافر

توافر حظ ذي امل — وصار وصالكم هرجا

الكامل اصله متفاعلن ست مرات

وكملت لا احد بفوقك فانتهج

طرق السيادة في علوك واستوى

وكملت لا احد بفوقك في علا

وطلعت في افق الكمال شبيها با

وكملت لا احد بفوقك فانتهج

طرق العلى سببا الى الفلج

وكملت لا احد بفوقك في

شرف وعود كفك الصفرا

وكملت لا احد بفوقك في

شرف وتصفح نير الوجه

وكملت لا احد بفو — قك فاقمع الخلق المنادي

وكملت لا احد بفو — قك فامح بالحكم المجاز

وكملت لا احدله   امل لغيرك ينجح
وكملت اد طفحت كؤ   م نداك فارووعاط

الهزج اصله مفاعيلن ست مرات

هزجتم اذ دنا ناء   بري جثمانه الوجد
هزجتم اذ دنا ناء   بري ثم عتاب

الرجز اصله مستفعلن ست مرات

رجز فان مالوا النا عن موعدي
هاجت بلابيل الفؤاد المنصوى

رجز فان مالوا النا عن موعدي
فاتخلف من احبابنا محبوب

رجز فان مالوا النا   عن موعد فلترتجي
رجز فما لوا النا عن موعدي
رجز فحب الواسه

الرمل

الرمل اصله فاعلاتن ست مرات

رمل من وصل غز واثب
وثبة الليث محب فيه ثاوي

رمل من وصل غز واثب

وثبة الليث مروي بالتراب

رمل من وصل غز واثب
وثبة الليث مروع بالفنج

رمل من وصل غز   بت شكى طول ابعاد
رمل من وصل غز   ماله في الحسن شبه

رمل من وصل غز   واصل حبل النوى

السريع اصله مستفعلن مستفعلن مفعولات مرتين

سرعت في اثارهم جاهدا   سرعت في اثارهم جاهدا
واخبت صبرا بسبيل المناد   واخبت ذل الصبر اذا ادبوا

اسرعت فی اثارهم جاهدا واصلت اسئادا بادلاج

اسرعت فی اثارهم ولها ان ابعدوا الهیمان ما بعدا

اسرعت فی اثارهم داشوفاه

اسرعت فی اثارهم ذا شجوی

المنسرح اصله مستفعلن مفعولات مستفعلن مرتین

سرحت طرفی فی حسن ذی غنج

جنت به الباب الوری دهوی

سرج لحب الاحباب سرج لحب الدعج

الخفیف اصله فاعلاتن مستفعلن فاعلاتن مرتین

خفّ حملی ابعاد غرّ بجوج

ناح لاثینی من عنان المنادی

خفّ حملی ابعاد غرّ بجوج

ناح لاثینی عطفه من شت

خفّ

خف حملی ابعاد غرٍ غدا

یرنمی سهم جفنه فی المهج

خف حملی کذ الهوی والتذاذی فیه الردی

خف حملی کذ الهوی لم اروع بتیه

المضارع اصله مفاعیلن فاعلاتن مفاعیلن مرتین

ضرعنا لعزناء اعاد الکری سهادا

المقتضب اصله مفعولات مستفعلن مستفعلن مرتین

اقتضبت من رشاء ان دهبته خلدی

المجتث اصله مستفعلن فاعلاتن فاعلاتن مرتین

اجتثّ ان لاح ضوء اجلو به لیل بعدی

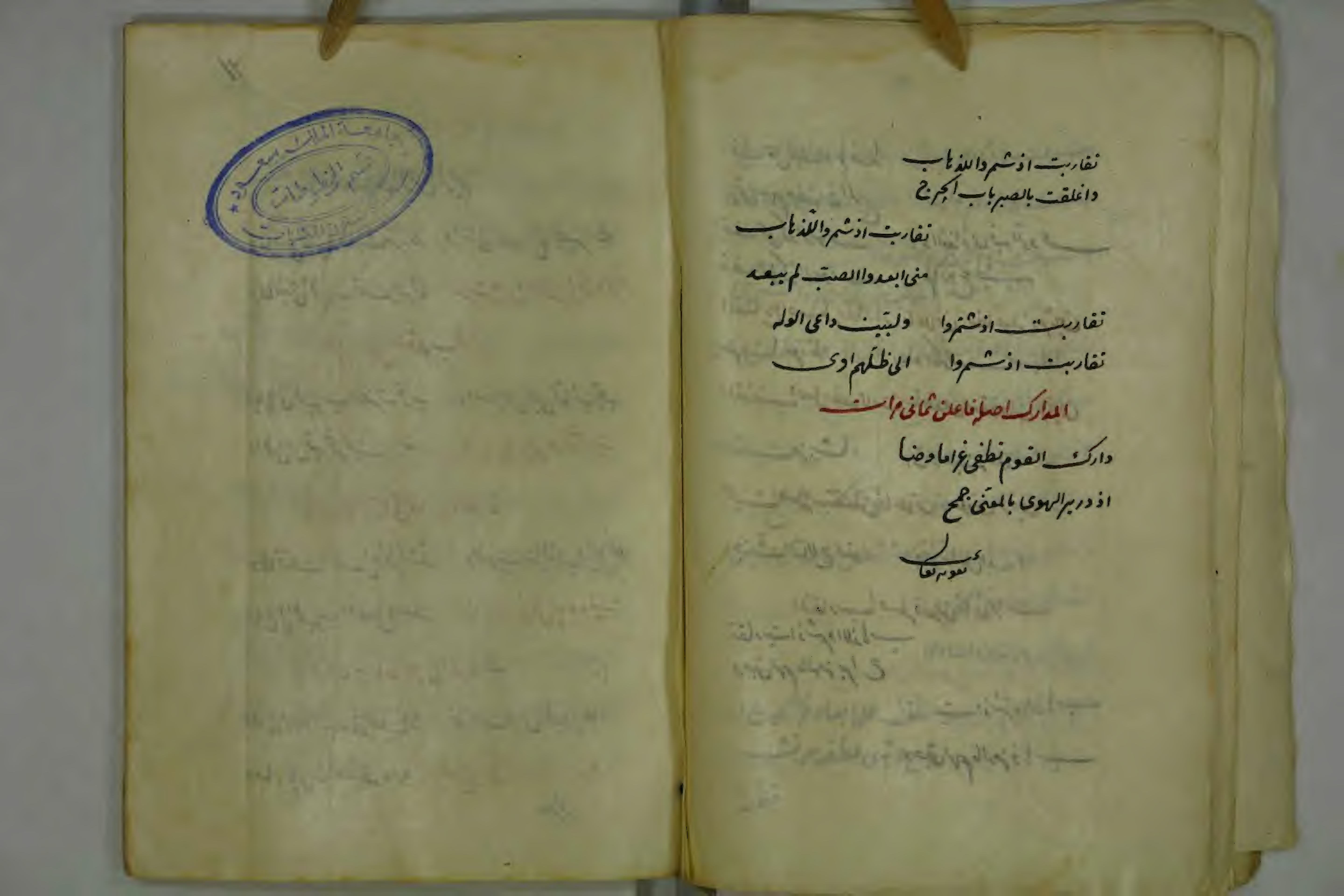
المتقارب اصله فعولن ثمانی مرات

تقاربت اذ شم واللذهاب

وحبّی لهم ماله من براح

تقاربت اذ شم واللذهاب

وحبّی لهم ماله من ذهاب

تقاربت اذ شم واللذ ناب
وانغلقت بالصبر باب الفرج

تقاربت اذ شم واللذ ناب

منى ابعد واالصب لم يبعه

تقاربت اذ شم وا ولبين داعى الوله

تقاربت اذ شم وا الى ظلم اوى

المدارك اصلها على ثمانى مراتب

دارك القوم نطقى غراما وضنا

اذ دربر الهوى بالمعنى جمح

بعونه تعالى

بسم الله الرحمن الرحيم

ولما صفى قلبى وطابت سريرتى   واثبتنى صحوى بفتح بصيرتى

وخاطبنى المحبوب قلت بحيرتى   نظرت بعين الفكر فى حان حضرتى

حبيبا تجلى للقلوب فجنتى

اباح لى المحبوب حضرت قربه   واسفر عن قلبى كتائب حجبه

ونعمنى من خير خمر لشربه   سقانى بكاس من مدام حبه

فكان من الساقى خمارى وسكرتى

ولما قتلت النفس اعظم قتلة   وطهرت سر القلب عن كل غفلة

اباح لى المحبوب افضل وصلة   ينادمنى فى كل يوم وليلة

وما زال يرعانى بعين المودة

داوى زناد الحب فى القلب ناره   فاصبحت ما بين المحبين جاره

وصار قلبى فى الحقيقة داره   صريح بيت الله من جاء زاره

بهروله

بهروله يحظى بعز ورفعة

بذلت له نفسى مقرا برقه   واجهدتها كى ما تقوم بحقه

فاطلعنى كالبدر يبدو بافقه   وسرى سر الله سار بخلقه

فلذ حبابى ان اردت مودتى

اشار لى المحبوب ما قد رايت من   فقلت لقلبى ان تردد غره فهن

فاورثنى تصريف حرفين وهى كن   واجرى بامر الله ان قلت كن يكن

فكل بامر الله فاحكم بقدرة

ولما غدوت فى المعالى منافيا   وبادرت نحو السبق للوصل آنسا

لخلعه اهل الحب امسيت لابسا   واصبحت بالواد المقدس خالسا

على طور سينا قد سموت بخلعتى

ولما قهرت النفس عن كل غائب   وسابقت اهل الصدق فى كل نائب

تجلت لى الاشياء من كل غائب   ولاحت لى الاكوان من كل جانب

فصرت لها اهلا بتحقيق نسبة

قطعت هوى نفسي وان لام لائم   فافنيت دهري في الذرى هو دائم

وفي حضرت المحبوب قلبي هائم   فلي علم في ذروة المجد قائم

رفيع البنا ناوى له كل امتي

حماني حبيبي من عيوب تبدتها   ونتج سري في اعلو قصدتها

سقاني بكاس من علوم ادرتها   فلا علم الا من سجا ورد تها

ولا نقل الا من صحيح رواية

بصدق الصفا في حب دام اتفاعنا   وفي ذروة التحصيص بان ارتفاعنا

ولنا المنا منه وصح سماعنا   على الدرة البيضا كان اجتماعنا

وفي قاب قوسين اجتما الاحبتي

طلبت شفائي من طبيب امرضا   فمن ورقاني وقد سعدوا الفضا

ومن فضله نور اليقين اذا اضا   وعاينت اسرافيل واللوح والرضا

وشاهدت انوار الجلال بنظرتي

ولما ردت النفس قهرا لاصلها   وجاهدت في قرب الحبيب من اجلها

تجلت

تجلت لي الاكوان طرا باعلها   وشاهدت ما فوق السموات كلها

كذا العرش والكرسي في طي قبضتي

ولما غدت نفسي بحبي رفيقة   وصارت الى المحبوب حقا صديقة

اباح لها التصريف نزهو طيعة   وكل بلاد الله ملكي حقيقة

واقطابها في تحت حكمي وطاعتي

اباح لي المحبوب خير طريقة   [illegible]

وسهل لي فيها لكل دقيقة   وجودي سري في سر [illegible]

ومرتبتي فاقت على كل رتبة

به بقيت ذي النفس بعد فنائها   لدى ذكر [illegible] وصدق رجائها

كساها من الانوار سر وبهائها   وذكري جلا الابصار بعد عنائها

واحيى فؤادي الصب بعد القطيعة

قدقت لدى صبي لو عدي انجازه   فاكسب قلبي خير نور وجازه

وخضت بعقلي بحر علم مجازه   حفضت جميع العلم طرت طرازه

على خلوت التشريف في حسن خلوتي

هداني لرشدي بعد ان كنت حائرا   وعن كل حظ صرت نحوه زائرا

فصرت له فوق المحبين طائرا   قطعت جميع الحجب لله سائرا

فما زلت ارقى سائر المحبتي

فكم شاقني وجه الحبيب ولم ادم   فقلت لقلبي عن هوى غيره فطم

فلما راى سري لغيره لم يرم   تجلى لي الساقي وقال الى قسم

وهذا شراب الحب في حان حضرتي

بذلنا له الارواح حتى اجابنا   وقال ارفع الاستار وادخل حجابنا

كذا كل من قد كان يرعى جنابنا   تقدم ولا تخشى كشفنا حجابنا

تملى هنيئا بالشراب ورؤيتي

فما زلت عن حب الاحبة نقلة   شربت بها كاسا نوقد شعلة

فلم يبق عن سر المودة غفلة   شطحت بها نشرا وغربا وقبلة

وبرا وبحرا من نفدس حمرتي

تفضل

تفضل محبوبي بنيل مطالبي   وطهرني من سوء قبح معايبي

ونور قلبي كي انال مآربي   ولاحت لي الاسرار من كل جانب

وبانت لي الانوار من كل وجهة

فلما غدا قلبي لحبيبي ببره   وطالت به اشواقه لا بقره

صارت منه اسرار لسره   وشاهدت معنى لو به اكشف نشر

لعصم الجبال الراسيات ادكت

افاض على نفسي العطاء جبرها   وطهرها من كل نقص بعيبرها

وقوى قواها ثم صار بجيرها   ومطلع شمس الافق ثم ميغربها

وافطارا رض الله في حال خلوتي

قهرت هوى نفسي بتركي لفترتي   وصنت ضياء العقل عن كل عثرتي

فنلت على الاخوان افضل قدرتي   اقلبها في راحتي كل نورة

اطوف بها سبعا على طول المحبتي

ولما غدت نفسي الجهاد مطيقة   وبالحق في هذا الوجود رفيقة

اعادكلها كون وصارت رفيقة　　انا قطب الاقطاب الوجود حقيقة

على سائر الاقطاب قولي وحرمتي

تلذذت بالمحبوب اطيب لذة　　قطعت به في الانس افضل مدة

وصيرني للخلق اعظم عدة　　توسل بنا في كل هول وشدة

اغيثك في الاشياء طرا بهمتي

حباني حبيبي في الورى افضل الحبا　　وصيرني في الخلق اعظم منصبا

واثبت لي جاها على الخلق اغربا　　مريدي اذا ما كان شرقا ومغربا

اغثه اذا ما سار في اي بلدة

ذكرت بهذا النظم وصف ذوي الشرف　　فحسن به ظنا نل سرها وصف

واياك والانكار تسلم من الاسف　　فيا منشدا اذا النظم قله ولا تخف

فانك محروس بعين العناية

اذا شئت ان تعطى مقاما مخصصا　　وتسلم عن عيش يكون منغصا

وتصبح من رق الوجود مخلصا　　وكن قادري الوقت لله مخلصا

تعيش

تعيش سعيدا وصادقا في المحبة

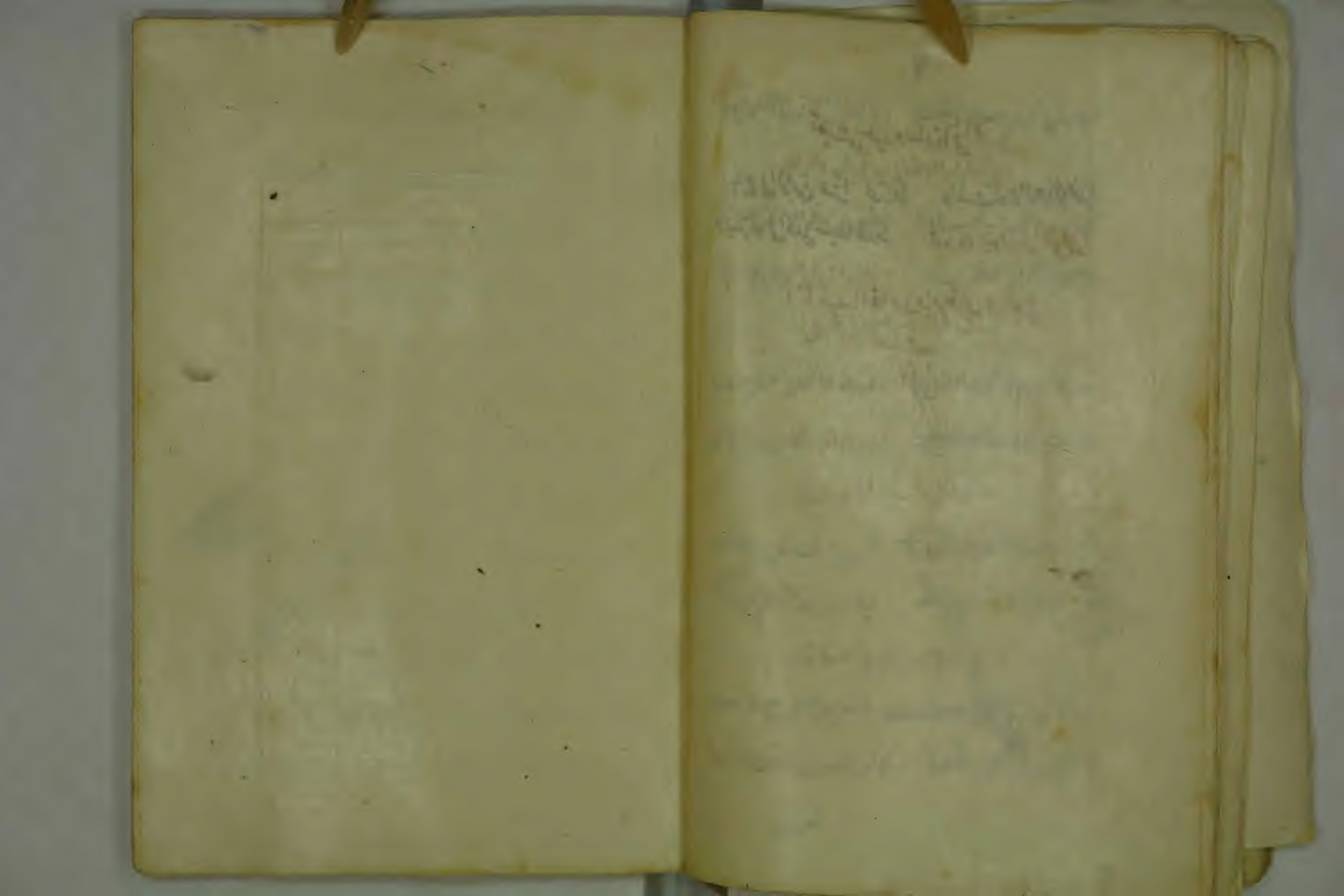
اباح لي الرحمن عزا مجددا　　واثبت لي في الدهر ذكرا مخلدا

ويسر لي في الخلق سيفا مجردا　　فجدي رسول الله اعني محمدا

انا عبد القادر دام عزي ورفعتي

تمت

م م م

بسم الله الرحمن الرحيم

كوكل نه ربو بيمانه آه دميدمى   تفكرا وزره مى سبن بوخسه جانب جومى

حوتنه باد ايدوب اول جايكاه محترمى   أمن تذكر جيران بذي سلم

مزجت دمعا جرى من مقلة بدم

قربنس وهاشمك اذن ايلوب صفتن   بيلورسين غم هجرك دواى شبابتن

مدينه نك باكوردكمى باده منقبتن   أم هبت الريح من تلقاء كاظمة

وأومض البرق في الظلماء من إضم

اولوب نه بيكان محنت شتى   نه ندر كه كمان كبى قدك اولدى دوتا

بو دكلى رازكى بزدن نهفته ايله تا   فما لعينيك إن قلت اكففا همتا

وما لقلبك إن قلت استفق يهم

اكرچه صافلديم سر عشق بن دون وكون   سرشكم ايلدى افشاى راز خلقه بتون

بو قولى سويلدى بر نكته دان علم لدن   أيحسب الصب أن الحب منكتم

ما

ما بين منسجم منه ومضطرم

قيوب بو دوره دن نك مطالب آئين   صفا بلوب غم عشقك ملامت ايلين

سبب نه چكرسن محبتك كسلين   لولا الهوى لم ترق دمعا على طلل

ولا أرقت لذكر البان والعلم

بوزكده زرد يحسرت ديكده كوزيت   سنى نه حاله كتوردى كورنش حسرت

دو چشمك اولمه مغلوب كريه فرقت   فكيف تنكر حبا بعدما شهدت

به عليك عدول الدمع والسقم

نه ممكن ايلمك اخفاء غم محبتى سن   كه باعث آتش هر سوز وتاب عشقه بدن

قمر عيان كوريور عشق روى دزدكدن   وأثبت الوجد خطي عبرة وضنى

مثل البهار على خديك والعنم

بو سوز وتاب محبت ياقوب بو جان وتنى   نثار جگر ايله ب تاب وطاقت ايتدى بنى

فواى مداوى مشفق بو درده چاره قنى   نعم سرى طيف من أهوى فأرقني

والحب يعترض اللذات بالألم

بلای عشقه غم هجره مبتلایم بن   نه رحمکذر ایدرسین بکا نصیحتمی سن

جهان جهان سکا اولسون فدا بو جانلردن   يَا لَائِمِي فِي الْهَوَى الْعُذْرِيِّ مَعْذِرَةً

مِنِّي إِلَيْكَ وَلَوْ أَنْصَفْتَ لَمْ تَلُمِ

نهان ایدرسه ده سوز درون منکرینا   نه رسمه صاقلیه دل دود آه منتشرین

افاده ایلک اولماز اگرچه بیلکده بونی   عَدَتْكَ حَالِيَ لَا سِرِّي بِمُسْتَتِرٍ

عَنِ الْوُشَاةِ وَلَا دَائِي بِمُنْحَسِمِ

درون جان و دله چون محبت اندی غلو   رسیده ایلدی صبر و قراره صدمه

قبول موعظه ایتمز کوکل عجبدر بو   مَحَضْتَنِي النُّصْحَ لَكِنْ لَسْتُ أَسْمَعُهُ

إِنَّ الْمُحِبَّ عَنِ الْعُذَّالِ فِي صَمَمِ

اولوب جهتیه طلبکار عشق لم یزلی   کوکلده کارگر اولمقده نشوه ازل

بکا نصیحت ایدر پیر سالخورده ولی   إِنِّي اتَّهَمْتُ نَصِيحَ الشَّيْبِ فِي عَذَلٍ

وَالشَّيْبُ أَبْعَدُ فِي نُصْحٍ عَنِ التُّهَمِ

بو نفس دون و دینده ندر بو کیفیت   که دائم اولمده سرگرم نشوهٔ غفلت

دم

دم شباب گذار اندی الدی عبرت   فَإِنَّ أَمَّارَتِي بِالسُّوءِ مَا اتَّعَظَتْ

مِنْ جَهْلِهَا بِنَذِيرِ الشَّيْبِ وَالْهَرَمِ

نزول ضیف کرامه چو عادت امرا   کمال عزت و اکرام اولور ایکن اجرا

رسوم خدمت مهمان ایتمدی اجرا   وَلَا أَعَدَّتْ مِنَ الْفِعْلِ الْجَمِيلِ قِرَى

ضَيْفٍ أَلَمَّ بِرَأْسِي غَيْرَ مُحْتَشِمِ

تکاسل ایتدی رعایتده حیف نفس عدو   که ضیفی ایتمدی توقیر لایق اوله‌جق

بو حالدن بکا شرم و خجالت اندی علو   لَوْ كُنْتُ أَعْلَمُ أَنِّي مَا أُوَقِّرُهُ

كَتَمْتُ سِرًّا بَدَا لِي مِنْهُ بِالْكَتَمِ

مثال توسن سرکش بو نفس حیله نما   مدام اولدی صفحهٔ انوره دست هوا

صلاح و ضبطه نه تدبیر المسم آیا   مَنْ لِي بِرَدِّ جِمَاحٍ مِنْ غَوَايَتِهَا

كَمَا يُرَدُّ جِمَاحُ الْخَيْلِ بِاللُّجُمِ

غریبدر حله نفس حریص بی پروا   نه کلی بوله اولور اولقدر هوس بیجا

صفن هوسنه ایتمه متابعت اصلا   فَلَا تَرُمْ بِالْمَعَاصِي كَسْرَ شَهْوَتِهَا

إِنَّ الطَّعَامَ يُقَوِّي شَهْوَةَ النَّهِمِ

بو اولدی طالب عرفانه مسلك اولی خلاف خواهش اماره الیبدیه لا

هوای نفس ایدر اهل دلی اسیر بلا وَالنَّفْسُ كَالطِّفْلِ إِنْ تُهْمِلْهُ شَبَّ عَلَى

حُبِّ الرَّضَاعِ وَإِنْ تَفْطِمْهُ يَنْفَطِمِ

قواعد ای بو نفس دنی یه تکسیر بو صفت تغلب ایدر سقا بر عدو در بو

دوا بیدر اولسن مبتلای حکم عدو فَاصْرِفْ هَوَاهَا وَحَاذِرْ أَنْ تُوَلِّيَهُ

إِنَّ الْهَوَى مَا تَوَلَّى يُصْمِ أَوْ يَصِمِ

مطیه در سکا جو بکیم بو نفس دون دونکون تقید ایله که آنی سکا مطیع اولسون

آنی محافظه ایده جهدک ایله بتون وَرَاعِهَا وَهْيَ فِي الْأَعْمَالِ سَائِمَةٌ

وَإِنْ هِيَ اسْتَحْلَتِ الْمَرْعَى فَلَا تُسِمِ

اگرچه حیله سن ادراک ایدرسک ای دل کن صقن دسایس لذات نفس بد خودن

حذر که دشمنه جاه هلاکه جان ایدن كَمْ حَسَّنَتْ لَذَّةً لِلْمَرْءِ قَاتِلَةً

مِنْ حَيْثُ لَمْ يَدْرِ أَنَّ السُّمَّ فِي الدَّسَمِ

قو

فوسالکان هوانک مراسیم بدعن ریاضتنده نه افراط قیل نه ورطیعن

نتیجه معتدل ایت نفس سرکشک ویزنا وَاخْشَ الدَّسَائِسَ مِنْ جُوعٍ وَمِنْ شِبَعٍ

فَرُبَّ مَخْمَصَةٍ شَرٌّ مِنَ التُّخَمِ

گذشته جرم وگناهک مدام ایدوب فکرت گل ایله توبه به صدق وخلوص ایله نیت

سرشکک واه نامشله قیل عبودیت وَاسْتَفْرِغِ الدَّمْعَ مِنْ عَيْنٍ قَدِ امْتَلَأَتْ

مِنَ الْمَحَارِمِ وَالْزَمْ حِمْيَةَ النَّدَمِ

ایدوب خلوص بو زندنی اشارت وایما گورنسه صورت حقدن بو نفس خدعه نما

حذر حیله لر ایله سکا ایدر فرما وَخَالِفِ النَّفْسَ وَالشَّيْطَانَ وَاعْصِهِمَا

وَإِنْ هُمَا مَحَضَاكَ النُّصْحَ فَاتَّهِمِ

نه کید خصمه بیونی ویره حکم نفسه رضا حذر حذر که اولورسن اسیر بند بلا

نه اوامر ایدرسه عمل امتناع ایله دوا وَلَا تُطِعْ مِنْهُمَا خَصْمًا وَلَا حَكَمًا

فَأَنْتَ تَعْرِفُ كَيْدَ الْخَصْمِ وَالْحَكَمِ

گوردی سین دلی ناوکث مقاله جیانی که عامل اولدی قولیله ترک ایده کسلین

حیا کلور بکا انسم ملاحظه ایلن — أَسْتَغْفِرُ اللّٰهَ مِنْ قَوْلٍ بِلَا عَمَلٍ

لَقَدْ نَسَبْتُ بِهِ نَسْلًا لِذِي عُقُمِ

درونم اولمدی اشغال دنیادن چو تهی — فزون اولدی کنهکچه حیرت دلهی

دلمده دغدغه اکثر فزونهی — أَمَرْتُكَ الْخَيْرَ لَكِنْ مَا ائْتَمَرْتُ بِهِ

وَمَا اسْتَقَمْتُ فَمَا قَوْلِي لَكَ اسْتَقِمِ

دریغ بوق عمل طاعت نوافلدن — فراش راحته دلبسته هر نفسده بوتنا

نه صورت ایله وارم بارکاه حضرتنه — وَلَا تَزَوَّدْتُ قَبْلَ الْمَوْتِ نَافِلَةً

وَلَمْ أُصَلِّ سِوَى فَرْضٍ وَلَمْ أَصُمِ

ندر بو کثرت غفلت ندر بو درد و بلا — که بند غفلته پابسته اولمشم حالا

عجبمی بد زبانم اولورسه وا ویلا — ظَلَمْتُ سُنَّةَ مَنْ أَحْيَى الظَّلَامَ إِلَى

إِنِ اشْتَكَتْ قَدَمَاهُ الضُّرَّ مِنْ وَرَمِ

تصور ایله بو احوالی ای سبرهوا — که فخر عالم ایدوب سمت طاعتی مأوی

جهانده کورمدی هیچ عیش دلنوشی نفسه دوا — وَشَدَّ مِنْ سَغَبٍ أَحْشَاءَهُ وَطَوَى

تحت

تَحْتَ الْحِجَارَةِ كَشْحًا مُتْرَفَ الْأَدَمِ

رضای رب کریم اذتی غایت طلبن — سو کدایلدی نفسک ریاضت و تعبنا

قبول ایتمدی دهرک لذایذ و طربن — وَرَاوَدَتْهُ الْجِبَالُ الشُّمُّ مِنْ ذَهَبٍ

عَنْ نَفْسِهِ فَأَرَاهَا أَيَّمَا شَمَمِ

خو

در دل عشق خداوند ایله اولوب مملو — همیشه طاعت و زهد اوزره ایدی اول خوش

بو غیده رغبتی عیش جهانه یکسر یو — وَأَكَّدَتْ زُهْدَهُ فِيهَا ضَرُورَتُهُ

إِنَّ الضَّرُورَةَ لَا تَعْدُو عَلَى الْعِصَمِ

اوشه که منته خلق اولندی جزء و کل — ظهوره کلدی انکچون بو دلکش سرو علن

نه احتیاج الما الابشی دو عالمدن — وَكَيْفَ تَدْعُو إِلَى الدُّنْيَا ضَرُورَةُ مَنْ

لَوْلَاهُ لَمْ تَخْرُجِ الدُّنْيَا مِنَ الْعَدَمِ

اوشه که اولدی سپهدار خطهٔ کونین — اوشه که دستنده قهر اولدی بدر و حنین

اوشه که اولدی شرفیاب قبله دومین — مُحَمَّدٌ سَيِّدُ الْكَوْنَيْنِ وَالثَّقَلَيْنِ

وَالْفَرِيقَيْنِ مِنْ عُرْبٍ وَمِنْ عَجَمِ

سعادتله اولوب سایه‌بخش خیر مدن   چو اولدی نکته‌کشای رموز علم لدن

عجبمی عالم اولورسه مطیع امری بتون   نَبِیُّنَا الآمِرُ النَّاهِی فَلَا أَحَدٌ

أَبَرَّ فِی قَوْلِ لَا مِنْهُ وَلَا نَعَمِ

اودم که هول قیامت قلوبه ایده غلو   هراس و خوف ایله سر جمله خلق اوله مملو

ضعیف امته اولور اولا عنایتجو   هُوَ الْحَبِیبُ الَّذِی تُرْجَی شَفَاعَتُهُ

لِکُلِّ هَوْلٍ مِنَ الْأَهْوَالِ مُقْتَحِمِ

بنان معجزی ایتدی شکسته قرص مهی   عدونك اولدی زیاده تحیر و ولهی

طریق حقه دلالت قیلوب گدا و شهی   دَعَا إِلَی اللهِ فَالْمُسْتَمْسِکُونَ بِهِ

مُسْتَمْسِکُونَ بِحَبْلٍ غَیْرِ مُنْفَصِمِ

خدا او شمس کمالك بلند ایدوب افقن   مقام معرفتك کوردی سربسر طرقن

فزون ایدی دخی کمال ایله عنقن   فَاقَ النَّبِیِّینَ فِی خَلْقٍ وَفِی خُلُقٍ

وَلَمْ یُدَانُوهُ فِی عِلْمٍ وَلَا کَرَمِ

او مهر اوج کماله نه داد حقدر بو   که انبیا بی ایدوب مستفاد او معجزکو

ایدر

ایدر افاده اسرار معرفت هرسو   وَکُلُّهُمْ مِنْ رَسُولِ اللهِ مُلْتَمِسٌ

غَرْفًا مِنَ الْبَحْرِ أَوْ رَشْفًا مِنَ الدِّیَمِ

ایدوب احاطه علوم فضائل و حکمی   چون اولدی نسخه کبری وجود محتشمی

خجیل اولدی مقیم حریم محترمی   وَوَاقِفُونَ لَدَیْهِ عِنْدَ حَدِّهِمِ

مِنْ نُقْطَةِ الْعِلْمِ أَوْ مِنْ شَکْلَةِ الْحِکَمِ

درون پاکی اولوب علم و حلم ایله مملو   کمال ذات ایله اولدی یگانه اول مهرو

کورن او رشك مهی دیردی جل خالقه   فَهْوَ الَّذِی تَمَّ مَعْنَاهُ وَصُورَتُهُ

ثُمَّ اصْطَفَاهُ حَبِیبًا بَارِئُ النَّسَمِ

خدا که قیلدی مبرا اشالدن او شهی   ظلال پاکنه دل تشنه ایدی خاك رهی

یگانه ایتدی کمال ادره حق او رشك مهی   مُنَزَّهٌ عَنْ شَرِیکٍ فِی مَحَاسِنِهِ

فَجَوْهَرُ الْحُسْنِ فِیهِ غَیْرُ مُنْقَسِمِ

اولوب مدیحه طراز وجود محترمی   کشود خامه کمینه سبکرو قلمی

هزار شوقله وصف ایت او سید الامی   دَعْ مَا ادَّعَتْهُ النَّصَارَی فِی نَبِیِّهِمِ

وَاَحْكُمْ بِمَا شِئْتَ مَدْحًا فِيهِ وَاحْتَكِمِ

اودر پاك رشك گهر قلوب صدقین ظهوری مشرق نورانئ جبهۀ سالفین

كمال وصفنده صرف ایت مدایحك تحقیق فَانْسُبْ اِلَى ذَاتِهِ مَا شِئْتَ مِنْ شَرَفٍ

وَانْسُبْ اِلَى قَدْرِهِ مَا شِئْتَ مِنْ عِظَمِ

یازلسه وصف كمالات ذاتی یكسرمو ایدر صحایف افلاكی سربسر مملو

اولور بیاننه عاجز هزار معجزه‌گو فَاِنَّ فَضْلَ رَسُولِ اللّٰهِ لَيْسَ لَهُ

حَدٌّ فَيُعْرِبَ عَنْهُ نَاطِقٌ بِفَمِ

اوشه كه دركشیدر خیل امته دامن وجودین ایدی كمال او زره خالق ذی المن

نگاه لطف ایدر خاری رشك برگ سمن لَوْ نَاسَبَتْ قَدْرَهُ آيَاتُهُ عِظَمًا

اَحْيَى اسْمُهُ حِينَ يُدْعَى دَارِسَ الرِّمَمِ

او ملك لطف و عطانك شه ملك سپهی او تختگاه كمالك یگانه پادشاهی

سزای شفقت ایدرسا مثانی بر كهی لَمْ يَمْتَحِنَّا بِمَا تَعْيَا الْعُقُولُ بِهِ

حِرْصًا عَلَيْنَا فَلَمْ نَرْتَبْ وَلَمْ نَهِمِ

اولوب

اولوب ممارست مدحنده نغمه سرا اولورسه متفق مدحی سربسر شعرا

نه احتمال ایده‌لر فصل ذاتنی اجرا اَعْيَى الْوَرَى فَهْمُ مَعْنَاهُ فَلَيْسَ يُرَى

لِلْقُرْبِ وَالْبُعْدِ فِيهِ غَيْرُ مُنْفَحِمِ

كمال حسن و فایه رهین ایدوب وعدن وجود اولمش ایسه صدق سیرۀ معدن

منوّر ایلدی مولا وجود برسعدن كَالشَّمْسِ تَظْهَرُ لِلْعَيْنَيْنِ مِنْ بُعُدٍ

صَغِيرَةً وَتُكِلُّ الطَّرْفَ مِنْ اَمَمِ

حبیب خاص خدا ایكن اوشه مهرد وجود اولمش ایكن نور محض ایله مملو

نه رسمه دركن ایده آن رجال غفلت خو وَكَيْفَ يُدْرِكُ فِي الدُّنْيَا حَقِيقَتَهُ

قَوْمٌ نِيَامٌ تَسَلَّوْا عَنْهُ بِالْحُلُمِ

ایدوب ملاحظه قدر و جلالنی دون و گون ایدرسه وصفن او ماهك جمیع خلق بتون

بیان وصف كماله لال اولور السن فَمَبْلَغُ الْعِلْمِ فِيهِ اَنَّهُ بَشَرٌ

وَاَنَّهُ خَيْرُ خَلْقِ اللّٰهِ كُلِّهِمِ

دم ازل‌ده او بدر منیر حسن و بها كمال ذات ایله اولمشدی مظهر طه

بو دخی معجزه کبیر قیلدی انبیا انها   وَكُلُّ آيٍ أَتَى الرُّسُلُ الْكِرَامُ بِهَا

فَإِنَّمَا اتَّصَلَتْ مِنْ نُورِهِ بِهِمِ

بو قوله متفق اولدی جمیع اهل نهی   که خیل مرسله سردار ایدی او مه هدی

عجبمی اوله جمالی رهین حسن و بها   فَإِنَّهُ شَمْسُ فَضْلٍ هُمْ كَوَاكِبُهَا

يُظْهِرْنَ أَنْوَارَهَا لِلنَّاسِ فِي الظُّلَمِ

ندمکه ایلدی عرض جمال دسیمین تن   شعاع طلعتی آفاقی ایلدی روشن

منور اولدی جهان بر نو جمال لدن   حَتَّى إِذَا طَلَعَتْ فِي الْكَوْنِ عَمَّ هُدَاهَا

لِلْعَالَمِينَ وَأَحْيَتْ سَائِرَ الْأُمَمِ

اوشه که خلقه اولوب ذاتی قرة الاعین   اوشه که اکمل اخلاقه مظهر اولدی بتون

عینه سنته ایله اقتدادون وکون   أَكْرِمْ بِخَلْقِ نَبِيٍّ زَانَهُ خُلُقٌ

بِالْحُسْنِ مُشْتَمِلٍ بِالْبِشْرِ مُتَّسِمِ

ایدوب وجودی رهین مفاخرت سلفی   مشرف ایتدی ظهوری زمره خلفی

احاطه ایلدی فضل وکمال هر طرفی   كَالزَّهْرِ فِي تَرَفٍ وَالْبَدْرِ فِي شَرَفٍ

والبحر

وَالْبَحْرِ فِي كَرَمٍ وَالدَّهْرِ فِي هِمَمِ

کلنجه کاه خرامه مثال سرو سهی   سپهر عرض مباهات ایدردی خالت رهی

دوشردی هیبته تا که کورن اوبیر شهی   كَأَنَّهُ وَهْوَ فَرْدٌ فِي جَلَالَتِهِ

فِي عَسْكَرٍ حِينَ تَلْقَاهُ وَفِي حَشَمِ

نثار ایدوب گهرهان حکمتک تحفن   کشاده ایلسه کاهی دهان بر شرفن

غریق گوهر اعجاز ایدردی هر طرفن   كَأَنَّمَا اللُّؤْلُؤُ الْمَكْنُونُ فِي صَدَفٍ

مِنْ مَعْدِنَيْ مَنْطِقٍ مِنْهُ وَمُبْتَسَمِ

اوجای پاک که رحلت قیلدی حق محلو   نسیم روضه جنت هبوب ایدر هر سو

اولورسه خاکی نوله باغ عدن ایله عبو   لَا طِيبَ يَعْدِلُ تُرْبًا ضَمَّ أَعْظُمَهُ

طُوبَى لِمُنْتَشِقٍ مِنْهُ وَمُلْتَثِمِ

خدا مکرم ایدوب اولشه ملک سپهی   قول ایتدی خدمتنه صد هزار پادشاهی

قدومی قیلدی مشرف بو کهنه جایگهی   أَبَانَ مَوْلِدُهُ عَنْ طِيبِ عُنْصُرِهِ

يَا طِيبَ مُبْتَدَإٍ مِنْهُ وَمُخْتَتَمِ

او مهر اوج سعادت او سرور بهرو   چو صالدی بر نوع عز و جلالنی هر سو

بر اولدی رعب و هراس ایله جب قلوب عدو   يوم تفرس فيه الفرس أنهم

قد أنذروا بحلول البؤس والنقم

ظهور ایدرب او شه تختگاه علملدن   بث رث ایله بر اولدی جمیع شهر و مدن

فتاده ایدی اصنام اهل شرکی بتون   وبات إيوان كسرى وهو منصدع

كشمل أصحاب كسرى غير ملتئم

ایدنجه گوشن او ماهک قدوم بر شرفن   او شندی اب عدو ماجرای محکم مختفی

نهفته ایلدی نار مجوس تاب و تفن   والنار خامدة الأنفاس من أسف

عليه والنهر ساهي العين من سدم

طلوع ایدنجه او مهر سپهر حسن و بها   جهان ظلمت اهل هوادن اتدی رها

طوتندی آتش لوم ایله سربسر سوها   وساء ساوة أن غاضت بحيرتها

ورد واردها بالغيظ حين ظمي

بنای اهل هوانک خراب ایدوب بطلان   مکدر اتدی عدونک قلوب بر علن

سرا

سراسر ایلدی کم آب و آتش چیلن   كأن بالنار ما بالماء من بلل

حزنا وبالماء ما بالنار من ضرم

چو طوغدی اول مه غرای اوج علملدن   بث رث اولدی وجودیله کائنات او کون

جهان فیض قدومی منور اتدی بتون   والجن تهتف والأنوار ساطعة

والحق يظهر من معنى ومن كلم

صماخ دشمنه گویا که عارض اولدی صمم   یا کلادی دیده بین خصمه گوردی غم

بر اولدی گرچه بشارتله سربسر عالم   عموا وصموا فإعلان البشائر لم

تسمع وبارقة الإنذار لم تشم

اولوب متابع حکم دلالت انجم   دمیشلر ایدی حق بودین باطل کم

تعصب ایتدی بنه اول دو ذاتل مردم   من بعد ما أخبر الأقوام كاهنهم

بأن دينهم المعوج لم يقم

بیله رل ایکن او ختم نبوتک قربن   ازاله ایتدی اعدا انکبر و عجبین

مضاعف ایدی امرار غفلتی هجین   وبعد ما عاينوا في الأفق من شهب

مُنْقَضَّةً وَفْقَ مَا فِي الْأَرْضِ مِنْ صَنَمِ

گلنجه ملك وجوده او شاه تخت لدن   پيام فتنه دن اولدی رهاقریٰ و مدن

كه رجم نجمه شياطين اولوب نشانه‌بتون   حَتَّى غَدَا عَنْ طَرِيقِ الْوَحْيِ مُنْهَزِمٌ

مِنَ الشَّيَاطِينِ يَقْفُو إِثْرَ مُنْهَزِمِ

كوروب او شاه گزينك علو منزلتن   مرجم ايتدی شياطينی اودم باعدتن

تخيل ايلسك اول فرقه نك مشابهتن   كَأَنَّهُمْ هَرَبًا أَبْطَالُ أَبْرَهَةٍ

أَوْ عَسْكَرٌ بِالْحَصَى مِنْ رَاحَتَيْهِ رُمِي

او شاه خيل رسل اول حبيب خاص خدا   اولنجه مظهر عون و عنايت مولا

عدولره رمی حصاة ايله قيلدی نابجا   نَبْذًا بِهِ بَعْدَ تَسْبِيحٍ بِبَطْنِهِمَا

نَبْذَ الْمُسَبِّحِ مِنْ أَحْشَاءِ مُلْتَقِمِ

اوشه كه بولنه قربان عزا جان الدن   ايدنجه دعوت اشجار او شاه معجزتن

مطيع امری ايدون اولوب صفاسندن   جَاءَتْ لِدَعْوَتِهِ الْأَشْجَارُ سَاجِدَةً

تَمْشِي إِلَيْهِ عَلَى سَاقٍ بِلَا قَدَمِ   اودم كه

اودم كه ايلدی اشجاری كندويه دعوت   اطاعت ايلدی امر شريفه بی علت

شهادت ايلدی حضورنده ايليوب عودت   كَأَنَّمَا سَطَرَتْ سَطْرًا لِمَا كَتَبَتْ

فُرُوعُهَا مِنْ بَدِيعِ الْخَطِّ فِي اللَّقَمِ

نه رسم وصف ايدهيم سطا معجزاتنی بن   كه اولدی مظهر تام كمال او موجودن

اولندی بوبجه عطا رجناب باريدن   مِثْلَ الْغَمَامَةِ أَنَّى سَارَ سَائِرَةً

تَقِيهِ حَرَّ وَطِيسٍ لِلْهَجِيرِ حَمِي

قسم بحضرت خلاق جل قدرته   شكسته ايتدی اشارتله ماهی اول مهرو

درون سربسر اولمشدی نوريله مملو   أَقْسَمْتُ بِالْقَمَرِ الْمُنْشَقِّ إِنَّ لَهُ

مِنْ قَلْبِهِ نِسْبَةً مَبْرُورَةَ الْقَسَمِ

مشرف ايتدی چو غارك درونن ظلمن   نهفته ايلدی آنده وجود محترمن

بيلوب سعادت عظمى او سرورك قدمن   وَمَا حَوَى الْغَارُ مِنْ خَيْرٍ وَمِنْ كَرَمِ

وَكُلُّ طَرْفٍ مِنَ الْكُفَّارِ عَنْهُ عَمِي

اولنجه هجرته مامور اولكان صدق صفا   جناب باركه صديق ايلدی صحب

عدودن ایلدی محفوظ اوشاهی عون خدا   فالصدق فی الغار والصدیق لم یرما

وهم یقولون ما بالغار من ارم

تجسس ایتمکه اول محض رحمتی محضا   ایرشدی چون دوغاره عدوی نابینا

حمامه ایله اولوب عنکبوت پرده نما   ظنوا الحمام وظنوا العنکبوت علی

خیر البریة لم تنسج ولم تحم

نه زره وجنه یه محتاج ایدوب مغاهرتن   نه تیغه ایلدی وابسته حق مدافعتن

نیادرانذی خالقینه نک معاونتن   وقایة الله اغنت عن مضاعفة

من الدروع وعن عال من الاطم

ایدوب نعوتنه دلبسته جان بروطن   اوفخر عالمک اولدم کمینه خاک رهی

حمیت جاه پناه ایلدم اوپادشهی   ما سامنی الدهر ضیما واستجرت به

الا ونلت جوارا منه لم یضم

جناب رب کریمه شفیع ایدوب اوشهی   ملاذ عفو وعطا ایلین اوپادشهی

نواله کرمندن نه ممکن اوله تهی   ولا التمست غنی الدارین من یده

الا

الا استلمت الندی من خیر مستلم

وارنجه خوابه نبی نبیه معجزه که   تغافل ایتمزیدی قلب پاکی یکسر مو

دوروی اولشی ایدی نور رحمانیه مملو   لا تنکر الوحی من رؤیاه ان له

قلبا اذا نامت العینان لم ینم

خداکه ذاتنی قیلدی سزای فر وبهی   مکرم ایلدی صوری ومعنوی اوشهی

دورونی نشوه حکمتده اولمازیدی تهی   وذاک حین بلوغ من نبوته

فلیس ینکر فیه حال محتلم

اونشوه گشوده حسنک ظهور ایدوب نسبن   مکمل ایلدی سولی فضائل وادبن

نبوتنک اگابخش ایدی ارفع رتبن   تبارک الله ما وحی بمکتسب

ولا نبی علی غیب بمتهم

ایدوب افاضه جود اول ایادی دلجو   ایدردی عالمی مستغرق کرم هوسو

جهانه محض عنایت ایدی او معجزه کو   کم ابرأت وصبا باللمس راحته

واطلقت اربا من ربقة اللمم

جهانی قحط وغلا تنك وتار ایدوب هر سو / درون خلقه غم بیشمار ایدنجه غلو

خدادن اولدی اول کان کرم عنایتجو / وَأَحْيَتِ السَّنَةَ الشَّهْبَاءَ دَعْوَتُهُ

حَتَّى حَكَتْ غُرَّةً فِي الْأَعْصُرِ الدُّهُمِ

ایدنجه دستنی مرفوع اول کان صدق وصفا / دعاسی اولدی رهین اجابت مولا

اوده کلی ایلدی باران رحمتی اجرا / بِعَارِضٍ جَادَ أَوْ خِلْتَ الْبِطَاحَ بِهَا

سَيْبًا مِنَ الْيَمِّ أَوْ سَيْلًا مِنَ الْعَرِمِ

نه کلی وصف شریفنده ایلسم دقت / اولورمی نعت کمالات ذاتنه غایت

شعاع شمسی بیان ایتمکه نه حالت / دَعْنِي وَوَصْفِي آيَاتٍ لَهُ ظَهَرَتْ

ظُهُورَ نَارِ الْقِرَى لَيْلًا عَلَى عَلَمِ

کسیده اولمه سلك نظامه کرلؤلؤ / اولورمی موجب نقصان وعیب ذاتنه بو

کلورمی شاننه آندن نقیصه یکسر بو / فَالدُّرُّ يَزْدَادُ حُسْنًا وَهْوَ مُنْتَظِمٌ

وَلَيْسَ يَنْقُصُ قَدْرًا غَيْرَ مُنْتَظِمِ

اوتسه که قیلدی کلامنده نعتنی مولا / وجود پاکنی ایتدی محیط عز وعلا

نه ممکن

نه ممکن ایده بشر وصف ذاتنی اعلا / فَمَا تَطَاوُلُ آمَالِ الْمَدِيحِ إِلَى

مَا فِيهِ مِنْ كَرَمِ الْأَخْلَاقِ وَالشِّيَمِ

کلام حق که اودر مجمع علوم لدن / نظیر ومثلنه عرض کلال ایدر السن

احاطه قلمش آن سر معجزات بتون / آيَاتُ حَقٍّ مِنَ الرَّحْمَنِ مُحْدَثَةٌ

قَدِيمَةٌ صِفَةُ الْمَوْصُوفِ بِالْقِدَمِ

قدیمه درصفت آیت کتاب خدا / حروف وصوت ایله اولدی حدوثی آشنا

که نظم پاکی ایدر حادثاتی صعب انبا / لَمْ تَقْتَرِنْ بِزَمَانٍ وَهْيَ تُخْبِرُنَا

عَنِ الْمَعَادِ وَعَنْ عَادٍ وَعَنْ إِرَمِ

ویروب رسولنه کتاب کریم معدلتی / مکمل ایتدی آنکله حق رسوم محمدتی

سوبز ایلدی آیات قدر ومنزلتی / دَامَتْ لَدَيْنَا فَفَاقَتْ كُلَّ مُعْجِزَةٍ

مِنَ النَّبِيِّينَ إِذْ جَاءَتْ وَلَمْ تَدُمِ

حلیکران هدیه ایدوب نمود رهی / ایدر ازاله قلوبك تحیر وطعنی

کداوشاهك ایدر حل بولور مشتبهی / مُحَكَّمَاتٌ فَمَا يُبْقِينَ مِنْ شُبَهٍ

لِذِي شِقَاقٍ وَلَا يُبْقِينَ مِنْ حَكَمٍ

اوکیم جدال ایله تحریك ایده‌ر زبان اولبنا   رعایت ایتمیه آنك لوازم ادبن

بولور لباب قهر وهلاکه دوزوشبن   فَاحُورِبَتْ قَطُّ إِلَّا عَادَ مِنْ حَرَبِ

أَعْدَى الْأَعَادِي إِلَيْهَا مُلْقِيَ السَّلَمِ

نزول ایدیجه کلام قدیم بی همتا   نظیر و مثلنه اظهار عجز ایده‌ر بلغا

سراسر ابکم ولال اولدی جمله اهل هوا   رَدَّتْ بَلَاغَتُهَا دَعْوَى مُعَارِضِهَا

رَدَّ الْغَيُورِ يَدَ الْجَانِي عَنِ الْحُرَمِ

سوید ایلیوب اهل حقیقتك سندن   قرین سمع قبولات مقال معتمدن

آنك احاطه نه ممکن رموزبی عددن   لَهَا مَعَانٍ كَمَوْجِ الْبَحْرِ فِي مَدَدٍ

وَفَوْقَ جَوْهَرِهِ فِي الْحُسْنِ وَالْقِيَمِ

اولوب دقیقه نمای قرائت شتی   ندکلی ایسه درایت افاضل قرّا

ادای نظمنی حق اوزره ایده مزاجرا   فَلَا تُعَدُّ وَلَا تُحْصَى عَجَائِبُهَا

وَلَا تُسَامُ عَلَى الْإِكْثَارِ بِالسَّأَمِ   دم

دم تلاوت ایده‌ب انشالارومنو   او دلکه ایلیه نظم کریمی عادت وخو

اولور صباح ومسا قلبی نور ایله مملو   قَرَّتْ بِهَا عَيْنُ قَارِيهَا فَقُلْتُ لَهُ

لَقَدْ ظَفِرْتَ بِحَبْلِ اللَّهِ فَاعْتَصِمِ

اولوب مرتّل ایات خالق ذی المن   نجات امیدن ایده‌ب اضطراب دوزخدن

عطای حقه ایدرسك اکر که احسن ظن   إِنْ تَتْلُهَا خِيفَةً مِنْ حَرِّ نَارِ لَظَى

أَطْفَأْتَ حَرَّ لَظَى مِنْ وِرْدِهَا الشَّبِمِ

تلاوت ایله کتاب کریمی اولمه تهی   سزای مغفرت اولور جرایم وگناهی

بونکله محو اولور البت سواد روسیهی   كَأَنَّهَا الْحَوْضُ تَبْيَضُّ الْوُجُوهُ بِهِ

مِنَ الْعُصَاةِ وَقَدْ جَاءُوهُ كَالْحُمَمِ

کلام حق که انکله جهان اولوب روشن   ضیایه اولدی مبدل ظلام سوروفتن

سراسر ایلدی تمییز حقی باطلدن   وَكَالصِّرَاطِ وَكَالْمِيزَانِ مَعْدِلَةً

وَالْقِسْطُ مِنْ غَيْرِهَا فِي النَّاسِ لَمْ يَقُمِ

بیلور بوامر عظیمی جمیع اهل نهی   که نور دیده جاندر کلام پاك خدا

گران گلور سکا گرچه تغافل اعدا لا تعجبن لحسود راح ینکرها

تجاهلا وهو عین الحاذق الفهم

مؤکد ایلیوب اعدا عداوت وحسدن اولورسه منکر اگر معجزات بی عددن

ایدر معاینه ذاتنده گندی رای بدن قد تنکر العین ضوء الشمس من رمد

وینکر الفم طعم الماء من سقم

حریم درگهک ای سید مکارم خو عجبمی اولسه صغار وکبار ایله مملو

جهان ملازم باب شفاعتک هوسو یا خیر من یمم العافون ساحته

سعیا وفوق متون الاینق الرسم

بیلوب علوم کمالک خفی ومشتهرن احاطه قیلدک ازلدن جلی ومستترن

عقول ناطقه عاجز بیانه بیکده برن ومن هو الآیة الکبری لمعتبر

ومن هو النعمة العظمی لمغتنم

خدا که ایلدی اظهار قدرت وکرمن جناب پاکگه ویردی مواهب عظمن

گذار ایدوب حرمینک فضای محترمن سریت من حرم لیلا الی حرم

كما

كما سرى البدر في داج من الظلم

ایا حبیب مکرم اوشب که عزایلدن مثال برق گذار ایلدک فلکلردن

سپهری ایلدی خورشید طلعتک روشن وبت ترقى الى ان نلت منزلة

من قاب قوسين لم تدرك ولم ترم

اوشب که ایلیوب اقبال عالم بالا ایدنجه سوق رکاب عزیمت علیا

قدوم پاکگه جمع اولدی مرحبا گویا وقدمتك جميع الانبياء بها

والرسل تقديم مخدوم على خدم

اولوب مشیت بیچون قادر ملهم درونک ایلدی وارسته غم سوهم

علو شانگه مخصوص اولوب لوامرهم وانت تخترق السبع الطباق بهم

في موكب كنت فيه صاحب العلم

گوروب سپهرینک طباق منطبق (منطلق) سنور ایتدی یوزک نوری سربسر افقن

اوشب مشاهده قیلدک منازل وطرقن حتى اذا لم تدع شأوا لمستبق

من الدنو ولا مرقى لمستنم

عنان عزمی اولوب دست صدق ایله آخذ   خلوص قلب ایله اولدک خدایه مستعوذ
کچوب فلکلری مانند دعوت نافذ   خَفَضْتَ كُلَّ مَقَامٍ بِالْإِضَافَةِ إِذْ
نُودِيتَ بِالرَّفْعِ مِثْلَ الْمُفْرَدِ الْعَلَمِ

قیلوب وجودکه اعطا خصایص برله   جناب حق سکا کشف ایتدی معرفت سرینی
که قدسیانک آنجق بیلور بیلده برن   كَيْمَا تَفُوزَ بِوَصْلٍ أَيِّ مُسْتَتِرٍ
عَنِ الْعُيُونِ وَسِرٍّ أَيِّ مُكْتَتِمِ

اولنجه خانهٔ زین اوزره ثابت وساکن   براق ایلدک آسوده قلب غمناکن
اگرچه مظهر فخر ایدی انبیا لکن   فَحُزْتَ كُلَّ فَخَارٍ غَيْرَ مُشْتَرَكٍ
وَجُزْتَ كُلَّ مَقَامٍ غَيْرَ مُزْدَحَمِ

ایدوب مشاهده چرخک رسوم بوالعجبن   مشرف ایتدک اوشب هر مقام منتخبن
فزونتر ایدی قدرک ملکلرک طربن   وَعَزَّ إِدْرَاكُ مَا أُولِيتَ مِنْ رُتَبٍ
وَجَلَّ مِقْدَارُ مَا أُولِيتَ مِنْ نِعَمِ

بو لطفه هر نفس اولسون هزار حمد وثنا   که امت ایتدی بزی اکا حضرت مولا
زهی

زهی سعادت عظمی ونعمت کبری   بُشْرَى لَنَا مَعْشَرَ الْإِسْلَامِ إِنَّ لَنَا
مِنَ الْعِنَايَةِ رُكْنًا غَيْرَ مُنْهَدِمِ

مکرم ایلیوب انواع فضل ایله اوهی   مشرف ایلدی حق اول شه ملکسپهی
عجبمی امتی اولسه قرین فرّ وبهی   لَمَّا دَعَا اللّٰهُ دَاعِينَا لِطَاعَتِهِ
بِأَكْرَمِ الرُّسْلِ كُنَّا أَكْرَمَ الْأُمَمِ

ابان کنج رسالت ایدنجه حق اوشهی   رهین کوکبهٔ شانی ایتدی مهر وماهی
ظهوره ایلدی لرزان عدوی روسیاهی   رَاعَتْ قُلُوبَ الْعِدَا أَنْبَاءُ بِعْثَتِهِ
كَنَبْأَةٍ أَجْفَلَتْ غُفْلًا مِنَ الْغَنَمِ

ایدرب عدویه نمایان هجوم بیباکن   سورنجه ضیغم وغایه سمند چالاکن
ایدردی دشمنک آشفته عقل وادراکن   مَا زَالَ يَلْقَاهُمُ فِي كُلِّ مُعْتَرَكٍ
حَتَّى حَكَوْا بِالْقَنَا لَحْمًا عَلَى وَضَمِ

گوروب شجاعت ایله اول شه ملکسپهی   عدونک اولمندی تنک وتار جایگهی
هراس وخوف ایله گمگشته اولدی صانکه رهی   وَدُّوا الْفِرَارَ فَكَادُوا يَغْبِطُونَ بِهِ

أشلاءٌ شالَتْ مع العِقبانِ والرَّخَمِ

اودکلی ایتدی تعاقب غزات صف بیرا   عدوی ایلدی اندوه وحیرت اسلا

بو غیدی انده وقت شمار صبح ومسا   تَمضی اللیالی ولا یَدرُونَ عِدَّتَها

ما لم تَکُنْ مِن لیالی الأشهُرِ الحُرُمِ

مجاهدین کرام اول الحارم مردم   شعاع تیغ ایله تارین کفری اتمکه کم

فضای عالمه اولدی نمونهٔ انجم   کأنّما الدِّینُ ضَیفٌ حَلَّ ساحَتَهُم

بِکُلِّ قَرمٍ الی لَحمِ العِدی قَرِمِ

صالوب یمین ویساره صدای منقبتن   نموده ایتدیلر اعدایه صولتک صفتن

ایدوب تلاطم هیبت احاطه هو طرفن   یَجُرُّ بَحرَ خَمیسٍ فوقَ سابِحَةٍ

یَرمی بِمَوجٍ مِنَ الأبطالِ مُلتَطِمِ

طریق خدمت دینک صفا بولوب تعین   رعایت ایله یدین وملتک ادبن

جهاده صرف ایدرب الده جهانده ره روشنن   مِن کُلِّ مُنتَدِبٍ لله مُحتَسِبٍ

یَسطو بِمُستأصِلٍ لِلکُفرِ مُصطَلِمِ   ایدوب

ایدوب توکل تا ابد قادر ملهم   سنان وسیف ایله اعدایه اولدیلر موهم

اودکلی ایتدیلر امر جهادی امر مهم   حتّی غَدَتْ مِلّةُ الإسلامِ وهیَ بِهِم

مِن بَعدِ غُربَتِها مَوصولَةَ الرَّحِمِ

بودینک ایلیوب اجرا قواعدین   مکمل ایتدیلر اول رسم طرز منخبتن

که بولدی جمله رسوم شرافت نسبن   مَکفولَةً أبَداً مِنهُم بِخَیرِ أبٍ

وخَیرِ بَعلٍ فَلَم تَیتَمْ ولَم تَئِمِ

هجوم ییم سر وجان ایدوب ثباتنی کم   عجیبی دشنه عدو نار خوفه جول هیزم

صلابت اوزره ایدی اول اعاظم مردم   هُمُ الجِبالُ فَسَلْ عَنهُم مُصادِمَهُم

ماذا رأی مِنهُم فی کُلِّ مُصطَدَمِ

طوتاردی عالمی چین وغاده صیت وصدا   اولوردی خوف ایله خون جگر عدوه غذا

اوعرصه کهده نه قان یوتدی لشکر اعدا   وسَلْ حُنَیناً وسَلْ بَدراً وسَلْ أُحُداً

فُصولُ حَتفٍ لَهُم أدهی مِنَ الوَخَمِ

صباح فتحه شفق کبی ایلیوب زینت   دوشردی خون عدو دل قلیجاره حرمت

قتال دشمنه اول دکلی ایندی صفت   المصدرین البیض هم بعد ما وردت
من العدی کل مسود من اللمم

قضای معرکه بر لوحه دوندی بی منت   که آنده محی غزانک یوردی خامه صفت
بیاضه چیقه نوله سرنسخه نصرت   والکاتبین بسمر الخط ما ترکت
اقلامهم حرف جسم غیر منعجم

اولوب سماء هوا ینده سربسر انجم   عدوبی قیلدیلر آنلر شهاب تیر ایله کم
اوجیه دینه روادر اشناج مردم   شاکی السلاح لهم سیما تمیزهم
والورد یمتاز بالسیما عن السلم

نه یا کما ایته عزیمت او جیش نصرت خو   نسیم فیض هدایت هبوب ایدر هر سو
اولور مشام جهانا بوی فتح ایله مملو   تهدی الیک ریاح النصر نشرهم
فتحسب الزهر فی الاکمام کل کمی

وقار تام ایله اول لشکر شجاعت فن   سراسر اولمش ایدی صف در هدا وفکن
سفانه رسمه بیان ایلیم اول لشکری بن   کانهم فی ظهور الخیل نبت ربی

من

من شدة الحزم لا من شدة الحزم

نصای عرصه یه صب خون مشرک ایدی اقان   درون دشمنی نار ملامت ایدی یقان
ویر ایدی حالت خسرانی در عدوی یقان   طارت قلوب العدی من بأسهم فرقا
فما تفرق بین البهم والبهم

اوکیم اعانت اسلامه ایده عادت وخو   اولور عنایت حق یار و یاوری هر سو
علی الخصوص اوله همراه او شاه معجزه کو   ومن تکن برسول الله نصرته
ان تلقه الاسد فی آجامها تجم

رعایت ایلین آداب رسم شهرن   بولور عطا ایله مجبور قلب منکسرن
محال وصفتک اشعاری سقایکلاه برن   ولن تری من ولی غیر منتصر
به ولا من عدو غیر منقصم

اونکه ایلدی شق بر اشارتیله مهی   اودر قلم و لطفک یگانه پادشهی
حمایت ایتمکیچون نعمتک ان برکنهی   احل امته فی حرز ملته
کاللیث حل مع الاشبال فی اجم

معین ایدوب الها مولا عنایتازلن چون ایندی حجت وبرهان کلامی بدلن
عجبمی دشمن دینک شکسته ایتسه دلن كَمْ جَدَّلَتْ كَلِمَاتُ اللهِ مِنْ جَدِلٍ
فِيهِ وَكَمْ خَصَمَ الْبُرْهَانُ مِنْ خَصِمِ

او کان فضل وادب اولدسول معجزفن سراسر اولدی محیط علوم سر وعلن
سؤال ایدرسک اگر ذره کمالندن كَفَاكَ بِالْعِلْمِ فِي الْأُمِّيِّ مُعْجِزَةً
فِي الْجَاهِلِيَّةِ وَالتَّأْدِيبِ فِي الْيُتُمِ

کمالی اوذره ستایش محال ایکن اومهی نه قدرتم اوله کیم مدح ایدم او پادشاه
شفاعت ایده امیدر بو ذره خاکرهی خَدَمْتُهُ بِمَدِيحٍ أَسْتَقِيلُ بِهِ
ذُنُوبَ عُمْرٍ مَضَى فِي الشِّعْرِ وَالْخِدَمِ

ترانه سیع مقالات شعر اولوب هرسو جهانده خدمت مخلوقه ایلدم تک بو
عجبمی چشمه اشک ندامت ایتسه غلو إِذْ قَلَّدَانِيَ مَا تُخْشَى عَوَاقِبُهُ
كَأَنَّنِي بِهِمَا هَدْيٌ مِنَ النَّعَمِ

مدام ایدوب بکا انشاد شعر ایله ایما دوشوردی خدمت اغیاره نفس حیله نما
دریغ

دریغ وحیف قیلوب عمر نازنینی هوا أَطَعْتُ غَيَّ الصِّبَا فِي الْحَالَتَيْنِ وَمَا
حَصَلْتُ إِلَّا عَلَى الْآثَامِ وَالنَّدَمِ

تکاسل ایتدی عبادتده بو دل شیدا محل فرصتی فوت ایتدی بیلمدی حیفا
هزار حیف وتأسف هزار دواویلا فَيَا خَسَارَةَ نَفْسٍ فِي تِجَارَتِهَا
لَمْ تَشْتَرِ الدِّينَ بِالدُّنْيَا وَلَمْ تَسُمِ

تغافل اوزره گذرگاه ایدوب بو بیعکهی عجب که بو دل مغبونم اولدی که تهی
فزونتر اوله دوادر تحیر وولهی وَمَنْ يَبِعْ آجِلًا مِنْهُ بِعَاجِلِهِ
يَبِنْ لَهُ الْغَبْنُ فِي بَيْعٍ وَفِي سَلَمِ

ایدوب مدافعه نیرانک هوای معترضین قیلوب قرین تزلزل بنای مفترضین
سؤکد ایتدم اوشته عهد وداد مفترضین إِنْ آتِ ذَنْبًا فَمَا عَهْدِي بِمُنْتَقِضٍ
مِنَ النَّبِيِّ وَلَا حَبْلِي بِمُنْصَرِمِ

اگرچه مرتکب اولدم بو دکلی معصیتی امید اودر اوله حقک قرین مغفرتی
بولور بونکله دردنم صفای تسلیتی فَإِنَّ لِي ذِمَّةً مِنْهُ بِتَسْمِيَتِي

محمداً وهو أوفى الخلق بالذمم

اودم كه او معلاى حضرت صمدى فضاى محشره سوقايده جلانيك وبدى
ايرشمرايه بو عبد ضعيفه كرم دى ان لم يكن في معادي آخذاً بيدي
فضلاً والا فقل يا زلة القدم

او كان جود وسخادن بو در اميدم بو خدادن اوله بنمچون دخى عنايتجه
كمال لطف ايكن اول پادشاه عادتجو حاشاه ان يحرم الراجي مكارمه
او يرجع الجار منه غير محترم

ازلكه قلبمه فيض محبت ايتدى غلو درونم ايلدى عشق محمدى مملو
اولوب ملازم نعت رسول معجزه كو ومنذ الزمت افكاري مدائحه
وجدته لخلاصي خير ملتزم

اودلكه صد قيلا اولدى ملازم خدمت سزاى عزت وشايان لطف اولورالت
قومازبو خاكى تهى دست اوملجا امت ولن يفوت الغنى منه يداً تربت
ان الحيا ينبت الازهار في الأكم

بيلوب

بيلوب مديحه نعتن وسيلۀ رحمت اميد لطف شفاعتله ايلدم جرات
نتيجه مطلب خانى يه ايتمدم رغبت ولم ارد زهرة الدنيا التي اقتطفت
يدا زهير بما اثنى على هرم

ايا قلم وعفوك يگانه پادشاهى اودمكه خلق اوله حشرك مضيق وعدگهى
نگاه لطفه سزا قيل بو عبد بى كنهى يا اكرم الخلق ما لي من الوذ به
سواك عند حلول الحادث العمم

اودم كه ظاهر اولوب نار دوزخك طبعى قرين خشيت اوله سربسر رسول ونبى
ايا ملازم واامنى فداك اب ولن يضيق رسول الله جاهك بي
اذا الكريم تحلى باسم منتقم

ايا مخاطب لولاك ايا حبيب خدا وجوده كلدى سنكچون بو كنبد خضرا
ملاذ امت اولورسك عجبمى ذوره فان من جودك الدنيا وضرتها
ومن علومك علم اللوح والقلم

نه كلى جرم وگناهك اولورسه بى غايت خلوص بال ايله سولايه قيل عبوديت

عصات امت ایچون‌ در نواله رحمت   يَا نَفْسُ لَا تَقْنَطِي مِنْ زَلَّةٍ عَظُمَتْ

إِنَّ الْكَبَائِرَ فِي الْغُفْرَانِ كَاللَّمَمِ

ندملی اندم ایسه غفلت ایله جرم وخطا   امید اوددر اید اقه اوده ملی فضل وعطا

غریق رحمت اولور سم عجیبی دوزخه   لَعَلَّ رَحْمَةَ رَبِّي حِينَ يَقْسِمُهَا

تَأْتِي عَلَى حَسَبِ الْعِصْيَانِ فِي الْقِسَمِ

قبول ایده‌ وب بو فوزک لطفی ملتمسن   موافق ایله رضای کریمه هر نفس

رهین مغفرت آیت رحمتکله خاتمه سین   يَا رَبِّ وَاجْعَلْ رَجَائِي غَيْرَ مُنْعَكِسٍ

لَدَيْكَ وَاجْعَلْ حِسَابِي غَيْرَ مُنْخَرِمِ

اودم که جان ودله هول لحشر ایده غلو   نخیف بنده‌کی شایان رحمت ایت هر سو

الهی ایله نثر منده حبیب وعدو   وَالْطُفْ بِعَبْدِكَ فِي الدَّارَيْنِ إِنَّ لَهُ

صَبْرًا مَتَى تَدْعُهُ الْأَهْوَالُ يَنْهَزِمِ

ویروب رسولکه یارب وسیله منزلتن   مزید قرب ایله بالاتر ایله هر جهتن

حمیت جاه شفاعتله زین ایدوب صفتن   وَأْذَنْ لِسُحْبِ صَلَاةٍ مِنْكَ دَائِمَةٍ

على

عَلَى النَّبِيِّ بِمُنْهَلٍّ وَمُنْسَجِمِ

اوله سلام ایله ثنا داول افاضل وردم   که انلر ایدی سپهر هدایتده انجم

جهاندن ایلدیلر ظلمت جهالتی کم   وَالْآلِ وَالصَّحْبِ ثُمَّ التَّابِعِينَ لَهُمْ

أَهْلِ التُّقَى وَالنُّقَى وَالْحِلْمِ وَالْكَرَمِ

همیشه دوره ایده تا که بو گردش مینا   همیشه تا اوله شمس وقمرده نور وضیا

الهی آنده ایله سلام لایحصی   مَا رَنَّحَتْ عَذَبَاتِ الْبَانِ رِيحُ صَبَا

وَأَطْرَبَ الْعِيسَ حَادِي الْعِيسِ بِالنَّغَمِ

خاتمه حمد بیغایه وشکر بی نهایه اول کریم بی ابتدا وبی انتهایه که بو بنده

ناچیزه لطف توفیق ز رفیق شفیق حال ایلیوب بیت القصیده

جشن نزاردن معنای حبان افاده ایلین رسوم صحته مندرسه علت

اولمازدن اول سر منزل اختتامه اجمال بیشر ایلدی   بیت   عسى الله

لا تیأس من الله انه   یهون علیه ما یجلّ ویکبر   عطای بی انتهاسندن

مسئولدر که بو اثر قلیلی سزای قبول جلیل ایلیوب صاحب القصیده‌یی حبیب

اکرمی علیه الصلوة والسلام نوم واقعه ده عطای بهره ایله دلشاد عزت

وشن دست شریفلریله اعضای علیلمسنه افاضهٔ صحت بیوردقلری

کبی ناظم مزبوره منزلهٔ طفیلده واقع نحیفی بنده سنی دخی یوم واقعه ده

اعطای حلهٔ شفاعت ایله شادان ایلیوب علت عصیاندن ایله ناتوان

اولان وجود ناچیزمی دست عنایتلریله عافیت یافتهٔ دهشت نیران

اولمق میسر ایلیه آمین بحق اسم الاعظم وبحرمة حبیبه صلی الله علیه وسلم

مناجات الهایرودکار نعت شریفی بیرایه بخش صحیفهٔ جان عاشقان

اولان حبیب اکرمک حرمتنه علیه الصلوة والسلام کمال کرمکدن بو عبد

بیمقدارک نیاز فقیرانه سی بودرکه ودیعهٔ محفظهٔ جسم ناتوان اولان

جان ضعیف تسلیم خزینهٔ صور اسرافیل اولمازدن اول دل وجانمی

وارستهٔ ماسوا ایلیوب اکثر انوار حقیقت وانتهای اسرار معرفت

ایله راه عبودیتکده کشیدهٔ جریدهٔ خواص اولان عباد ذوی الاخلاصدن

ایله آمین وبو دعای جلیل المدعایه امین خوان صداقت وخواهشکرلرن

اجابت

اجابت اولان قوللرینی مطالب دارین ایله مسرور ایلیوب رضای کریمکدن

مهجور ایلمه امین والحمد لله علی الاسلام والشکر لنعمة الانعام والصلوة

والسلام علی رسوله سید الانام وعلی آله الکرام واصحابه العظام

ورحمة الله وبرکاته علی المسلمین والمسلمات الی یوم القیام وسلام

علی جمیع الانبیآء والمرسلین والحمد لله رب العالمین

تم

الفصل الاول فى تعذيل النفس

امن تذكر جيران بذى سلم

مزجت دمعا جرى من مقلة بدم

خاطره مى كلدى بكندن اول نكار آشنا ٢٢

ذى سلمده ساكن اولان يار محبوب خدا

ديده دن جرى ايلدين آبه قرشه ردك دمى

لو بلدى آيين عاشق نازلدن عادتا

خاطره كلمك تذكر اسم موضع ذى سلم

كوزلرك اق وقراسى مقلد راى مهلقا

ام هبت الريح من تلقاء كاظمة

واومض البرق فى الظلماء من اضم

يوخسه معذول ايلدندن اى منم بانق اوزم

نوخبرمى ويردى سكا چون اسوب بادصبا

كيجه

كيجه فراكو لمعدنه يلدرم برق ايليوب

يارى كوردكمى عيانا آه ايدرسك دائما

كاظمه اسم مدينه يلا اسكدر هبوب

هم اضم اسم جبلدر اولدى ايمانى ظاهرا

فما لعينيك ان قلت اكففا همتا

وما لقلبك ان قلت استفق يهم

يا عجب نه عارض اولدى كوزلركه بانسك

ساكن اولماى كوزلرم ديه كچه ايدرلر بكا

قلبكه نولدى عجب كم كلا افاقت بول ديسك

واله حيران اولوب كتدكجه آرتورر هوا

كف منع چشمان سيلان والهيمان هيهام

بل آبليقدر افاقت دبرا آنى مبتلا

ايحسب الصب ان الحب منكتم

ما بين منسجم منه ومضطرم

ظن ایدرمی عاشق دلخسته عشقین کزلیه
نیجه صاقلر سرینی اول وار ایکن شاهد آکا

کوز یاشیله قلبنک یانقلغی بنیده اول
قوسه عارفلر بولور عاقبت اولدن صوکا

صب عاشق ظن حسبا مضطرم یا کلمق
فکتمدرکز لنن بیل انسجام افحق شها

لولا الهوى لم ترق دمعا على طلل
ولا ارقت لذكر البان والعلم

سنده اول دوسته محبت اولمه کوزیاشلرینی
دوکمز ایدک شول بره کم قالمامش انده بنا

خواب نازایچره قالوردک کوزلرم اویانمیوب
ذکر ایده یارک اولان سلطان محمددن یکا

بان سرقون طاغ علم اولیقودن اویانوق ارق
حب هوا القوی ارقه هم طلل ویران بنا

فكيف تنكر حبا بعد ما شهدت
به عليك عدول الدمع والسقم

عشق یاری نه عجب انکار ایدرسک طورمیوب
شاهد عادل شهادت ایدربکن دائما

بر لبسیدر اشک یارک دمبدم سیلان ایدر
بری جشمکده سقامت کوسترر روز شبا

بیل خبروبرمک شهادت جمیدر عدلک عدول
خسته لک اولدی سقم بیل حب عشقه مبتلا

واثبت الوجد خطي عبرة وضنى
مثل البهار على خديك والعنم

الکی خط انبات ایدوب اول قلب نحزو نک سنک
رنکو کوز باشر بد همدخی جسم ضنا

بر یسی بکزر بهاره بر بسی مثل غمم
یعنی صارودر بری آلو بر بسی ای خواجا

غیره کوز یاشی صارو کولر بهار خدی یکاق
ورد احمر در غمم وجدی حزن ضعف ضنا

نعم سری طیف من اهوی فارقنی
والحب یعترض اللذات بالالم

کیجه اویاری نعم کلدی خیالی شول شرهک
اویله شاهکه سود بکیدر پادشاهلر قول اکا

حال بوکه لذتلره اولور حائل عشقم بنم
غملر دورلو المله حائل اولور دائما

حب هونا ریق اویارمق طیف خیال آغری الم
عشق اهوی اعتراض حائل کیجه کلمک سری

یالائمی فی الهوی العذری معذرة
منی الیک ولو انصفت لم تلم

ای ملامت ایلنلر عشقم ایچنده بکا
عذرمی بندن قبول ایت معذرت اولسون سکا

کر اولیدی سندن انصاف مرحمت یکباره سی
حاله رحم ایلیوب ایتمه زیدک لوم بکا

معذرت عیبن دفع عذری قبیله آدیدر
لوم بولاردن عاشق اولسه نیزه اولور بوملاذ دوا

عدتک حالی لاسری بمستتر
عن الوشاة ولا دائی بمنحسم

سانه بالغ اولدی حالم ای ملامت ایدجی
سرمک یوق استناری واشیلردن سرمدا

دردمک یوق انقطاعی بر عجب حیرتده یم
اکلیوب بکانه حالم دردمه ایتمز دوا

دیدیلر عدوه تجاوز سم تجاوز قوجلق

منحسم بل منقطع راه اوکولمز درده دوا

محضتنی النصح لکن لست اسمعه
ان المحب عن العذال فی صمم

کرچی ای ناصح بکا سن بند و نصح ایندک ایـ

لیک اصغا ایتمدم بن نصحکی بل ای فتا

عاشق مفتون اولنلر فی صمم رتا ازل

لائمک لومندن ایتمز اجتناب و احتبا

محض خالصدر نصح قیلمق نصیحت طونه

عازل اولدی لوم ایدیجی فی صمم صاغر ادلا

انی اتهمت نصیح الشیب فی عذلی
والشیب ابعد فی نصح من التهم

تهمته حمل ایلدم زیرا ملامت ایجره بن

ناصحک سوزلرینی پیرلکک لاسیما

حال بوکه

حال بوکه پیرلک نصحده پک بعیده در تهمه سنه — تهمت ایتمکدن جدا بیت اولمدین حائل اکا

نیت پیرلک انهامدر تهمته حمل ایلمک — سوء ظن تهمت ملا قیدر عدل بل آنفا

الفصل الثانی فی ذکر النفس ومنع هواها

فان امارتی بالسوء ما اتعظت
من جهلها بنذیر الشیب والهرم

نفس امارهم بنم دور لو قبا حتلر ایله — دکلامز اصلا نصح الجقلغندن ماعدا

جهل غالب اولدیغندن ایلمز نصحی قبول — پیرلکک قورقنسیله ایم اولور می بنی نکا

قور قودان اولدی نذیر وعظی قبول ایدر اتعاظ — کهنه لک شیب پیر مدر ایتمه بوندن افترا

ولا اعدت من الفعل الجمیل قری
ضیف الم برأسی غیر محتشم

نفس امارهم بنم هیچ سنه احضار ایتمدی — خصلت حسن عملدن قونوق آغرلمغه

اول بر اکرم قونوقکه نازل اولدر باشمه — بو قدر انک احتسابی ایمیه ربلم کدا

ایلمک تعظیم توقیر همدخی سر قوجه لق — الکتم اسم بوباد ظاهر ولمقدر بدا

لو کنت اعلم انی ما اوقره
کتمت سرا بدا لی منه بالکتم

کراکر لاحق اولیدی علم عرفانم بنم — عاجز اولدیغمی تعظیم و توقیردن اکا

باکه اول ظاهر اولان سری بن صقلرایدم   فوحیوب صاج و صقالم بو یارایدم سر سرا

دیدیلر حاضرلمق اعدا و جمیل حسن خصال   ضعف اطامی قوتلوقی ایتمک آغرلق قری

من لي برد جماح من غوايتها   كما يرد جماح الخيل باللجم

بو بنم اماره‌می کیملر اوله کیم دوندره   کون بکون آزغنلغندن چکمشم جور و جفا

نته سرکش آت اولور او بانلر ایله چویریلور   معده‌لی ایلر قوی و یر حریصه اشتها

رد صرف آزغون غوایه نفس اماره جماح   خیل آت سرکش جماحدر باللجم اویان اولا

فلا ترم بالمعاصي كسر شهوتها   ان الطعام يقوي شهوة النهم

ای مخاطر معصیتله اشترهای نفسکی   قیرمغه ایتمه طلب کم اولمیه سعیک هبا

سو بلنور اسکی قتل الیده لذتلو طعام   معده‌لی ایلر قوی و یر حریصه اشتها

کسر قرمق معصیت اولدی گناه روم طلب   بیل نهم شهوت طعامه شهوت اولدی اشتها

والنفس كالطفل ان تهمله شب على   حب الرضاع وان تفطمه ينفطم

نفس اماره همان بر تازه معصوم کبیدر   حالی اوزره ترک ایدرسک اول طفل اولور فنا

مادرک امحکه رغبت اوزره قالور اول صبی   گر آنی سددن کسرسک امزر اول مولود انا

طفل معصومی ترک اهمال ایت اوغلانی بو یوش   انقطام اولدی کسلمک الرضاع امکک انا

فاصرف هواها وحاذر ان توليه   ان الهوى ما تولى يصم او يصم

ای مخاطب دوندر اول نفسک هواسن سم دخی   سن حذر ایت اول هوا کیفه والی قلمه

اول هوا اولدقجه والی خالی اولماز الکیدن   یا قتل یا عار نتیجه عاقبت و یرر سکا

صرف دوندرمک و صم عار والی اولمق تولیت   اوق الوب اولدرمک اصما اولدرر شوم هوا

وراعها وهي في الاعمال سائمة   وان هي استحلت المرعى فلا تسم

ایلسک نفسه رعایت حال بودر که اول نفس   رعی اولور بزم عملده صائمه بیر اندره کلا

کانوره اول النفس اوتلاغنه صالمه صقین   گر صالرسک طاعت ایتز اول دنی نفسک سکا

حفظ ایدوب کورمک رعایت سم حلاوت طتلولق   اوتلاغی مرعا کزندر سائمه دائم فضا

كم حسنت لذة للمرء قاتلة   من حيث لم يدر ان السم في الدسم

نفس اماره کشی یه لذتی تحسین ایدر   اویله لذتکه کشی یه اولدریجی عادتا

شول جهتدن اولدر بیلمز کشی کم اول زهر   چرب و شیرینده طلودر دسم الدسمه اکا

دیدیلر تحسین کوزل ایتمک دخی سم زهر   چرب و شیرینه دسم دی و ادراکا اشتها

واخش الدسائس من جوع ومن شبع ... فرب مخمصة شر من التخم

كل بو اجلق فتنه سندنكى حذر قيل اى اخى ... همده طوقلق حيله سندن ايله خوف دائما

نيجه آجلق وار دركم شردر اول تخمه دن ... تجربه ايله ظاهر اولور بلكه اى عارف سكا

فوق خوشنيت مخمصه اجلق دسيسه فتنه در ... تخمه طوقلقده اكول اوله اولورسن امتلا

واستفرغ الدمع من عين قد امتلأت ... من المحارم والزم حمية الندم

دمبدم باشلر آقت سن كوزلرندن بى شمار ... اوبله كوزلركه محارمدن اوليدى امتلا

همدخى سن اول ملازم حفظنه پشيمانلغك ... يك ندامت ايله سن توبه كار اول اى دلا

حميه صافيمق پشيمانلق ندم محارم حرام ... همدخى انواع دوملك طلوا ولمق امتلا

وخالف النفس والشيطان واعصهما ... وان هما محضاك النصح فاتهم

كل بو نفسه اول مخالف دشمنك شيطانهم ... ايله عصيان بولاره تا اوله سن مقتدا

بو ايكيسى نصح خالص ايدر ايسه كر سكا ... تهمته حمل ايت بولارك نصحنى اى دلربا

بيل اطاعت ايتمامك عصيان خالصدر محض

تهمته حمل اتهام نصح اوكوت ويرمم سكا

ولا تطع

ولا تطع منهما خصما ولا حكما ... فانت تعرف كيد الخصم والحكم

بو ايكسندن برينه كل اطاعت ايتمه سن ... بونلرك برى خصمدر برليسى حاكم سكا

سنكه عارفسن بيلورسن خصم بد خويكرينه ... همدخى غدار حاكم جورى سكا روشنا

لا تطع اويمه ديمك كيد مكر دشمن خصم ... الحكم حاكم اولاندر حكمنه ويرمه رضا

استغفر الله من قول بلا عمل ... لقد نسبت به نسلا لذى عقم

اول علم نزل برلدن استرم بن مغفرت ... بى عمل سوز سويلمكدن صنعلرم بن اكا

نسل نسبت ايلدم كرهك ابناء قوليه بن ... شول عقيمى كم نتاجى يوقدر حيفا اكا

نسل اولاد در ديديلر نسبت اولدى انتساب ... اوغلى اولمازسه عقيم درانكك اولسون يا نسا

امرتك الخير لكن ما ائتمرت به ... وما استقمت فما قولى لك استقم

كرچى امر ايلدم سكا بن خيرى اعمالك جمله ... ايلدم بكم امر ايله عامل اولمدم حيفا بكا

همدخى بن استقامت ايتماهش ايكن عجب ... بلمزم آيا ندر استقم قولم سكا

ايتمار اولدى امره ايتمك امتثال ... استقامت طوغر ولقدر قيليه مولى جدا

ولا تزودت قبل الموت نافلة ... ولم اصل سوى فرض ولم اصم

حمد حق زاد ایتدم بن نافله صوم و صلات / اه اولم کلمزدن اول یانرم هردم اکا

قیلمدم بن فرض اولندن غیر اصلا هیچ نماز / طوتمادم اصلا اوروج هیچ فرض اولندن ماعدا

نافله فرض اولمیانلر زاد آخرت اولم / بیل سوی غیری دیمکدر فرض اولور مرحدا

الفصل الثالث في مدح الرسول عليه السلام

ظلمت سنة من احيى الظلام الى / ان اشتكت قدماه الضر من ورم

سنتی ترک ایتدم بن شو نبیلرک شاهنک / کیجه‌یی احیا ایدردی تا ایدنجه اشتکا

اول مبارک میمنتلو نور محض آیاقلری / شول ورمدن که الم بولمشدی فخر انبیا

ظلم ترک و سنت و تیره و اکلمق ظلام / ضر المدر شیش ورم انجمک اولدی اشتکا

وشد من سغب احشاءه وطوى / تحت الحجارة كشحا مترف الادم

کاه اولوردی بغلر ایدی آجلقدن قارننه / طشلری کان رسالت معدن صدق و صفا

طی ایدردی طشلرک التنده بوکر اول طبیب / اویله بوکری دار ایدی ناعم ادیمی سربسرا

طی دورمکدر ترف لینت دری اولدی ادیم

بیل کشح بوکری سغب آجلق بغر سقدر حشا

وراودته

وراودته الجبال الشم من ذهب / عن نفسه فاراها ايما شمم

همت دعوت ایدردی طاغلر اول حقك دوستنی / اویله طاغلرکه اولوردی خالص آلتوندن شهیا

کندو نفسندن طلب ایدردی طاغلر اول شهک / رفعتک اظهار ایدردی شاه فخر انبیا

بیل عدول ایتمک شمم درسم روا اولدی طلب / سم اشممک جمعیدر معناده عالیدر بنا

واكدت زهده فيها ضرورته / ان الضرورة لا تعدو على العصم

زخرف دنیاده زهدن ایلدی تاکیدلی / فقری مختاری اوشاهک وحد یوزبیک ثنا

احتیاجی عصمتنه ایدمز کرچه ظلم / میلی یوق دنیایه نیته ایلیه جور و جفا

دفعنک ضدی زهده تاکید احکام ایتمک / ظلم عدوان عصمت آنی صقلمق یا خدا

وكيف تدعو الى الدنيا ضرورة من / لولاه لم تخرج الدنيا من العدم

احتیاجی دعوت ایدرمی بوفانیدنه بکا / شول حبیبک دیدی شاننده حق لولاک اکا

اویله شاهنشه اولمیه اول اکر / چقمیوب دنیا عدمدن قالوردی سرمدا

کیف استفهام ایچون دعوت چاغرمق دیدیلر

بیل عدم یوقلق ضرورت احتیاج ای مبتلا

محمد سید الکونین والثقلی — ن والفریقین من عرب ومن عجم

اول محمد شاه کونین ایکی عالم فخریدر — انس وجنک سروریدر شبهه ضر یوقدر اکا

هم فریقینک اولو سیدی اوصاحب معجزت — یعنی هر لسی عرب بری عجمدر عادتا

اسم مفعولدر محمد اسمیدر اول سرورک — هم سیادت اولولقدر قبلیه مولی جدا

محمد سید الکونین والثقلین والفریقین من عرب ومن عجم

اویله سلطان محمددر نبی سلطان نز — امر بالمعروف ایدیجی نهی منکر دائما

بر احد صادق دکل ایدیجی لا قولنده هیچ — هم نعم قولنده یوقدر اندن اصدق باوفا

خیری ایلده دیمن امر و ناهی شردن منع ایدن — بیل اکبر غایتده طوغری سوزدر ای عفتا

نبینا الآمر الناهی فلا احد — ابر فی قول لا منه ولا نعم

هو الحبیب الذی ترجی شفاعته — لکل هول من الاهوال مقتحم

شول حبیبدر اول نبی الله رب العالمین — اولنور اندن شفاعت روز محشرده رجا

اول شفاعت محشرین هر قورقوسیچون استنور — اویله قورقو که شدتلودر ابنان سی اکا

قورقولو شیدر هول اهوال انک جمعیدر

شدتده داخل اولمق اقتحام اومق رجا

دعی الی الله

دعی الی الله فالمستمسکون به — مستمسکون بحبل غیر منفصم

دعوت ایتدی انس و جنی اول نبی حقدن اکا — یا بشو بن حضرتیکه ایلیلر التجا

طوتدیلر بر حبل آنلرک متین در اول حبل — اویله بر حبل متین که انفصام یوقدر اکا

انفصام اولدی کسلمک یا بن مستمسکون — همدی دعوت چاغرمق حبل شرع الله اعلا

فاق النبیین فی خلق وفی خلق — ولم یدانوه فی علم ولا کرم

انبیانک جملسنه فائق اولدر ای انبی — خلقتنده هم خلقنده روحنه یوق بیک ثنا

اولمدی کا یقین هیچ انبیا و مرسلین — نه علمده نه عملده اما اما چوق علا

دیدیلر خلقت بیرادلش طبیعتدر خلق — فوق عالیدر دنوا اولمق یقین بل ای فتی

وکلهم من رسول الله ملتمس — غرفا من البحر او رشفا من الدیم

انبیانک هر بریسی طالب اولوب آلدیلر — اول [illegible]

علمی دریاسندن انک بر آوج مقدارینی — یا خود لطفی یغموردن [illegible]

غرف البلا صویی آلمق التماس اولدی طلب

رشف صویی صوروب ایچمک دیمه یغمور سما

وواقفون لديه عند حدهم ... من نقطة العلم او من شكلة الحكم

انبيا وقف ایدر حضرتکده یانندن هب ... حدی عندنده طوروب کجز لر اصلا بریکا

نقطه سندن علمنک یا شکلندن حکمتنک ... آلدیلر اما بو حدده قالدی جمله انبیا

حکمتنک جمعی حکمدر نقطه در علم یقین ... وقف طورمق حد غایت شکله اعراب ایدنا

فهو الذي تم معناه وصورته ... ثم اصطفاه حبيبا بارئ النسم

اول نبی شول فخر عالمدر تمام اولدی آنک ... صورتی معناسی جمله یعنی باطن ظاهرا

صکره محبوب ایدینوب ایندی انی اصطفا ... بارئی لانکا اولان پروردکار کبریا

ظاهره صورت دینور هم باطنه معنی دینور ... باری خالق نسم ناسی اختیار اصطفا

منزه عن شريك في محاسنه ... فجوهر الحسن فيه غير منقسم

هم منزه هر شریکدن اول شفیع المذنبین ... یعنی یوق مانندی حسنده اکر وارسه صلا

جوهر حسنی انک ذاتنده موجوددر فقط ... ایلمز قسمت قبول حسن جمال مصطفا

انقسام بخش اولدی تنزیه ویدیلر اتمک ایراغ

محسنک جمعی محاسن حسننه جانم فدا

دع ما ادعته

دع ما ادعته النصارى في نبيهم ... واحكم بما شئت مدحا فيه واحتكم

هم نصاری ایتدیکی دعوای ترک ایله یوری ... ایتدیلر کندو نبی سندن اول ارجوق افترا

همده حکم ایت نه ایله استر ایسن او نبی ... اول نبی حقنده حکم ایت اختصام ایت انتهی

احتکام اولدی حکومت اولدی دعوی ادعا ... دع امر ترک دیمکدر دیدیلر حکم قضا

فانسب الى ذاته ما شئت من شرف ... وانسب الى قدره ما شئت من عظم

نسبت ایله اول نبینک ذاتنه شول شی کم ... سن دیلرسن آنی اول شی بیل شرف قدر جهنا

همده سن نسبت ایله اول حبیبک قدرینه ... شول عظمتدن نه دیلرسک ایله کل نسبت اکا

یوجه لک اولدی شرف بیل اولولق اولدی عظم ... ذات جسمیدر اول شانک رتبه سی عالی جاها

فان فضل رسول الله ليس له ... حد فيعرب عنه ناطق بفم

امدی تحقیق فضل و رجحان رسول اکرمک ... اولیه در که غایتی یوق اول آنده منتهی

امدی غایته سبب ایده فضلنده بیان ... ناطق و واصف دلیله وصفینی صبح و مسا

فضل اولولق حد غایت ناطق اولدی سویلیجی

فم آغز یعنی لسان اعراب بیان ایندم سکا

لو ناسبت قدره آیاته عظما   احیی اسمه حین یدعی دارس الرمم

گر اگر اولسه مماثل قدر آیاتنه آنک   رفعتنه دال اولان آیاتی ای کان وفا

اسمی احیا ایدر ایدی دعوت اولندیغی دم   چوریوب گیتمش عظامی اویله سلطاندن عطا

دیدیلر آیت علامت رتبه اولدی قدر   دارس الرمم کمکلر چوریوب بولمش فنا

لم یمتحنا بما تعیی العقول به   حرصا علینا فلم نرتب ولم نهم

بر خطاب ایله بزه تکلیف ایتمدی اول امین   کیم عقلا عاجز اوله آنک ایله ای خواجا

بزه طامع اولدی غندن بزلره لایق اولا   تنگ تحری انبیا الم حق بنی در مصطفی

ارتیاب شک عمی عاجز اینی اندر تحیر   هم حیرانم سکا ای معدن کان وفا

اعیی الوری فهم معناه فلیس یری   فی القرب والبعد منهم غیر منفحم

خلق عاجز قالدر معناسی فهم ایتمدن   قرب حالنده کورنمز بعد حالنده بیا

کورنمز معناسی حقنده الا که اول اهد   اولور البت منفحم اول حکمی باری خدا

عاجز ایتمک اولدی اعیا حاله معنا دیدیلر

منفحم سویلیمیوب ساکت اولانه مخلوق ورا

کالشمس

کالشمس تظهر للعینین من بعد   صغیرة وتکل الطرف من امم

کون کبی اصغر کورینور کوزلره ایراقدن اول   نته کم اصغر کورسن شمسی چو اسما

اول شمس یاقندن یورلدر کوزلرین ناظرلرک   بو بیله سلطانک مطهر وجه صبحک تنثا

دیدیلر اکلال یورلمق هم امم اولدی یقین   طرف کوزدر کوزلریکه قیل بو سوزم توتیا

فکیف یدرک فی الدنیا حقیقته   قوم نیام تسلوا عنه بالحلم

نیجه اکلار دنیاده معناسنک ماهیتنک   شول کشیلر کم اولیدر نومه آنلر مبتلا

ایلمش آنلر قناعت رؤیتنده حضرتی   دوشنده ایله رؤیا ایله کورمک ایدرلر سرسرا

کیف استفهام انکار ایدر ادراک اکلمق   حلم دوشده دنیلیت اولدی قناعت

فمبلغ العلم فیه انه بشر   وانه خیر خلق الله کلهم

حضرتک حقنده خلقک غایتی علمی بوکه   اول نبی تحقیق بشردر ایدرز ابقاکا

هم دخی تحقیق اولوسیدر قومنک اول طبیب   بو قدر اکلار قمو خلق ایدرانه انتها

غایته مبلغ دیدیلر محمدی انسان بشر

خلق یعنی اولدی مخلوق ای دلارام خدا

وكل آي أتى الرسل الكرام بها — فإنما اتصلت من نوره بهم

هر بر آیت که انکله امدنه جمله هپ — کلدیلر رسل الکرام اصفیا و اصفیا

اندی نورندن اولنده هر بر آیت سرورک — حضرت رسل الکرامک جمله سنه سر بسر

ای آیت جمعیدر مقصود انکله معجزه — اتصال اولدی او شمسک نوریله مقصود ضیا

فإنه شمس فضل هم كواكبها — يظهرن أنوارها للناس في الظلم

اولدقده کون کبیدر اول رسالت معدنی — بلدره بکزر انک یانکده سائر انبیا

او یلدیزلر که ناسه نورینی اظهار ایدر — قاره کولک کیجه لرده اولور آنلر بر ضیا

بر اللی یلدز کواکب اولدر اظهار آشکار — قاره کو کیجه ظلم در فضل اولونلری ای خواجا

أكرم بخلق نبي زانه خلق — بالحسن مشتمل بالبشر متسم

نه عجب اولدی مکرم اول نبینک طلعتی — انکا زینت ویردی خلق بویله بر عالی لقا

قیلمشدر حسن خلقیله جمال باکئی — متسمدر بشر ایله اول معدن کان وفا

خلق ذاتدر متسم اولدی نشان خلق صفت

بشر آچق یوزلو حبیب الله محمد مصطفا

كالزهر

كالزهر في ترف والبدر في شرف — والبحر في كرم والدهر في همم

بیل لطافتده شکوفه شکلنه بکزر او شاه — بو جهتله بدره بکزر عالمه ویرر ضیا

بکزر بحره عطا الحسنی و تنده اول طبیب — بکزر اول همتده دهره الصلوة والصلا

ماهتاب بدر لطافتده شرف دهره زمان — بو جهتلک اولدی شرف زهره جیچک بویله صفا

كأنه وهو فرد في جلالته — في عسكر حين تلقاه وفي حشم

سن قوشنده و عکشده فردی حالنده انکا — عسکر ایچنده حشم ایچنده کورینور سکا

حال بودر که یالکوز در ایدر اول سید ثغور — هیبتندن کورینور کفاره نیز ازدها

یالکوز فرد دیدیلر هم جلالت هیبته — دیدیلر عسکر جری به بیل حشم خادم سکا

كأنما اللؤلؤ المكنون في صدف — من معدني منطق منه ومبتسم

دهانکه اول شاهک کلامی بی همتا انجو کبی — او یله انجولر که کرلنمش صدفده عادتا

ایکی معدندن اولبدر حاصل اول چوق انجولر — بر لبی منطقده انک تبسم اولدرلر

لؤلؤ انجو کبیز لؤ مکنون مفرد دیدیلر لؤلؤه — ابتسام اولدی تبسم سویلمک منطق شها

لا طيب يعدل تربا ضم اعظمه   طوبى لمنتشق منه وملتثم

بر عطر اولمز معادل قبرینک صبر عنه   اولیه طیر افلکه ایتمش جسم پاکینی هوا

دولت اکا که ترابدن اله بر قبضه قوقه   همدخی اوپه ترابی شاه فخر انبیا

دیدیلر اعظم ملکلر انتشاق قوقودر   التثام اوپمکدر رسم قیلمق ضم مهنا

الفصل الرابع فی ذکر مولده علیه الصلوة والسلام

ابان مولده عن طيب عنصره   يا طيب مفتتح منه ومختتم

شاه فخر انبیانک ظاهر اولدی مولدی   عنصر پاکندن آنک واضح اولدی کالضحی

یا اولی الابصار اولنز مبدائه قیلوک نظر   اختتامنه دخی ایلک نظر سز دائما

دیدیلر ایضاح ابانه اصلا عنصر پاکه طیب   مختتم آخر دیمک اول دیمکدر ابتدا

يوم تفرس فيه الفرس انهم   قد انذروا بحلول البؤس والنقم

اول ولادت کونی شول کوندر که انده الکلیوب   اهل فارس بیلدیلر کم کلدی اولان وفا

قلبلرینه دوشدی کرچک قورخو دیدیلر آنلری   کلمیله آنلره بؤس ونقم باشنه باشنه

قوم فارسه فرس اولدی تفرس الکلمق

بؤس شدتدر عقوبت نقمت ای خیر الوری

وبات ايوان كسرى وهو منصدع   كشمل اصحاب كسرى غير ملتئم

کیجه لدی اول کیجه نوشیروانک کوشکلری   طابوره کوشکو سرایی بار یلوب بولمش فنا

نته کم اولدی بیرون جمله کسری عسکری   طاغلوب جمع اولمدی بربیره آنلر بعد ذا

انصداع یارلمق ایوان کوشکک شمل افتراق   اینام بیل اجتماع ای صاحب حلم وحیا

وبات نار فارس خامدة الانفاس من اسف   عليه والنهر ساهي العين من سدم

اهل شرکک طپدوغی نار کسو ندی پاکی   کافرک کفرا اوزره طپدیغنه حزن ندر حواجا

همدخی ایچه کاری اب فرات ودجله نک   حزن وغمدن اقمز اولدی عینی با اوز خد

من اسف حزن سدم اکا اولدی هم خبان   خامده یالک سونمش ساهی کوز مهتنا

وساء ساوة ان غاضت بحيرتها   ورد واردها بالغيظ حين ظمي

شهرلر هالیسنه وبردی خزینه هم   ساوه نک دریاسنک قورودکی باشنه باشنه

دوندی اول دریا جوه دار آنلر بر ترینه   وقت ضمأ ننده دوندی غیضله بهتنا

ساء محزون اولمدر ساوه شهرکدیدر

ردد دونمک اوغرامق وارد دخی صو ستر ظما

كان بالنار ما بالماء من بلل حزنا وبالماء ما بالنار من ضرم

صانکه صویه قلب اولدی اول ملک آتشی
حزن اجلدن سو بندی صو کسلدی کو بیا

همده حی صانّ آتش اولدی شو بحرینک صویی
حزن اجلدن قوریبوب آتمش اولدی کو بیا

نار آتش هم بلل یاش دکله متواتر شاشی
من ضرم اود شعله سیدر حزن الم صو اولدی ما

والجن تهتف والانوار ساطعة والحق يظهر من معنى ومن كلم

جنیلر هم باد ایدر کلدی دیو اول سروری
نوری فاقد ابرشدی عالمه ویردی ضیا

حق دخی ظاهر اولور معنا ایله هم انکلامم
اول معنی له کلامدن اولدی جمله ظاهرا

ساطعه قلقی یوقار و تهتف صیحه دیدیلر
معنیدن مقصود معنا هم کلام الفاظ اولا

عموا وصموا فاعلان البشائر لم تسمع وبارقة الانذار لم تشم

اهل کفرک کوزلری کورمز صغر قولقلری
بو بجه اظهار بشارت طوتمدیلر کو بیا

همده قورقو رعدینک هیچ کورمدیلر برقینی
جا غلیوب افاق انفس اولمشکن پر ضیا

اولدی اعلان بشائر هم نوه اخبارین بیان
بیل تشیم اولدی نظر برق اولدی شمشکدن ضیا

من بعد ما اخبر

من بعد ما اخبر الاقوام كاهنهم بان دينهم المعوج لم يقم

صم و عمی اولدقلری صوک ایدی شوندلکم خبر
ویرمش ایدی قوم کاهنلری شویله ای خواجا

انلرک اول طوتدقلری اولیه دینکه اکریدر
استقامت بولماز اصلا بوندن سیز انتماک رها

کاهن اولاندر منجم اکر بیلکدر اعوجاج
لم یقم لم یستقم معناسنه دیندی بها

وبعد ما عاينوا في الافق من شهب منقضة وفق ما في الارض من صنم

عمی و صم اولدقلرینک بری شونی صکرکم
کوردیلردی کوک کنارنده شهابلر طاغلر

اویله بیلدیلر که ساقط وفقی اوزره شیرک
بیر یوزنده یدی اوشیلر بوتدر انلر بافتی

هر اللای بیلدیلر کواکب کوک کنارنده رافق
انقضاض اولدی سوزلیوب ایتمک انلر ارسما

حتى غدا عن طريق الوحي منهزم من الشياطين يقفو اثر منهزم

اول شهابلرکم آندی تاکیدنجه به قدر
کوکلرک قبولرندن قاچقون سرسرا

ایله قلچقون شیطین عسکرندندی اولر
تابع اولور برهر بنه قاچدیلر قوا قوا

عذو کتمکدر طریق الوحی کوک قبولری
قفی تابع انهزام قاچمق سمادن بهنا

كأنهم هربا أبطال أبرهة　　أو عسكر بالحصى من راحتيه رمي

صانکه وبدر اول شیاطین قاچدوغی حالده قچو　　ابرهه نک قهرمان عسکرلریدر کوییا

باکه اول شیاطین شویله عسکر ایدیکه　　آتیلوبدر ایکی اوچندن نبینک کوییا

ابرهه اصحاب فیلک باشی ابطال قهرمان　　راده آوج رمی آتمقدر اوق طاشلر حصا

نبذا به بعد تسبيح ببطنهما　　نبذ المسبح من أحشاء ملتقم

چون آتلمقله آتدی اول اوق طاشلر قچو　　ایکی اوچلرده تسبیح ایدیکن نصکره تا

تسبیح ایدن بونسک آتمدوغی کبی اول　　چون بالق قرندن آتلمش ایدر شاه نینوا

نونسی بودان بالقدر ملتقم آتمق نبذ　　بطنی اوچدر حضرت یونس مسبح بهما

جاءت لدعوته الأشجار ساجدة　　تمشي إليه على ساق بلا قدم

اول نبی دعوت ایدوب چاغروب بعجون کلدیلر　　شول اغاچلر سجده ایدرلردی حالده اکا

مشی حالنده اغاچلر کلدیلر بیر بیرینه　　انجکی اوزره آیاقسز کلدیلر آندن بکا

چاغروب اتمک دعوت اباق اولدی قدم

ساق انجکدر اغاچلر یورودی دیمک مشی

كأنما سطرت سطرا لما كتبت　　فروعها من بديع الخط في اللقم

صانه سن کم اول اغاچلر چکمش ایدی خطلری　　شونلری انجو کم بوداغی یازمش ایدی کوییا

اول بدایع قلم یازه دوغی حلک بوداغندن ایدی　　یولک اورته سنده یازوب کلدیلر باغوندن خدا

یولک اورته سی لقم بوداق فرعی نیاز بدیع　　جزکی چکمکدر سطر بیره و یدیلر بهما

مثل الغمامة أنى سار سائرة　　تقيه حر وطيس للهجير حمي

اول اغاجلرکم حضوره کلدی شول بولت کبی　　قنده کتسه اول نبی کیدردی بولت اوکا

حفظ ایدردی آنی بولت اسیدن شول کیرک　　اوبله سی تنورکه اولدی اوبله قزغین جما

بیر کیمکده هجیرک معناسی کون یاروسیدر　　حم وطیس تنوره دیرلر شدت حر و حما

أقسمت بالقمر المنشق إن له　　من قلبه نسبة مبرورة القسم

ایچرم اندای ایکی پاره اولان ای ربی سنه　　اوبله اندی کمی حسنی یوق طوغریدر اخلاص بلا

اول قمرچون ماحقیقت وار ایدی بانفه انسان　　قلب شاه انبیاده نسبت ای کان وفا

بر کرچکدر قسم اندن نسبت اولدی انتساب

انشقاق اولدی یارلمق ایچه بونده اشترا

وما حوى الغار من خير ومن كرم — وكل طرف من الكفار عنه عمي

هم شو کانده بجرم جمع ایلدی غار شولری — بری من خیرنه صدیق من کرم در مصطفا

حال بو که کفاردن اولانلر کوزلری اعمی ایدی — ما حوى الغاردن بر بنی کورمدی اولوب عمی

من کرم سلطان محمد خیر صدیق طرف کوز — غار مغاره تحت مکه مشتملدر ما حوى

فالصدق في الغار والصديق لم يرما — وهم يقولون ما بالغار من ارم

صدق اله صدیق ایسی صدق اولدیلر ثابت قدم — ساکن اولوب غار ایچنده ایتدیلر واختفا

حالی بو که کفار بدنام دیرلر ایدی بربرین — غار ایچنده بو قدر اصلا احددن بر و لا

صدق فخر انبیا صدیق اننک خاص یاریدر — ریم ثابتدر ارم اولدی احد باری خدا

ظنوا الحمام وظنوا العنكبوت على — خير البرية لم تنسج ولم تحم

صاندی اول کفار بدنام آنده کوکرجینلری — هم دخی صاندی قوسی عنکبوتی کوبیا

جمله خلقک افضلینک اوسته آغ قوریدی — هم طولانمدی کوکرجین حول فخر انبیا

اولدی کوکرجین حمام هم اورمجک عنکبوت

حوم طولنمق تنسج طوقوق اورمک بافتنا

وقاية الله

وقاية الله اغنت عن مضاعفة — من الدروع وعن عال من الاطم

بارینک حفظی اولاری احتیاج ایلدی — شو بیله که قات قات زرهدن بلکه اولدی بی‌غم

بهده یوجه قلعه‌لردن یکرک اولدی شهپسر — صوکره خلاق جهاندن برورد کار کبریا

ضعف قات قات اندر وقایت حفظ قلعه در اطم — درع زرهدر احتیاج اولمدی بیرلر غما

ما سامني الدهر ضيما واستجرت به — الا ونلت جوارا منه لم يضم

بانه تکلیف ایتمدی ظلم زمانده بر زمان — اولمدی طالب دخی بنده جوارینه مضطر

لیک اشدم نبی دن شول جوارکه اول جور — کورمدی اصلا حقارت ذلت جور و جفا

استجرت استمکدر قوکشولق ضیم ظلم — نیل ایرشمک ضنم نالن خورلق ایتمه اسعفا

ولا التمست غنى الدارين من يده — الا استلمت الندى من خير مستلم

همدخی دنیا و عقبا باللغل التمدم — نعمتندن همدخی اول فخر انبیا

لیک قبض ایلیوب الدم بن عطای بخششی — بخشش التمدک کب افضلیدر انک شفا

استلام قبض ایلمکدر التماس دیلمک

من یده نعمتی قصر بله فتحیله بخشش ندا

لا تنكر الوحي من رؤياه ان له قلبا اذا نامت العينان لم ينم

وحی ایله رؤیاسنده اول بنگ‌رک واردر زیرا انکچون بر سلیم قلب صفا
اول مبارک سور لیوب کوزلری والیه اویخویه اویومازدی اول مبارک قلب شاه انبیا
دیدیلر عینان ایکی کوز دوشر رؤیاهینها لم ینم هیچ اویومازدی وحی الهام اکا

وذاک حین بلوغ من نبوته فليس ينكر فيه حال محتلم

دوشنده اولان وحی انک وقت وصلتده ایدی حتی نبی اولمسنه اول شهسورک اولا
ایدی پس انکا اولان زوصلتی وقتنده که عاقل و بالغ اولانک وشته ای شکل کشا
اولدی حین وقت انک ترکیبجه‌سی دیمکدر خواجم محتلم ورسم فاعل بالغ اولاندر قضا

تبارك الله ما وحی بمكتسب ولا نبي على غيب بمتهم

بارک الله اول وحی حقدن بوک اعتاندر بر وحی حاصل ایکلدر کسبله ای دلربا
هم دخی فخر رسالت حمل اولنماز تهمته سکا غائبدن خبر وبرمک ایله اول مقتدا

اولماق اولدی تبارک کسب اولنمش مکتسب
متهم رتهمت اولنمش ایاره خدا

الفصل الخامس

٥٢

الفصل الخامس في بركة الدعا

كم ابرأت وصبا باللمس راحته واطلقت اربا من ربقة اللمم

نیجه کره ایلدی ابراها علتلی خسته‌یی راحه سی یا بشمغیله خسته‌لر بولدی صفا
هم دخی اول راحه تخلیص ایلدی محتاجلری شول عقلنه لوح آیندن قورتلوردی مبتلا
عقلی اولماق لمم خسته وصب رنجه آوج ربقه ایپدر ارب حاجت ابرادیرمک شفا

واحيت السنة الشهباء دعوته حتى حكت غرة في الاعصر الدهم

هم دخی احیا ایدردی اول نبنک دعوتی شول قطلی بر قحطدن آغ اولان
اول قحط بیل بکزر مشی ایدی شول بیاض سنه که کم اول بیاض شول فره بیلا ایجرو آزده تا
غره آقدر وسم فره هم محاکات بکزرمک دیدیلر شهبا بیاضدر یعنی قحطلق بهینا

بعارض جاد او خلت البطاح بها سيبا من اليم او سيلا من العرم

غره بکزر سنه شول بلوت اولدی سبب اولیه سه بلوطکه حیوقدر بغوری وار اسما
تا صانیجه یه قدر بطحاریه انده وار صانکه طاشمشلق بحر ویا عرمده سیل جوا
سبب بحر وادی بطح بیل عرمده رسم جنان سیل اقمق یم دکز عارض بولنده فی السما

صالح اولی ... اولدی

الفصل الرابع في مدح القرآن

دعني ووصفي آيات له ظهرت … ظهور نار القرى ليلا على علم

قو بونی سن بمدحی آیات وصفی قوسون … اوله آیاتکه رسول ایچون اولدی ظاهرا

قونوق ایچون یانار آتش ظاهر اولدیغی کبی … کیجه لرده طاغ باشنده اولسه بدر ظاهرا

دیدیلر ایت علامتیلیک بونده معجزه … دع امر ترک ایت دیمکدر طاغ علم کجیدی قرا

فالدر يزداد حسنا وهو منتظم … وليس ينقص قدرا غير منتظم

اعدی انجو حسنی غایت زیاده کوسترر … حال بوکه انجو دزلمش اوله اولور بها

یعنی نقصان ده کلمز قدرینه اول انجو نک … منتظم اولمادیغی حالنده دوشسه ازبها

در انجو نظم دیزمک حسن کوزللک تمام … نقص ایکمک قدر قیمت بیله جانم فدا

فما تطاول آمال المديح إلى … ما فيه من كرم الأخلاق والشيم

یس تطاول وی بعید نسنه دخی نکه ارزوسنه … بو تطاول اولدیغی بولنماشنبده بکا

نسنه ندکو خوبلرک کوکلنده ندر تمام … هر بری بو عادت مقبوللرندن دی شها

خلق خوامال ارزو اکثرت عادت شیم … بو نسنه اراتق تطاول لدی مدح ونثا

آيات حق من الرحمن محدثة … قديمة صفة الموصوف بالقدم

حق اولدی آیات قرآن جانب حقدندرر … حکمده انزال اعادات ایلک ابتدا

اولی بو قدر قدیم در رسم صفتندر ای خواجم … شول قدم ایله صفتلنمش خدانک دائما

دیدیلر حادث بو غیکس حکمدر ایدن ظهور … بیل قدیمدر ابتدای بیمدحی بوق انتها

لم تقترن بزمان وهي تخبرنا … عن المعاد وعن عاد وعن إرم

حق اولان آیات قرآن هیچ مقارن اولمدی … بو نجه ازمانده خبر بنه حکمت بارخدا

حال بوکه آیات قرآن بزلره ویرر خبر … قوم عاد دن هم ارمدن بمده ازیوم الجزا

عاد قبیله طاش ارمدر اخرته دیرلر معا … اقتران اولدر بقبیلق ای ولان خدا

دامت لدينا ففاقت كل معجزة … من النبيين إذ جاءت ولم تدم

حق اولان آیات قرآن اولدی بازه عندنا … [illegible] اولدی معجزاته کلها

انبیادن صادر اولمش ایدی اول معجزه … کلدی اما معجزه [illegible]

فالتق غالب لدینا عندنا معناسنه

دیدیلر دامت دوامدن اولدی معناسی بقا

محكمات فما يبقين من شبه — **لذي شقاق ولا يبغين من حكم**

اوله سی آیتکه محکم ایلمز نسخی قبول — ایلمز بر آیتی ابقا شبهه‌لردن بر ولا

حقه راضی اولمیان اهل عداوتلر ایچون — هم بو آیات ایسترز هیچ جنس حاکمدن قضا

من حکم حاکمک محکماتدن یحتمل — ذی شقاق اهل خلاف بغی طلب ابقا بقا

ما حوربت قط الا عاد من حرب — **اعدى الاعادي اليها ملقي السلم**

اعتراض اولنمدی حاضره آیاتکم مکر — اعتراضدن دونوب ایتدی تمونی اقتدا

اول عدولرک عدوی دوندی ایتدی انکا — چون سلم القا ایدیجی اولدی حالده اکا

حوربت لهمز حربدن اولدی مقصود اعتراض — قط استغراق ماضی صرفده رسم دائما

ردت بلاغتها دعوى معارضها — **رد الغيور يد الجاني عن الحرم**

ایت حقدن فصاحت رد ایدوب منع ایلدی — شنولی معارض اولنک دعواسنی ابدوب اجرا

شونده غیرتلو کشی یدی کبی رد ایلدی — محرمندن جانبنوک دستنی ردی کبی عادتا

ورشوقو باندر معارض رد منع محرم حرم

الغیور غیرتلو جانی درجنایتلو قنا

لها معان

لها معان كموج البحر في مدد — **وفوق جوهره في الحسن والقيم**

ایت قرآن ایچون وار در معانیسی بی‌شمار — اول معانی موج دریا کبی یاردم ده شبها

هم معانی جوهر بحرک مهراوستنده‌در — هم کوزللکده هم قیمتده یعنی در بها

بحر دریا موج طلغه یاردم استمکدر مدد — قیمتک جمعی قیم قیمت ثمن ودر بها

فلا تعد ولا تحصى عجائبها — **ولا تسام على الاكثار بالسأم**

اوله ونیجه صایلمز ضبط اولنماز هم حد — کم لوایاتک معناسی هم اسرار خفا

وصف اولنماز هم ملالتلو آیات عظام — اول معانی کثرته برله ایاره حدا

بیل عجائب عجبلی نادره هم ملالتدر سئام — لا تسام وصف اولنماز دیدی اصحاب زکا

قرت بها عين قاريها فقلت له — **لقد ظفرت بحبل الله فاعتصم**

روشن اولدی آنیله اوقیانک کوزلری — امدی انی اوقیانه بن دیدم مژده بکا

سنکه والله ظفر بولدک او حبل الله‌ه — چون سبب اولدی قرآن امدی یابش سن اکا

قرت عینله مقصود دیدیلر روشن اوله

دیندی حبل الله که قرآن فاعتصم یابش اکا

إن تلقها خيفة من حر نار لظى / أطفأت نار لظى من وردها الشبم

قورخودن ایچون تلاوت ایدر ایسن ایتی / شویله آتش شدتندکه الحمید ایرکن لظا

او لظینک شدتن صوندرمش اولدک شویله / اینک صوق صوارندن سوندرورکه شررها

ورد کسر اوله مورد که یعنی قرد دیمک / الشبم بارد دیمکدر فتح معجم کسر با

كأنها الحوض تبيض الوجوه به / من العصاة وقد جاؤوه كالحمم

صانه سن کم بیت حق حوض کوثر کبیدر / یوزلر انکله بیاض اولدیغی حالده کالضحی

اول حوضدن آغ اولان یوز عاقولاندر بیدر / حوضه آنلر حال بوکه کلمش ایدی کومرلر عصا

جمع حممت در حمم بیل فحمله کومر دیمک / هم عصاة در جمع عاصی حوض کوثر ههنا

وكالصراط وكالميزان معدلة / فالقسط من غيرها في الناس لم يقم

ایت حق صانه سن بکزر صراط انبه‌یه / هم دخی میزانه بکزر معدلتده کوبیا

اولیه اولنجه عدالت اولمدی قائم بلوکه / ناس ایچنده ایت قرآن حقعدن ماعدا

معدلت اولدی عدالت قصداکادر همچنان

ای مروت کابنه معلوم مدر صراط میزان سکا

لا تعجبن لحسود

لا تعجبن لحسود راح ينكرها / تجاهلا وهو عين الحاذق الفهم

سن تعجب ایتمه البت شول حسوده کو حسود / کندر انکار ایدرک آیاتی اول چشم عما

انک انکاری تجاهلدن ایچوندر حال کو / اول حسودک کندو عارف ایکن اصل حاجری

دیدیلر شول‌لدر تجاهل بیلدوکی بیلمزلنور / هم مرهارتدر حذاقت الفهم صاحب ذکا

قد تنكر العين ضوء الشمس من رمد / وينكر الفم طعم الماء من سقم

کاه اولور کوز ایدر انکار شعله‌سنی خورشیدک / اغریدن ایچون ایدر انکاری جابجا

کاه اولور اغز دخی انکار ایدر صو لذتی / حسته لکدن درجه بو بلیه در وضع خدا

طعم لذت فم اغز درمن سقم درخسته لک / شمس خورشید در رمد کوز آغریسی ضوء ضیا

الفصل السابع في المعراج

يا خير من يمم العافون ساحته / سعيا وفوق متون الأينق الرسم

ای خیرلوسی کشینک قصد ایدرلر بودم / طالبا رزق اولانلر استانلدن سکا

کیمینک حال سعایت بور یاوسرعت ایله / کیمی اولمش سوار بوکرک دوه اوستنده تما

ناقه‌نک جمعیدر اینق رسم بوکرک ناقه‌لر

اوجری ساحه عافی رزقه طالب ههنا

ومن هو الآية الكبرى لمعتبر — ومن هو النعمة العظمى لمغتنم

هم خیرلوسی شوذاتک که آیات کبری اوله — معتبر ایچون اول آیت ایدرم اکا ندا

هم خیرلوسی شوذاتک نعمت عظمی اوله — مغتنم ایچون او نعمت ایدرم اکا ندا

مغتنم طوتی غنیمت معتبر اولوب آلدی — بوندن اقدم بوقاروده کچدی آیت سابقا

سریت من حرم لیلا الی حرم — کما سری البدر فی داج من الظلم

مکه دن سیر ایلدک بر کیجه ده سن یا رسول — مسجد اقصا طوغری عزم درگاه خدا

نته کم سیر ایلمزدی اسمانده ماه تمام — قاره کولق کیجه لرده سیر ایدردی [illegible]

مسجد مکه و اقصی در حرملردن مراد — شول غرا کوردی کیم بو قدر [illegible]

وبت ترقی الی ان نلت منزلة — من قاب قوسین لم تدرک ولم ترم

سن چقار اولدک بوقاروای محترم — ایرشنجه تا که بر مرتبه یه چقدک اکا

قاب قوسین بلکه او ادنی ایدر اول مرتبه — ایرشلمدی اول قدره قصد اولنمدی اکا

بیتک مفهومی لازالت اولوب ناقص [illegible]

منزلکده مرتبه ضم و فتحیله چقق [illegible]

وقدمتک

وقدمتک جمیع الانبیاء بها — والرسل تقدیم مخدوم علی خدم

سزی تقدیم ایلدی یعنی کچرده ایلرو — منزلکده اول جمیع مرسلین انبیا

[illegible] سلطان عسکری و سنه تقدیم او [illegible] — وار قیاس بیچه سلطانلر محمد مصطفا

اولدر ضدی تأخیر یعنی کچمک ایلرو — [illegible] مخدوم افندی بنده سی لالا

وانت تخترق السبع الطباق بهم — فی موکب کنت فیه صاحب العلم

حال بوکه سن قطع ایدوب کچدک یدی افلاکی — انبیایه اخرایچی اولدیغک حالده شاه

موکب اعلا ایچنده اولمشیدک اندهسی — بیله سنجاق صاحبی سلطان محمد حفظ

آلمولارده بر جماعت موکب اما کرچه کیم — بر جماعتدر ملکلر زمره سندن [illegible]

حتی اذا لم تدع شأوا لمستبق — من الدنو ولا مرقی لمستنم

سن عروج ایتدک یوقاروناکه شول [illegible] — [illegible] غایت قرب حاصل که اوله اکا [illegible]

قربیده اوایجی بر شیئه هیچ ترک ایتمدک — [illegible] مرتبه دخی ایدر [illegible]

شاوغایت مستبق در طالب رفعت اولان

مستبق سابق دنوقرب کچدی [illegible]

خفضت كل مقام بالاضافة اذ   نوديت بالرفع مثل المفرد العلم

هر نبینک رتبه‌سن قلدک آشغه یا رسول   رتبهٔ پاککه نسبت ای رسول کبریا

بو قدر حقیقتلو چاغرلدیغک دم یا رسول   نتکم عالیقدر بر کشی اولندی ندا

بر عدد و علم مشهور اولان عالیقدر مفرد   خفض ایلمز اضافت نسبتیله خواجا

كيما تفوز بوصل اى مستتر   عن العيون وسر اى مكتتم

وصلت حقه ظفریاب اولدیغکدر علتی   گیزلیدر اول وصلت حق جمله گوزلردن شها

سر حقه هم ظفریاب اولدیغکدر علتی   اویله سرکه مطلع اولمدی سائر انبیا

وصل و وصلتدن عیونی هم ناظرلرک گوزلری   گیزلمکدر استتاردن بیل اکتتام اخفا

فحزت كل فخار غير مشترك   وجزت كل مقام غير مزدحم

احدی سن جمع ایلدک هر فخره لایق نسنه‌لری   شرکت ایتمز اول فخرلره سکا هیچ انبیا

هم تجاوز ایلدک سن هر مقام رتبه‌یی   اویله‌سی هم بر مقامکه ازدحام یوقدر هنا

حوز جمع ایتمک فخار شول فخر لایق نسنه در

او غرایوب گچمک جواز ازدحام معلوم سکا

وجعل

وجعل مقدار ما وليت من رتب   وعز ادراك ما اوليت من نعم

هم جلیل اولدی دخی شول نسنه‌لرک مقداری که   سن الکا والی قیلندک رتبه‌لردن ای شها

ممتنع اولدی دخی شول نسنه‌یه بولمق وصول   سنی ویرلندک نعمتلردن ای شه خیر الوری

من رتب درجمع رتبه رتبه عالی مرتبه   نولیندر والی اولمق ویرلمک ایله ای دلا

بشرى لنا معشر الاسلام ان لنا   من العناية ركنا غير منهدم

قوده بز گروه‌ندری اسلام جماعتی بیلوک   وار در تحقیق بزم چون از جناب کبریا

بر رکن وار در که صفته جق یر در در   انهدام یوقدر آنگچون باکه وار آنده بقا

ویدیلر بشری که یعنی نسنلق معنی بویلک   رکنی دین اسلام شرع حضرت فخر الوری

لما دعا الله داعينا لطاعته   باكرم الرسل كنا اكرم الامم

تسمیه قیلدیسه و قنا که خدای متعال   طاعته دعوت ایدن سلطانه بیوردی ندا

اکرم الرسل ایله قیلدیسه الا حق تسمیه   جمله امتلردن اکرم اولمش اولدق بعده ذا

ویدیلر امت جماعت فخر عالم داعیمز

تسمیه ایتدی دیمکدر قصد ناظم من دعا

الفصل الثامن في ذكر الجهاد

راعت قلوب العدا انباء بعثته ... كنبأة اجفلت غفلا من الغنم

جمله اعدانک قلوبنه براقدی قورقو ... بعثت اخباری روح پاکنه یوز بیک ثنا

ارسلانک کورلو صداسنه قاچرشدی ایدی ... بر بلوک غافل قیونلر که اولمش عسکرندن جدا

روع قورقو العدی جمع عدو دشمنلر ... نبأة در صوت خفی اجفلت ایدر رمک عادتا

ما زال يلقاهم في كل معترك ... حتى حكوا بالقنا لحما على وضم

اول حبیب الله عدولره بولشدی دم بدم ... جنک یرینده بولشور ایدرلر جنکی دائما

بکلر دی انلری پاره لرندن نیزه ایله کافرک ... پاره لری اسنه نک اوستنده قصاب اتی کبی عاما

معترک جنک محلی حکمه ملک اولدی حکوا ... اولو وضم اوستنده ات کسدکلری نیزه قنا

ودوا الفرار فكادوا يغبطون به ... اشلاء شالت مع العقبان والرخم

ایلدر کفار تمنی جنک ایدرکن قچمغی ... ارزو ایدرلر ایدرلر قچمغیله از عنا

بوقا روبه قالمدقلری اعضا تمنی ایدرلر ... بر آلای عقابلر بله هم دخی قرنالرها

شلو عضو جمعی اشلاء و غبط ارزو ... اولدی عقبان جمع عقاب الرخم قرنال هما

تمضي الليالي

تمضي الليالي ولا يدرون عدتها ... ما لم تكن من ليالي الاشهر الحرم

بکجر ایدی کیجه کوندوز بیلمزلر ایدی کافر دنی ... صانمغی بیلمزلر ایدی کم صباحی یا مسا

اول لیالی اولمدقچه کرچه بیلمزلر ایدی ... اشهر الحرمک لیالیسندن ای کان وفا

اشهر الحرمک بری ذی القعده و ذی الحجه رجب ... بر بیسی اولور محرم کچکه بیلر رضا

كانما الدين ضيف حل ساحتهم ... بكل قرم الى لحم العدا قرم

صانکه اسلام بر قونقدر نازل اولدی اول قونوق ... ساحه اعدایه نازل و لوبن انتشر عدا

نازل اولدی اول قونوق هر براولو اصحاب ایله ... دشمنک لحمی یمکه اولمشلر که مشتاق

قرم سید در سکون ایله اتمک حلول ... لحمه آرزو کسر ایله بیل ساحت کچدی لقا

يجر بحر خميس فوق سابحة ... ترمي بموج من الابطال ملتطم

اول قونوق طوردی کچر دریایه بکزر عسکری ... بوکرک اثرا و شنه اولمش سوار الظهر شها

موج اورر دریا و شنی اول جیش ابطال ایدی ... ملتطم موج دریا بولبده تحبل نها

رمی انی موج دریا ملتطم در همچنان ... قهرمانه دیندی ابطال کچدی شالک بقا

من كل منتدب لله محتسب

يسطو بمستأصل للكفر مصطلم

دعوت الله‌ه اجابت ایلینلردن ایدی ایستینلر ایدی آنلر ثوابی دائما

کفری کوکدن قالدیرن شیله ایدرلر هجوم کافری اهلاک ایدن شیله ایدرلردی غزا

دینده استیصال کوکدن قالدران هم اصطلام انتداب اولدی اجابت سطوتیله ای دلا

حتى غدت ملة الاسلام وهي بهم من بعد غربتها موصولة الرحم

غازیلر اصلا قلجلرک قوماوبلر یره ملت اسلام ایرشدی یه دک رحمت تا

حالا بودرکه غازیلر ملت اولمشدر یتیم غربتندن صکره ایدی ملتک ای ماه لقا

رحمت ایتمک صله‌یی غربت انک ضدیدر ملت اسلام شریعت فعلنا قصد غدا

مكفولة ابدا منهم بخير اب وخير بعل فلم تيتم ولم تئم

غازیلردن ملت اسلام کفیللنمشدی ابدی خیر اب ایله کفیللنمش ایدی اول دائما

هم کفیللنمش ایدی اول خیر بعل ایله خواهرم هیچ یتیم اولمز ملت همدمی طول البعد دا

بیل یتیم نادیده باباسی اولمیانه دیدیلر بیل سها بعده یتیم اولمیاندر هیچ انا

هم الجبال فسل عنهم مصادمهم ماذا رأى منهم في كل مصطدم

غازیلر طاغلر کبیدر سن اولار ذاتی سؤال طوقنوب آنلر ایله جنک ایدنه یوم الوغا

بانه‌لر کوردی

بانه‌لر کوردی اولاردن طوقنوب جنک ایلینا دوکلی میدان جنکده ایلمشلردی غزا

مصطدم بیل فتح وال ایله دیمکدر جنک یری طوقنیجیدر مصادم کوزیه ویرلر آرای

وسل حنينا وسل بدرا وسل احدا فصول حتف لهم ادهى من الوخم

ایت سؤالی من حنینه هم سؤال ایت بدره هم صور احد طاغینه سنکم حال اوله مشکلا

کافره حاصل اولان وقت هلاکی ایت سؤال اول هلاک اشنع ایدر غازیلر ایله دیا

واهیه اولدی مشقت دیدیلر وقته فصل همدمی حتف هلاکدر الوخم طاعون وبا

المصدري البيض حمرا بعد ما وردت من العدى كل مسود من اللمم

اق قلچ قان اولدیغی حالده دوندر اولر دوشمنک قاره یرینه اوغرادقده نصکره تا

دوشمنک قاره یرینی بیل لممدر اولیجی یعنی قولاق توزلرندن کسدیلردی بونلا

ضمهٔ مصدر رجوع ابیض دیمکدر آق قلچ لمه قولاغی کچک ساچ کچدی تفسیر بونها

والكاتبين بسمر الخط ما تركت اقلامهم حرف جسم غير منعجم

قاره خطلو نیزه‌لرله کاتبیدر غازیلر انلرک اقلامی هیچ ترک ایتمدی بر نسنه ولا

جسم کافردن اولیجی بر طرف ترک ایتمدی قومه بر نقطه سز هیچ دردیلر لعلی بو بلا

ثم ابله والله اعلم قصد ناظم نيزه در نقطه يه ديرلر عجم حرف طرفه راى خواجا

شاكي السلاح لهم سيما تميزهم والورد يمتاز بالسيما من السلم

حون سلاحي كسكين ايدر اولديغي حالده اولار وار در انلر چون علامت فرق ايدر غازي خدا

نكم كوللر سلمدن ساچلور سيما ايله روح بانه اولارك ايدلم صد بيك ثنا

شويكه حد ندر سلم كول كبي ديكنلو اغاج ديلر سيما علامت خوش قوقودر بهها

تهدي اليك رياح النصر نشرهم فتحسب الزهر في الاكمام كل كمي

كوندرر هردم هديه سكا نصرت يللري نازنين قوقولرين اول قهرمانلرك شها

ظن ايدرسن كه غلافده طورر غنچه چچك مردم دان بهادر قهرماني كوبيا

خوش قوقودر نشرلري اليك بونده خوش خبر كسر ايله كم غنچه در كل كمي ابطال جهنا

كانهم في ظهور الخيل نبت ربى من شدة الحزم لا من شدة الحزم

آتلرك ارقه لرنده اولديغي حالده اولار مرتفع يرده بتن اوتلر كبيدر كوبيا

دين اسلامه بنانندن ايچوندر انلرك اتلرك قولاكلرنك شدندن صانه لا

قوت اسلام حزمندر حزم آت قولاكلري ربوه اوج لغاتيله يوكسك اينه جمع ربا

طارت قلوب

طارت قلوب العدى من بأسهم فرقا فما تفرق بين البهم والبهم

قلبلري دوشمنلر اوچدي بهّدن او بنايو صر بلمغندن قهرمانك قورقوبونندن شها

ايمدي ليس فرق ايتمز ايدي قلبلري دوشمنلرك قونه لرله قهرمانن بيني بق سن شوكا

فتح واسكانيله بهم ليس قوزلر قوخو فرقا ضم وفتحيله بهم چوق قهرماندر جهنا

ومن تكن برسول الله نصرته ان تلقه الاسد في اجامها تجم

هم حق شول كشيلركه اوله اولرك نصرتي شول حبيب كبريانك حرمته اي دلا

انلره اوله ملاقي برالاي ارسلانلر اكر البسم اولوردي مقاعده اسدلر سرا

ارسلانك يري اجمه جميعدر اجام انك البسم اولمقدر وجم يعني سكوتدر بهها

ولن ترى من ولي غير منتصر به ولا من عدو غير منقصم

كوره مزسن اول حبيبك دوستلرندن برني بردم اولمدي هاشا دوست شاه انبيا

هم حق سن كوره مزسن دوشمنندن برني بايمال اولميه حاشا دوشمن خير الورا

دوست ولي قصم هلاك دريار دم نجك انتصار

سنكه البت كوره مزسن ديمك اولدي لن ترا

احل امته فی حرز ملته   کاللیث حل مع الاشبال فی اجم

امتنی فخر رسالت قوندروب حفظ ایلدی   قلعه وشی دیننده حفظ ایتدی اول شاه انبیا

نته شول ارسلانکه ایدی حمله اولادی ابله   میشه ایچنده تحصین ایتمک ایچون دائما

بیشه‌لر اولدی اجم حلال انزل قلعه حرز   لیث ارسلاندر مع الاشبال یاورولرله هنا

کم جدلت کلمات الله من جدل   فیه وکم خصم البرهان من خصم

نیجه کره حضرت قرآنیده اورش ایدی   شول جدالی جوع اولان شخصی بنی حقنده تما

ماحدخی بیل نیجه کره غالب اولدی اول دلیل   شول خصامی جوع اولان شخصه اباره خدا

بیره وورمقدر جدالت بیل خصوتنندر جدال   فتح وکسر ایله خصملر بللیدر کلنا هما

کفاك بالعلم فی الامی معجزة   فی الجاهلیة والتادیب فی الیتم

ای مخاطب حضرتنک علمی بتر سکا دلیل   معجزه اولمق یوزندن حال امیتده تا

اول علم کلدیکی وقت جاهلیتده ایدی   هم یتیملکده اولان تادیب بتردی سکا

الیتم پس فتح وضم وفتح یاء تحتیه ایله

هم سکون تاء فوقیه ایله معلوم سکا

الفصل التاسع

الفصل التاسع فی الاستغفار والاستشفاع عن النبی ع م

خدمته بمدیح استقیل به   ذنوب عمر مضی فی الشعر والخدم

مدح ایدر اولدم حبیب اللهی شول مدحیله که   استرم اول مدحیله عفو ایلیه بار خدا

شول عمر ایچنده اولان جرمی که اول عمر   شعر ایچنده وهم ده کشی خدمت ایچنده قضا

بوندن خدمتدن مراد مدح رسول سویلمک   جرمنک عفوک طلبدر استقاله هرهنا

اذ قلدانی ما تخشی عواقبه   کاننی بهما هدی من النعم

شعر خدمت ایکیسی طاقدی بکا شول نسنه‌یی   قورخولور اول نسنه‌نک صوکی دملرنده عادتا

صانه سن بن شعرله خدمتله هدی اولمشم   شول دوه صیغر قیونی بوغندن اوبنجی اشبها

هدی قربانلر قلاده طاقلنور بوینینه   درت ایاقلو در نعم وجمعی انعام ای اخا

اطعت غی الصبا فی الحالتین وما   حصلت الا علی الاثام والندم

امتثال ایتدم صباوت غینه بن بو زمان   حالتک ایچنده یعنی شعر خدمتده شها

ایتمدم حاصل بو ایکی حالده الا که بن   حاصل ایتدم چوق گناه هم ندم حیفا بکا

امتثال اولدی اطاعت همدخی غی ضلال   بیل پشیمانلق ندامت کسر ایله معلوم سکا

فيا خسارة نفسی فی تجارتها   لم تشتر الدین بالدنیا ولم تسم

ای تجارتده عجب نفسم زیانه قنده سن   شمدی وقتیدر که امداد اولنی مغبون
اوبله نفسم که صاتون الدی دنیا ایله دینی   هم صاتون المغه طالب اولمدیکه ایده شترا
دیدیلر خسران تجارتده زیان ایتمکدر   همده مضمونی سومک ایلکی عوض شرا

ومن یبع عاجلا منه باجله   بین له الغبن فی بیع وفی سلم

همده ایدی زیانه اخرتی صاتان کیشی   اوکشیدر ایدیکه صاتدی بقای بالفنا
انکیچون ظاهر اولور الدانوب ایتمک زمان   هم بعده هم سلمده حکمت بارخدا
غبن الدانمق سلمده دینی صاتمق غبنده هم   عاجل دنیا وآجل اخرت اولدی ای خولها

ان آت ذنبا فی عهدی بمنتقض   من النبی ولا حبلی بمنصرم

کرچه کم بن الشلریم شوکناه اولان النبی   عهدمک یوق انتقاضی شکر الای هدا
عهدمک یوق انتقاضی جانبندن شونشمک   همده یوق انقطاعی هلمک ای اسلفا

جبل ابیه منصرم منقطع معناسنه
عهد میثاق منقضدر انبیانک عهده وفا

فان لی

فان لی ذمة منه بتسمیتی   محمدا وهو اوفی الخلق بالذمم

واردر ذمت بنمچون جانبندن حضرتک   ده عبدم نام محمد یاد اونتمغله بکا
اول پیمبر جمله خلقک بک وفالوکدر   ذمته هردم رعایتده دخی عهده وفا
تسمیه برذاته ادویرمک در ذمت ایا   اسم تفضیل اولدی اوفی عهده ایتمکدر وفا

ان لم یکن فی معادی واخذ بیدی   فضلا والا فقل یا زلة القدم

اول پیمبر حضرتی کم اخرته عودده کر   فضیلته یاپشمزاسه دوستمه یوم الجزا
یاپشورسه بنی نوز بولدم یاپشمز دیسن   ای ایاق طاینمسی سن قنده سن ایده بیلا
زله ایاق طاینمسی هم دخی اخرت معاد   اخذ بالید دن مراد اولدی خلاص یوم الجزا

حاشاه ان یحرم الراجی مکارمه   او یرجع الجار منه غیر محترم

اول حبیب اللهه تنزیه ایتمکله ایدرم   راجیسنی ایتمدن محروم مکارمدن شها
یا جوارندن انک جاری یره حاشا رجوع   محترم اولمدیغی حالده رجوع ایتمش اوله

الرجا اولدی طمع هم عزت اولدی احترام
مکرمت عزت دراما نفا عندر هنا

ومذ الزمت افكارى مدائحه   وجدته لخلاصى خير ملتزم

فكرمك كلپسنى بن لازم ايدلدن برو   دورلو مدحنه حبيبك روحنه صديبك ثنا

حضرت پيغمبرى بولدم خلاصمدن ايچون   التزام ايديجينك غايت خيرلوسن ها

ديديلر لفظ مدايح بيل مديحه جمعيدر   ملتزم مدرسم كفيل اوليجى اى خير الورا

ولن يفوت الغنى منه يدا تربت   ان الحيا ينبت الازهار فى الاكم

اونبك جانبندن هيچ غنا فوت ايلمز   هر الى فوت ايلمز كه فقره ايرشمش عادتا

زيرا ايغمور بوجه يرلرده بتورر زهره لر   بويله قورلمش ازلدن عادت بارخدا

فتحتين ايله ترب بوندن فقرا اولمقدرر   فتح كاف ايله اكم بوجه يرلر يغمور حيا

ولم ارد زهرة الدنيا التى اقتطفت   يدا زهير بما اثنى على هرم

ايتمدم اصلا مراد زينت دنيايه بن   اول دنيا زينتى كه جمع ايدردى درقفا

شول زهيرك الى دستى جمع ايدردى بزر مال   برهرم ادلو ملك اوستونه انمكله ثنا

بيل هرم بيركيشى اديدر اسم شاعردر زهير

زهره زينت اقتطاف جمع ايلمك مدح ثنا

الفصل العاشر

الفصل العاشر فى الوسيلة بجاه النبى الكريم

يا اكرم الخلق ما لى من الوذ به   سواك عند حلول الحادث العمم

اى قمو خلقك اولوسى هيچ سنجون يوقدرر   بر پناهم كه حضر ايتمكدن اوزكه صغنيم اكا

يوم حادث كلديكنده حضر ايتمكدن غير يوق   يوم حادث شامل اولور جمليه اولدكده صوكا

ديديلر لفظ الوذ التجا معناسنه   عمم دخى حادث اجل ياخود قيامتدر هنا

ولن يضيق رسول الله جاهك بى   اذا الكريم تجلى باسم منتقم

يارسول الله طار اولمز مرتبه كى البته سنك   سن شفاعت قيلمغيله افندم اه بكا

شول كريم اولان خداوند انتقام الديغدم   عاصيلردن منتقم اسمى ايله يوم الجزا

منتقم اولدى صفات عمدخى جا منزلت   اتصاف اما تجلى انتقام الحق هنا

فان من جودك الدنيا وضرتها   ومن علومك علم اللوح والقلم

جود لطفكدن دورر دنيا دخى هم ضره سى   خلق اولنمش جهان ايس جرمكدن اى شها

هم علومكدندر اى حضرت سلطانمز   لوح محفوظده قلمده ثبت اولان علم بها

لوح محفوظ قلم بو ايكيسى معروفدر   جود احسان كرم در ضره اخرت هنا

يا نفس لا تقنطي من زلة عظمت   ان الكبائر في الغفران كاللمم

اي بنم نفسم اميدك كسمه غفراندن صقين   ذلت عظما اولسه ايجون كسمه كل بن سرا

نسولكبائره حقك غفراننه نسبت ايله   نسولصغائر كبيدر رحمت قنده بي مرا

اللمم كوچك كناه غفران ديدلر مغفرت   القنوط كسمك اميد ذله كناهدر مطلقا

لعل رحمة ربي حين يقسمها   تاتي على حسب العصيان في القسم

او حارم بن رحمتني ربمك شول دمده كم   قسمت ايده قوللره اني خداي كبريا

جرم عصيانم قدر رحمت قيلا ازكردكار   حبي قسمتده او مقدار رحمتي ويره بكا

كسر قافله قسم بل قسمنك جمعي درر   فتح سين حسب قدر اولدر بو يرده اي ولا

يا رب واجعل رجائي غير منعكس   لديك واجعل حسابي غير منخرم

اي قمو بي تربيه ايدن حكيم مطلقم   قيل رجالي غير معكوس دركهنده اي خدا

حمد حي سن قيل حسابم يا اله العالمين   لطفله لا ينخرم قيل اي دلاران خدا

غير معكوس قيل ديمك حاصولك عكس اشلمه

منقطعدر منخرم بل فتح معجم كسر را

والطف

واللطف بعبدك في الدارين ان له   صبرا متى تدعه الاهوال ينهزم

حمد حي رفق ايت ايا رب دو جهانده قولكه   وار درر زيرا قولكچون صبر وحي كالهبا

دعوت ايتسه قورخولو شيلرا وصبر حجي   منهزم اولور قچار اول صبر واهي واه كا

هول قورخو جمعيدر اهوال بوزلمق انهزام   ايكي دارك بري دنيا بريسي اولدي بقا

واذن لسحب صلوة منك دائمة   على النبي بمنهل ومنسجم

سن اجازت وير صلوات بولتلرينه يا اله   اول صلوات دائي سندن على سلطاننا

اويله بولتلر كه دائما شد تيله ياغدرر   ياغدررهم اول بولتلر شد تيله جابجا

رحمت الله در صلوات سحب سحابك جمعيدر   انهلال شد تيله يغمور انسجامدر مطلقا

والال والصحب ثم التابعين لهم   اهل التقى والنقى والحلم والكرم

ال وصحبي اوزننه اولسون صلوات دائما   آنلره تابع اولنلر اوزننه هم بعد ذا

اويله ال اصحابكه اهل تقوادر اولار   حمد حي اهل نقى علم وكرمدر هولا

آنلره تابع اولنلر اشني صدد بر لة تابعين

هم نقا وتدر نظافت اهل پرهيز در هنا

ما رنحت عذبات البان ریح صبا واطرب العیس حادی العیس بالنغم

اغرادقجه سرغونك بودافلرن سلام اولسون کعبه نك قپوسنه قارشواسن باد صبا

اشقری جمله هم اشترباب ویره سه طرب نغمه اغاری ایله یاد ایلدقجه بیك ثنا

آغنه حرمت قارشنش اق دوه کسر ایله عیس

شادمان اولمق طربد نغمه درحسن صدا

تم بعونه

بایع از مشتری بها خواهد
کاتب از ناظران دعا خواهد

ـ ـ لولا فانت اهل لذاكا
ولحاكم فالحسن قد اوطاكا

ولك الامر فاقضِ ما انت قاضٍ
فعلى الجمال قد ولاكا

وكانت في هواك اصبر في
فاختبار ما كان فيه رضاكا

وتلافي ان كان فيه تلافي
بعين عجّل به جعلت فداكا

فعلى كل حالة انت مني
بي اولا اذلحم اول لولاكا

درضدقته مقالة عرولي
انا شان الغرفة ان نقول

عند وصف الجمال انت محيا
لك في الحسن نشق كل غنيا

حسبك حاجي بار لولاكي

١

جدول اعمال مواقيت الليل والنهار في برج الجدي والقوس

الجدي	ليال		نهار		ظهر		عصر اول		عصر ثاني		حصة الشفق		طلوع فجر		[illegible]
	عه	ده	عه	ده	عه	ده	عه	ده	عه	ده	عه	ده	عه	ده	
١	١٤	٢٤	٩	٣٥	٧	١٢	٩	٤٧	١٠	٣٢	١	٣١	١٢	٤٣	٣٠
٢	١٤	٢٤		٣٦		١٢		٤٧		٣٢		٣١		٤٣	٢٩
٣	١٤	٢٤	٩	٣٦	٧	١٢	٩	٤٧	١٠	٣٢	١	٣١	١٢	٤٣	٢٨
٤	١٤	٢٤		٣٦		١٢		٤٧		٣٢		٣١		٤٣	٢٧
٥	١٤	٢٣	٩	٣٦	٧	١٢	٩	٤٧	١٠	٣٢	١	٣١	١٢	٤٢	٢٦
٦	١٤	٢٣		٣٧		١٢		٤٧		٣٢		٣١		٤٢	٢٥
٧	١٤	٢٣	٩	٣٧	٧	١٢	٩	٤٧	١٠	٣٢	١	٣١	١٢	٤٢	٢٤
٨	١٤	٢٣		٣٧		١٢		٤٧		٣٢		٣١		٤٢	٢٣
٩	١٤	٢٢	٩	٣٧	٧	١١	٩	٤٧	١٠	٣٢	١	٣١	١٢	٤١	٢٢
١٠	١٤	٢٢		٣٨		١١		٤٧		٣٢		٣١		٤١	٢١
١١	١٤	٢١	٩	٣٨	٧	١١	٩	٤٧	١٠	٣٢	١	٣١	١٢	٤٠	٢٠
١٢	١٤	٢١		٣٩		١١		٤٦		٣٢		٣١		٤٠	١٩
١٣	١٤	٢٠	٩	٣٩	٧	١٠	٩	٤٦	١٠	٣٢	١	٣١	١٢	٤٠	١٨
١٤	١٤	١٩		٤٠		١٠		٤٦		٣٢		٣١		٣٩	١٧
١٥	١٤	١٩	٩	٤١	٧	١٠	٩	٤٦	١٠	٣٢	١	٣١	١٢	٣٩	١٦
١٦	١٤	١٨		٤١		٩		٤٦		٣٢		٣١		٣٨	١٥
١٧	١٤	١٧	٩	٤٢	٧	٩	٩	٤٦	١٠	٣٢	١	٣١	١٢	٣٧	١٤
١٨	١٤	١٦		٤٣		٨		٤٦		٣٢		٣٠		٣٦	١٣
١٩	١٤	١٥	٩	٤٤	٧	٨	٩	٤٦	١٠	٣٢	١	٣٠	١٢	٣٥	١٢
٢٠	١٤	١٤		٤٥		٧		٤٦		٣٢		٣٠		٣٤	١١
٢١	١٤	١٣	٩	٤٦	٧	٧	٩	٤٦	١٠	٣٢	١	٣٠	١٢	٣٣	١٠
٢٢	١٤	١٢		٤٧		٦		٤٦		٣٢		٣٠		٣٢	٩
٢٣	١٤	١١	٩	٤٨	٧	٦	٩	٤٥	١٠	٣٢	١	٣٠	١٢	٣١	٨
٢٤	١٤	١٠		٤٩		٥		٤٥		٣٢		٣٠		٣٠	٧
٢٥	١٤	٨	٩	٥٠	٧	٤	٩	٤٥	١٠	٣٢	١	٣٠	١٢	٢٨	٦
٢٦	١٤	٧		٥٢		٤		٤٥		٣٢		٣٠		٢٧	٥
٢٧	١٤	٦	٩	٥٣	٧	٣	٩	٤٥	١٠	٣٢	١	٢٩	١٢	٢٦	٤
٢٨	١٤	٥		٥٤		٣		٤٥		٣٢		٢٩		٢٥	٣
٢٩	١٤	٣	٩	٥٥	٧	٢	٩	٤٥	١٠	٣٢	١	٢٩	١٢	٢٣	٢
٣٠	١٤	١		٥٧		١		٤٥		٣١		٢٩		٢١	١

٢

جدول اعمال مواقيت الليل والنهار في برج الدلو والعقرب

الدلو	ليال		نهار		ظهر		عصر اول		عصر ثاني		حصة الشفق		طلوع فجر		عقرب
	عه	ده	عه	ده	عه	ده	عه	ده	عه	ده	عه	ده	عه	ده	
١	١٣	٥٩	٩	٥٩	٧	٠	٩	٤٤	١٠	٣١	١	٢٩	١٢	٢٠	٣٠
٢	١٣	٥٨	١٠	١	٦	٥٩		٤٤		٣١		٢٩		١٩	٢٩
٣	١٣	٥٦	١٠	٢	٦	٥٨	٩	٤٤	١٠	٣١	١	٢٩	١٢	١٨	٢٨
٤	١٣	٥٥		٤		٥٧		٤٤		٣١		٢٨		١٧	٢٧
٥	١٣	٥٣	١٠	٥	٦	٥٧	٩	٤٤	١٠	٣١	١	٢٨	١٢	١٥	٢٦
٦	١٣	٥٢		٧		٥٦		٤٤		٣١		٢٨		١٤	٢٥
٧	١٣	٥١	١٠	٨	٦	٥٥	٩	٤٣	١٠	٣١	١	٢٨	١٢	١٣	٢٤
٨	١٣	٤٩		٩		٥٤		٤٣		٣١		٢٨		١١	٢٣
٩	١٣	٤٨	١٠	١١	٦	٥٤	٩	٤٣	١٠	٣١	١	٢٨	١٢	١٠	٢٢
١٠	١٣	٤٦		١٢		٥٣		٤٣		٣١		٢٨		٨	٢١
١١	١٣	٤٤	١٠	١٤	٦	٥٢	٩	٤٣	١٠	٣١	١	٢٧	١٢	٧	٢٠
١٢	١٣	٤٢		١٦		٥١		٤٣		٣١		٢٧		٥	١٩
١٣	١٣	٤٠	١٠	١٨	٦	٥٠	٩	٤٢	١٠	٣٠	١	٢٧	١٢	٤	١٨
١٤	١٣	٣٩		٢٠		٥٠		٤٢		٣٠		٢٧		٣	١٧
١٥	١٣	٣٧	١٠	٢١	٦	٤٩	٩	٤٢	١٠	٣٠	١	٢٧	١٢	١	١٦
١٦	١٣	٣٥		٢٣		٤٨		٤٢		٣٠		٢٧	١١	٥٩	١٥
١٧	١٣	٣٣	١٠	٢٥	٦	٤٧	٩	٤٢	١٠	٣٠	١	٢٧	١١	٥٧	١٤
١٨	١٣	٣١		٢٧		٤٦		٤٢		٣٠		٢٦		٥٥	١٣
١٩	١٣	٢٩	١٠	٢٩	٦	٤٥	٩	٤١	١٠	٣٠	١	٢٦	١١	٥٤	١٢
٢٠	١٣	٢٧		٣١		٤٤		٤١		٣٠		٢٦		٥٢	١١
٢١	١٣	٢٥	١٠	٣٣	٦	٤٣	٩	٤١	١٠	٣٠	١	٢٦	١١	٥٠	١٠
٢٢	١٣	٢٣		٣٥		٤٢		٤١		٢٩		٢٦		٤٨	٩
٢٣	١٣	٢١	١٠	٣٧	٦	٤١	٩	٤١	١٠	٢٩	١	٢٦	١١	٤٦	٨
٢٤	١٣	١٩		٣٩		٤٠		٤١		٢٩		٢٦		٤٤	٧
٢٥	١٣	١٧	١٠	٤١	٦	٣٩	٩	٤٠	١٠	٢٩	١	٢٦	١١	٤٢	٦
٢٦	١٣	١٥		٤٣		٣٨		٤٠		٢٩		٢٥		٤٠	٥
٢٧	١٣	١٣	١٠	٤٥	٦	٣٧	٩	٤٠	١٠	٢٩	١	٢٥	١١	٣٨	٤
٢٨	١٣	١١		٤٧		٣٦		٣٩		٢٨		٢٥		٣٦	٣
٢٩	١٣	٩	١٠	٤٩	٦	٣٥	٩	٣٩	١٠	٢٨	١	٢٥	١١	٣٤	٢
٣٠	١٣	٧		٥١		٣٤		٣٩		٢٨		٢٥		٣٢	١

جدول اعمال مواقيت الليل والنهار في برج الحوت والميزان

أيام	ليالي عد	ليالي ق	نهار عد	نهار ق	ظهر عد	ظهر ق	عصر اول عد	عصر اول ق	عصر ثاني عد	عصر ثاني ق	حصة الشفق عد	حصة الشفق ق	طلوع فجر عد	طلوع فجر ق	برج
١ ٢	١٢ ١٢	٥ ٣	١٠	٥٣ ٥٥	٦	٣٣ ٣٣	٩	٣٨ ٣٨	١٠	٢٨ ٢٨	١	٢٥ ٢٤	١١	٣٠ ٢٨	٣٠ ٢٩
٣ ٤	١٢ ١٢	٠ ٥٨	١٠	٥٨ ٠	٦	٣٠ ٢٩	٩	٣٨ ٣٧	١٠	٢٨ ٢٧	١	٢٤ ٢٤	١١	٢٦ ٢٤	٢٨ ٢٧
٥ ٦	١٢ ١٢	٥٦ ٥٤	١١	٢ ٤	٦	٢٨ ٢٧	٩	٣٧ ٣٧	١٠	٢٧ ٢٧	١	٢٤ ٢٤	١١	٢٢ ٢٠	٢٦ ٢٥
٧ ٨	١٢ ١٢	٥٤ ٤٩	١١	٦ ٨	٦	٢٦ ٢٥	٩	٣٦ ٣٦	١٠	٢٦ ٢٦	١	٢٤ ٢٤	١١	١٧ ١٥	٢٤ ٢٣
٩ ١٠	١٢ ١٢	٤٧ ٤٥	١١	١١ ١٣	٦	٢٤ ٢٣	٩	٣٥ ٣٥	١٠	٢٥ ٢٥	١	٢٤ ٢٤	١١	١٣ ١١	٢٢ ٢١
١١ ١٢	١٢ ١٢	٤٣ ٤١	١١	١٥ ١٧	٦	٢٢ ٢١	٩	٣٥ ٣٤	١٠	٢٥ ٢٤	١	٢٤ ٢٤	١١	٩ ٦	٢٠ ١٩
١٣ ١٤	١٢	٣٨ ٣٦	١١	١٩ ٢٢	٦	١٩ ١٨	٩	٣٤ ٣٤	١٠	٢٤ ٢٤	١	٢٤ ٢٤	١١	٤ ٢	١٨ ١٧
١٥ ١٦	١٢	٣٤ ٣٢	١١	٢٤ ٢٦	٦	١٧ ١٦	٩	٣٣ ٣٣	١٠	٢٣ ٢٣	١	٢٤ ٢٤	١١ ١٠	٠ ٥٨	١٦ ١٥
١٧ ١٨	١٢	٢٩ ٢٧	١١	٢٨ ٣١	٦	١٥ ١٤	٩	٣٣ ٣٢	١٠	٢٣ ٢٢	١	٢٤ ٢٤	١٠	٥٦ ٥٤	١٤ ١٣
١٩ ٢٠	١٢	٢٥ ٢٣	١١	٣٣ ٣٥	٦	١٣ ١٢	٩	٣٢ ٣٢	١٠	٢٢ ٢٢	١	٢٤ ٢٤	١٠	٥١ ٤٩	١٢ ١١
٢١ ٢٢	١٢	٢٠ ١٨	١١	٣٧ ٤٠	٦	١٠ ٩	٩	٣١ ٣١	١٠	٢٢ ٢١	١	٢٤ ٢٤	١٠	٤٦ ٤٤	١٠ ٩
٢٣ ٢٤	١٢	١٦ ١٤	١١	٤٢ ٤٤	٦	٨ ٧	٩	٣٠ ٣٠	١٠	٢١ ٢١	١	٢٤ ٢٤	١٠	٤٢ ٤٠	٨ ٧
٢٥ ٢٦	١٢	١١ ٩	١١	٤٦ ٤٩	٦	٦ ٥	٩	٣٠ ٢٩	١٠	٢٠ ٢٠	١	٢٤ ٢٤	١٠	٣٧ ٣٥	٦ ٥
٢٧ ٢٨	١٢	٧ ٤	١١	٥١ ٥٣	٦	٣ ٢	٩	٢٩ ٢٨	١٠	٢٠ ١٩	١	٢٤ ٢٤	١٠	٣٣ ٣٠	٤ ٣
٢٩ ٣٠	١٢	٢ ٠	١١	٥٦ ٥٨	٦	١ ٠	٩	٢٧ ٢٧	١٠	١٩ ١٩	١	٢٤ ٢٤	١٠	٢٨ ٢٦	٢ ١

جدول اعمال مواقيت الليل والنهار في برج الحمل والسنبلة لعرض له

أيام	ليالي عد	ليالي ق	نهار عد	نهار ق	ظهر عد	ظهر ق	عصر اول عد	عصر اول ق	عصر ثاني عد	عصر ثاني ق	حصة الشفق عد	حصة الشفق ق	طلوع فجر عد	طلوع فجر ق	برج
١ ٢	١١	٥٨ ٥٦	١٢	٠ ٢	٥	٥٩ ٥٨	٩	٢٦ ٢٦	١٠	١٩ ١٩	١	٢٤ ٢٤	١٠	٢٤ ٢٢	٣٠ ٢٩
٣ ٤	١١	٥٣ ٥١	١٢	٤ ٧	٥	٥٧ ٥٦	٩	٢٥ ٢٥	١٠	١٩ ١٩	١	٢٤ ٢٤	١٠	١٩ ١٧	٢٨ ٢٧
٥ ٦	١١	٤٩ ٤٦	١٢	٩ ١١	٥	٥٤ ٥٣	٩	٢٤ ٢٤	١٠	١٨ ١٨	١	٢٤ ٢٤	١٠	١٥ ١١	٢٦ ٢٥
٧ ٨	١١	٤٤ ٤٢	١٢	١٤ ١٦	٥	٥٢ ٥١	٩	٢٣ ٢٣	١٠	١٨ ١٨	١	٢٥ ٢٥	١٠	٩ ٧	٢٤ ٢٣
٩ ١٠	١١	٤٠ ٣٧	١٢	١٨ ٢٠	٥	٥٠ ٤٩	٩	٢٢ ٢٢	١٠	١٧ ١٧	١	٢٥ ٢٥	١٠	٥ ٢	٢٢ ٢١
١١ ١٢	١١	٣٥ ٣٣	١٢	٢٣ ٢٥	٥	٤٨ ٤٦	٩	٢١ ٢٠	١٠	١٦ ١٦	١	٢٥ ٢٥	٩	٥٩ ٥٧	٢٠ ١٩
١٣ ١٤	١١	٣١ ٢٨	١٢	٢٧ ٢٩	٥	٤٥ ٤٤	٩	٢٠ ١٩	١٠	١٦ ١٥	١	٢٥ ٢٦	٩	٥٥ ٥٢	١٨ ١٧
١٥ ١٦	١١	٢٦ ٢٤	١٢	٣٢ ٣٤	٥	٤٣ ٤٢	٩	١٩ ١٨	١٠	١٥ ١٤	١	٢٦ ٢٦	٩	٤٩ ٤٧	١٦ ١٥
١٧ ١٨	١١	٢٢ ١٩	١٢	٣٦ ٣٨	٥	٤١ ٤٠	٩	١٨ ١٧	١٠	١٤ ١٤	١	٢٦ ٢٦	٩	٤٥ ٤٢	١٤ ١٣
١٩ ٢٠	١١	١٧ ١٥	١٢	٤١ ٤٣	٥	٣٩ ٣٨	٩	١٧ ١٦	١٠	١٣ ١٣	١	٢٧ ٢٧	٩	٤٠ ٣٧	١٢ ١١
٢١ ٢٢	١١	١٣ ١١	١٢	٤٥ ٤٧	٥	٣٧ ٣٥	٩	١٥ ١٤	١٠	١٢ ١٢	١	٢٧ ٢٧	٩	٣٥ ٣٣	١٠ ٩
٢٣ ٢٤	١١	٨ ٦	١٢	٤٩ ٥٢	٥	٣٤ ٣٣	٩	١٣ ١٢	١٠	١١ ١١	١	٢٨ ٢٨	٩	٣٠ ٢٨	٨ ٧
٢٥ ٢٦	١١	٤ ٢	١٢	٥٤ ٥٦	٥	٣٢ ٣١	٩	١٢ ١١	١٠	١١ ١٠	١	٢٨ ٢٨	٩	٢٥ ٢٣	٦ ٥
٢٧ ٢٨	١١ ١٠	١ ٥٨	١٢ ١٣	٥٨ ٠	٥	٣٠ ٢٩	٩	١١ ١٠	١٠	١٠ ٩	١	٢٩ ٢٩	٩	٢٠ ١٨	٤ ٣
٢٩ ٣٠	١٠	٥٥ ٥٣	١٣	٢ ٥	٥	٢٨ ٢٧	٩	١٠ ٩	١٠	٩ ٩	١	٢٩ ٢٩	٩	١٥ ١٣	٢ ١

جدول اعمال مواقيت الليل والنهار في برج الثور والاسد لعرض لب

ثور	ليالي ع	ليالي د	نهار ع	نهار د	ظهر ع	ظهر د	عصر اول ع	عصر اول د	عصر ثاني ع	عصر ثاني د	حصة الشفق ع	حصة الشفق د	طلوع الفجر ع	طلوع الفجر د	اسد
١/٢	١٠	٥١/٤٩	١٣	٧/٩	٥	٢٦/٢٥	٩	٨/٨	١٠	٨/٨	١	٣٠/٣٠	٩	١٠/٨	٣٠/٢٩
٣/٤	١٠	٤٧/٤٥	١٣	١١/١٣	٥	٢٤/٢٣	٩	٧/٦	١٠	٨/٧	١	٣٠/٣١	٩	٥/٣	٢٨/٢٧
٥/٦	١٠	٤٣/٤١	١٣	١٥/١٧	٥	٢٢/٢١	٩	٥/٥	١٠	٧/٧	١	٣١/٣١	٩/٨	١/٥٨	٢٦/٢٥
٧/٨	١٠	٣٩/٣٧	١٣	١٩/٢١	٥	٢٠/١٩	٩	٤/٣	١٠	٦/٥	١	٣٢/٣٢	٨	٥٦/٥٤	٢٤/٢٣
٩/١٠	١٠	٣٥/٣٣	١٣	٢٣/٢٥	٥	١٨/١٧	٩	٢/٢	١٠	٤/٣	١	٣٢/٣٣	٨	٥١/٤٩	٢٢/٢١
١١/١٢	١٠	٣١/٢٩	١٣	٢٧/٢٩	٥	١٦/١٥	٩	١/٠	١٠	٣/٣	١	٣٣/٣٣	٨	٤٦/٤٤	٢٠/١٩
١٣/١٤	١٠	٢٧/٢٥	١٣	٣١/٣٣	٥	١٤/١٣	٨	٥٩/٥٨	١٠	٢/٢	١	٣٤/٣٤	٨	٤١/٣٩	١٨/١٧
١٥/١٦	١٠	٢٣/٢١	١٣	٣٥/٣٧	٥	١٢/١١	٨	٥٨/٥٧	١٠	٢/١	١	٣٥/٣٥	٨	٣٦/٣٤	١٦/١٥
١٧/١٨	١٠	٢٠/١٨	١٣	٣٩/٤٠	٥	١٠/٩	٨	٥٦/٥٥	١٠	٠/٥٩	١	٣٥/٣٦	٨	٣٢/٢٩	١٤/١٣
١٩/٢٠	١٠	١٦/١٤	١٣	٤٢/٤٤	٥	٨/٧	٨	٥٥/٥٤	٩	٥٩/٥٨	١	٣٦/٣٦	٨	٢٧/٢٥	١٢/١١
٢١/٢٢	١٠	١٢/١١	١٣	٤٦/٤٨	٥	٦/٦	٨	٥٣/٥٣	٩	٥٨/٥٨	١	٣٧/٣٧	٨	٢٣/٢١	١٠/٩
٢٣/٢٤	١٠	٩/٨	١٣	٤٩/٥١	٥	٥/٤	٨	٥٥/٥٥	٩	٥٧/٥٧	١	٣٧/٣٨	٨	١٩/١٨	٨/٧
٢٥/٢٦	١٠	٧/٥	١٣	٥٢/٥٤	٥	٣/٢	٨	٥١/٥٠	٩	٥٧/٥٦	١	٣٨/٣٨	٨	١٦/١٤	٦/٥
٢٧/٢٨	١٠	٤/٢	١٣	٥٥/٥٦	٥	٢/١	٨	٥٠/٤٩	٩	٥٦/٥٦	١	٣٩/٣٩	٨	١٢/١٠	٤/٣
٢٩/٣٠	١٠/٩	١/٥٩	١٣	٥٨/٥٩	٥/٤	٠/٥٩	٨	٤٨/٤٨	٩	٥٥/٥٠	١	٣٩/٤٠	٨	٨/٦	٢/١

جدول اعمال مواقيت الليل والنهار في برج الجوزا والسرطان

جوزا	ليالي ع	ليالي د	نهار ع	نهار د	ظهر ع	ظهر د	عصر اول ع	عصر اول د	عصر ثاني ع	عصر ثاني د	حصة الشفق ع	حصة الشفق د	طلوع فجر ع	طلوع فجر د	سرطان
١/٢	٩	٥٧/٥٥	١٤	١/٣	٤	٥٩/٥٨	٨	٤٧/٤٦	٩	٥٥/٥٤	١	٤٠/٤٠	٨	٤/٢	٣٠/٢٩
٣/٤	٩	٥٤/٥٣	١٤	٥/٦	٤	٥٧/٥٦	٨	٤٥/٤٤	٩	٥٤/٥٣	١	٤١/٤١	٨/٧	٠/٥٩	٢٨/٢٧
٥/٦	٩	٥٢/٥٠	١٤	٧/٨	٤	٥٦/٥٥	٨	٤٤/٤٣	٩	٥٣/٥٣	١	٤١/٤١	٧	٥٧/٥٥	٢٦/٢٥
٧/٨	٩	٤٩/٤٨	١٤	١٠/١١	٤	٥٤/٥٤	٨	٤٢/٤٢	٩	٥٢/٥١	١	٤٢/٤٢	٧	٥٣/٥١	٢٤/٢٣
٩/١٠	٩	٤٧/٤٦	١٤	١٢/١٣	٤	٥٣/٥٣	٨	٤١/٤١	٩	٥١/٥١	١	٤٢/٤٣	٧	٥٠/٤٩	٢٢/٢١
١١/١٢	٩	٤٥/٤٤	١٤	١٤/١٥	٤	٥٢/٥٢	٨	٤٠/٤٠	٩	٥٠/٥٠	١	٤٣/٤٣	٧	٤٨/٤٧	٢٠/١٩
١٣/١٤	٩	٤٣/٤٢	١٤	١٦/١٧	٤	٥٢/٥١	٨	٤٠/٣٩	٩	٥٠/٤٩	١	٤٣/٤٤	٧	٤٥/٤٤	١٨/١٧
١٥/١٦	٩	٤١/٤١	١٤	١٨/١٩	٤	٥١/٥١	٨	٣٩/٣٩	٩	٤٩/٤٩	١	٤٤/٤٤	٧	٤٣/٤٢	١٦/١٥
١٧/١٨	٩	٤٠/٣٩	١٤	١٩/٢٠	٤	٥٠/٥٠	٨	٣٨/٣٨	٩	٤٩/٤٨	١	٤٤/٤٤	٧	٤١/٤٠	١٤/١٣
١٩/٢٠	٩	٣٩/٣٨	١٤	٢١/٢١	٤	٤٩/٤٩	٨	٣٧/٣٧	٩	٤٨/٤٨	١	٤٥/٤٥	٧	٣٩/٣٨	١٢/١١
٢١/٢٢	٩	٣٨/٣٧	١٤	٢٢/٢٢	٤	٤٩/٤٩	٨	٣٧/٣٧	٩	٤٨/٤٨	١	٤٥/٤٥	٧	٣٨/٣٧	١٠/٩
٢٣/٢٤	٩	٣٧/٣٧	١٤	٢٣/٢٣	٤	٤٩/٤٨	٨	٣٧/٣٦	٩	٤٨/٤٧	١	٤٦/٤٦	٧	٣٧/٣٦	٨/٧
٢٥/٢٦	٩	٣٧/٣٦	١٤	٢٣/٢٣	٤	٤٨/٤٨	٨	٣٦/٣٦	٩	٤٧/٤٧	١	٤٦/٤٦	٧	٣٦/٣٥	٦/٥
٢٧/٢٨	٩	٣٦/٣٦	١٤	٢٤/٢٤	٤	٤٨/٤٨	٨	٣٦/٣٦	٩	٤٧/٤٧	١	٤٦/٤٦	٧	٣٥/٣٥	٤/٣
٢٩/٣٠	٩	٣٦/٣٥	١٤	٢٤/٢٤	٤	٤٨/٤٨	٨	٣٦/٣٦	٩	٤٧/٤٧	١	٤٦/٤٦	٧	٣٥/٣٤	٢/١

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله عالم الغيب فلا يعزب عن علمه مثقال ذرة
في الارض ولا في السماء خالق الانسان لا يعلم شيئا
ثم علمه الاسماء مقدر حركات العالم بالدرجات والدقائق
والثواني والثوالث ومحرك النفوس الى الكمالات النفسية
بحسب الخلقة فيها من البواعث احمده من بابا آلاء الارضية
والسماوية واشكره شكر من عمد بالعبودية واشهد ان
لا اله الا الله وحده لا شريك له شهادة قامت بقيومها
السموات والارض وانبسط اشعة انوارها في الطول
والعرض واشهد ان سيدنا محمدا عبده ورسوله وصفيه

و

وحبيبه وخليله الذي وارث الافلاك سعوده ونباهت
بتمام ركوعه وسجوده صلى الله عليه وعلى آله الكرام وصحابته
الاعلام بالف رسائل العلوم في معرفة احوال النجوم وما
صنف مصنف ورتب في تحرير النظر في الربع المجيب اما
بعد بو عبد ضعيف المحتاج الى رحمة ربه اللطيف
مصطفى بن علي الموقت بالجامع الخاقاني السليم براه الله الملك
العلام دار السلام ايله رد بلاد مكه ربع مجيب ديكله مشعار
اولدي الا تذكره آلات رصديه ايچنده آفاقي صنعت على
معروف واشراف الاتله مشهور اولديغي اجلدن زياده طالب
وراغب اولنلر ايچون تركي دلجه بر رساله جمع ايليم فايدهسي
عام اوله وجميع مسائل مهمه جامع اوله وجميع طالب
اولنلر مستفيد اوله لر بس بر مقدمه يكرمي ايكي باب وبر خاتمه
ترتيب ايلدم هر بابده ذكر اولنجق مسئله لر ايچون بر مثال ايله

شمالی یرینه کوره ذکر ایلدم زیاده آیت اولنق ایچون اما مثال الزمنی
قسطنطنیه عرضنه استخراج ایلیوب بیان ایلدم بورساله وافیه
الاوقات شیبه ایلدم مرجودر بو فقیر الحقیر دخی تا آخر ایله یاد
ایتدم فهرست ابو وجهله ذکر اولنه کرکدر اما مقدمه
مشتملدر ربع مجیبک رسومنک آدلری بیاننده در و وجه بالبرک
جمله سی اعمالنک بیاننده در **الباب الاول** فی معرفة اخذ الارتفاع
الباب الثانی فی معرفة جیب القوس وقوس الجیب **الباب** الثالث
فی معرفة الظل من الارتفاع **الباب** الرابع فی معرفة الارتفاع
من الظل **الباب** الخامس فی معرفة درجة الشمس فی هذه الآلة **الباب**
السادس فی معرفة المیل من درجة الشمس وجهته **الباب** السابع
فی معرفة الارتفاع بالرصد وعرض بلد **الباب** الثامن فی معرفة
بعد القطر **الباب** التاسع فی معرفة الاصل **الباب** العاشر فی معرفة
نصف الفضلة قوس النهار واللیل **الباب** الحادی عشر فی معرفة

الدائر

الدائر وفضل الدائر **الباب** الثانی عشر فی معرفة اول الوقت الظهر
وارتفاع العصر والدائر بین الظهر والعصر والدائر بین العصر
والمغرب **الباب** الثالث عشر فی معرفة دخول اول وقت الغروب
الباب الرابع عشر فی معرفة سعة المشرق والمغرب **الباب** الخامس عشر
فی معرفة الارتفاع الذی لا سمت له **الباب** السادس عشر فی معرفة
السمت من الارتفاع **الباب** السابع عشر فی معرفة سمت القبلة
الباب الثامن عشر فی معرفة وضع القبلة واخراج الجهات الاربع
الباب التاسع عشر فی معرفة المطالع الفلکیة **الباب** العشرون
فی مطالع البلدیة **الباب** الحادی والعشرون فی معرفة طول القائم
علی بسیط الارض **الباب** الثانی والعشرون فی معرفة سعة الانهار
والبحار وعمق الآبار **پس** کلدک امدی اول مقدمه
نوعنه که مقدمه ده نسنه لرک بیاننده در **المرکز** اول مسمار
مرکزیدک خیط بجیرلر خیط دیو مرکزه بجی ایلکه وبرلر

المرئی مری ویو شول کچوجك ایلکه در لرکه ربعك خیطنه بعلرلر
آنی عنه بقارو بو روك ایچون قائم مقام شمسدر امازمن خیطی
رنکلك غیری اولمق کرکدر **قوس الارتفاع** ربع دائره احاطه
اتمشدر طقسان درجه یه برابرجه قسمت اولنمشدر اولنك
آخرینه آخرندن اولنه حروف جمل ایله یازلمشدر ابجد کبی
دیمکله مشهوردر آخرندن اولنه یازلنه اعداد معکوسه دیرلر
اولندن آخرینه یازلنه اعداد مستویه دیرلر **خط المشرق والمغرب**
اول بر طوغری خطدر که مرکزدن قوس ارتفاعك اولنه ممتددر
بو خط جیب التمامدر خط الطلوع دخی دیرلر التمشی درجه یه
برابرجه قسمت اولنمشدر مرکزدن قوسه وارنجه اعداد مستویه
یازلمشدر قوسدن بو قاروه مرکزه وارنجه اعداد معکوسه یازلمشدر
وسط السما طوغری خطدر مرکزدن قوس ارتفاعك آخرینه
وارنجه بو خط خط نصف النهار دیرلر سینی دخی دیرلر جیب

الاعظم

الاعظم دخی دیرلر بو دخی التمشی درجه یه برابرجه قسمت اولنمشدر
مرکزدن قوسه وارنجه قسمت اولنمشدر مرکزدن قوسه وارنجه
اعداد مستویه یازلمشدر قوسدن مرکزه وارنجه اعداد
معکوسه یازلمشدر ودخی شول طوغری خطلرکه اول ایکی خطك
افقندن آنلر قوس ارتفاعه ممتدلردر اول خطلره جیوب
ادلر اما ستیناتن اول خطلره جیوب مبسوطه دیرلر ودخی
جیب تمامدن اول خطلره جیوب منکوسه دیرلر **واما دائره**
المیل الاعظم شول دائره درکه بعض ربعلرده اولور مرکزدن
آنك اجزاء مستویه سنك یکرمی درت جیب اوزرینه ایکی طرفدن
دوائر ایلمشدر ودخی **خط العصر** شول اکری خطدرکه بعض ربعلرده
قوس ارتفاعك اولندن چقمشدر خط نصف النهار
اجزاسندن فرق ایکی بچوق جیبدن نهایتی بولمشدر ودخی شول ایکی
قوسدر بعض ربع دائره لرده بیسی ربعك مرکزندن چقوب دور

ایلمشدر تا قوس ارتفاعک آخرینه وارنجه وبریسی خیط مرکزدن
چقمشدر ایلمشدر تا قوس ارتفاعک اولنه وارنجه بو ایکی قوسه
دائرة التجریب دیرلر واما الهدفتان شول ربعده طشره اولان
ایکی ذاتی ثقبه دیرلر وخیط شاقول دیدکلری جسم ثقیلدر که
ارتفاع آلندیغی وقت خیطه آصارلر هوایی منع ایتمک

الباب الاول فی معرفة اخذ الارتفاع ارتفاع شمسک
یا کواکبک افقدن ارتفاعنه دیرلر بونک طریقی بودر که
ربع دائره‌یی ایکی الکله طوتاسک شاقول خیطه آصلمش اوله
وجه ربعک هدفه‌دن خالی اولان طرفی شمسه مقابله ایدن
ربع دائره‌یی آز آز حرکت ایتدیره‌سک هدفهٔ علیانک ظلی هدفهٔ
سفلی‌یه اوتنجه حال بوکه خیط نه ربعه طیانا و نه طشره اوله
هما دوقنور دوقنمز اوله پس اول وقت نظر ایلیه‌سک خیط قوس
ارتفاعک آخرندن قنغی درجه‌یه کسیه اول وقتک ارتفاعی اولور

اکر

۷۴

اگر ارتفاع زوالدن اول اولورسه اول ارتفاعه شرقی دیرلر
واگر زوالدن صکره اولورسه اولورسه غربی دیرلر اما شمسک
شعاعی اولمسه یا بر مناره‌نک ویا بر طاغک یوجه‌لکین
بلمک ایچون ارتفاعنی آلق دیلرسک اول وقت ربع دائره‌یی
بکز ایله شمسک جرمی آراسنده یا مناره‌نک ویا طاغک
دپه‌سی آراسنده قلسک آنده قصد ایدوب بر کوزک یومه‌سین
ایکی الوکی آز آز حرکت ایتدیره‌سک تا بر کوزکله ربعک ایکی
هدفه‌لری اوزرنده یا ایکی دلیکلرندن شمسک جرمک
یا مناره‌نک یا طاغک دپه‌سنی کورنجه پس بو یله ایتدکده نظر
ایلیه‌سین خیط قوس ارتفاعک آخرندن قنغی درجه‌یی قطع
ایدیسه اکثر ربعه کوره اول دیله وکان تاب آنک ارتفاعی
اول اولور

الباب الثانی فی معرفة جیب القوس وقوس الجیب
بلمسنک طریقی بودر که قوس ارتفاعک اولندن دیلدوکک

قوسی صبا رسمنه اول قوسک جیب مبسوطه سینینی یه جیبه
اجزاء مستویه سندن هیچ عدد بولنورسه اول قوسک جیبی اول اولور مثلا
اندن نصف کره اول اوتوز درجه نک جیب مبسوطه دخی ایلینو سینیی
جیفدق اجزاء مستویه سندن اوتوز قوسک اوتوز جیبی وار منی
دیدک اما قوسمز التمش اوله جیبی اللی ایکی اولور مقاونه
التمش جیبی اولور اگر عملکده صحیح کلور عمل ایدوب اگر صحیح
کلمز عملکده خطا وار در و اما جیبک قوسنی بلمک دیله سک
بونک طریقی بودر اول دیلدوکک جیبله سینینی ن قوسی
ارتفاع ابله سک اندن نظر ایلیه سن قوسک ارتفاعک اولندن
قج درجه واقع اولدیسه اول مقدار جیبک قوسی اول اولور
مثلا جیبمز اوتوز اولسه پس اوتوز جیبک اوتوز قوسی
اولور اما جیبمز اللی اولسه قوسی اللی التی بچق اولور التمش
جیبک قوسی مقاون درجه در قوالای بونلره قیاس ایله الباب
الثالث

قوسمز ل درجه اولدقده اونوز درجه صباقی

الثالث فی معرفة الظل من الارتفاع ظل ایکی دورلودر
بر ظل مبسوطدر و بر ظل منکوسدر و هر ظل ایچون
اوج دورلو قامت وار در بری اون ایکیه بخش اولنمشدر
اکا اصابع دیرلر اما اکثر بعدده بخش اولنمش ظل مبسوط
عمل اولنور غیرینه احتیاج اولمدیغندن اونوری بیان
اولنمدی سب ایمدی هر ارتفاعک ظل مبسوطی مراد اولنسه
طریقی بودر حینئذ قوس ارتفاعک اولندن ارتفاع نه
ایسه انک اوزرینه وضع ایلیه سن اندن نصف اولیکه
فاصله سبنده خیط ایندرسن قامته خیط تقاطع
ایتدوکی یرده دورسن جیب منکوس جیب تمام خفاسن اندن نظر
ایلیه سن اجزاء مستویه سندن قج عدد واقع اولورسه اول
ارتفاعک ظل مبسوطی اول اولور مثلا ارتفاعمز اوتوز درجه
اولسه حینئذ قوس ارتفاعک اولندن اوتوز درجه اوزرینه

وضع ایلدک آن نصف کره اولان ایکی قامتو سنبندن اندک خیط
کلنجه آندن تقاطع ایتدوکندن جیب منکوسه جیب تمامه جهدک
اندق نظر ایلدک اجزاء مستویه سندن اوتوز ارتفاعلو یکرمی دن
اکسیجک فی مبسوطی بولدی آلتمش ارتفاعک ظل مبسوطی
بیدیدر وقس علی هذا **أما** اگر اوله که ارتفاع ازاول اول
وقت قامتده سن انسک خیط بولشمایه گرگدر اول
وقت قامتک نصفیله بولوشسه نصفی ایله این اگر ربعیله
بولوشور ایسه ربعیله این هر نیجه ممکن ایسه آنده عملنی تمام ایلدکجی عمل
کبی هرنه حاصل اولورسه نظر ایله اگر نصفیله اندک اوله حاصل
اوله نصف الظل اولور واگر ربعیله اندک ربع الظل اولور **مثلا**
ارتفاعمز اون درجه اوله اون ایکی قامته اندک بولشمز پس
قامتک نصفیله اندک آلتی در تقاطعنده جیب منکوس دوتوب
جیب التمام جهدنده اجزاء مستویه سندن اوتوز درت عدد بولدوق بو اول

ارتفاعنک

ارتفاعک نصف ظلی حاصل اولدی مضاعف ایلدک آلتمش
سکز ظل مبسوطی حاصل اولدی وقس علی هذا **أما** ظل الزوال که
قضا اکا فی الزوال دخی دیرلر بلنمک دیلرسه طریقی بودر که
اولا اول گونک غایة الارتفاع بلسک زوال وقتنک
ارتفاعیدر اول ارتفاع مقداری قوس ارتفاعک اوندن
صایوب خیطی اوزرینه وضع ایلیه سک آن نصف کره اولان ایکی
قامته خیط تقاطع ایتدوکی یردن دونه سن جیب منکوسه
جیب التمام جهته سن هما بو قاوده اولان عمل کبیدر آنلره نظر
ایلیه سن اعداد مستویه سنده هنج عدد واقع اولدیسه ظل الزوال
اولور **مثلا** شمس **ثور**ده اولسه اول گونک غایة الارتفاعی
آلتمش یدی درجه در عمل ایلدک اول گونک ظل الزوالی یدی
اکسیکدر وقس علی هذا **الباب الرابع** فی معرفة الارتفاع
الظل بو طریقی بودر که اول ایکی قامته سنبندن اینه سن ظل مطلوب

ایله جیب التمامدن اینه یک ایکی جیب تقاطع ایندوکی
خیطی وضع ایلیه‌سن آنده فسکره نظر ایلیه‌سن خیط قوسی ارتفاعک
اولندن قچ درجه قطع ایلدیسه اول مطلوب اولان فلکک ارتفاعی اولور
شدا ظل مبسوطی یکرمی عدد اولسه کچی عمل کبی ایلدکدن آندن
نظر ایلیه‌سک خیط اول قوسده اوتوز درجه‌دن آرتیغی یکرمی
ارتفاعی اولدی فلاخاده بوکا کوره قیاس ایله ظل ایله دخی
تقاطع ایتمشدر شرا ظل تمس اول اول وقت فلکک نصفیله
اوتوزیش در جیب التمامدن اندک قامتک نصفی که آیندی
سینیدن اندک ایکی جیب تقاطعندن خیطی وضع ایلدک
آندن نظر ایلدک خیط اول قوسدن اون درجه قطع ایلمش تمس
ظلک ارتفاعی اول اولور وقس علی هذا الباب الخامس فی
معرفة درجة الشمس بهذه الآلة اولا اون ایکی برج معلوم
اوله که قوس ارتفاعک اولندن اوتوز درجه‌یه وارنجه حمل اولور

اوتوز

اوتوزدن آلتمشه درجه‌یه وارنجه ثور اولور آلتمشدن طقسانه
وارنجه جوزا اولور آندن طقسانه دونه‌سک آخر قوسدن
اوتوزه وارنجه سرطان اولور اوتوزدن آلتمشه وارنجه
اسد اولور آلتمشدن طقسانه وارنجه سنبله اولور بو
آلتی بورجلر شمالی بورجلردر آندن کیرو قوسک ارتفاعک
اولندن اوتوزه وارنجه میزان در اوتوزدن آلتمشه وارنجه
عقرب در آلتمشدن طقسانه وارنجه قوس در قوسدن
کیرو عکسنه دونه‌سک آخر قوسدن اوتوزه وارنجه جدی در
اوتوزدن آلتمشه وارنجه دلو در آلتمشدن طقسانه
وارنجه حوت در بو آلتی بورجلر جنوبی بورجلردر بلمک دیلدی
قچ کون قنقی برجده قنقی درجه‌ده در بلمک دیلرسه‌ک
بونک بلمسی تقویمدن و یا اوسط جدولی دیرلر بر جدولدن
اولور جدولدن و یا هر آیک بوکه بر اصلنه برج اولور صوردا

اندن کوندن کونه بر ایکی دقیقه صباحک اوتوزه وارنجه یتیشه باندر
پس درجه شمس بلندکدن نصکره خیطی درجه شمسک اوزرینه وضع
ایلیه سن قوس ارتفاعده درجه شمسی اعرف ... آنک
اوزرینه وضع ایلیه سن آکا کوره عمل ایلیه سن عملاری بالکلیه
کل کرکدر الباب الخامس فی معرفة المیل من درجة الشمس وجهتها
التنجی باب درجه شمسک میل بلمسی بیانندهدر وجهت میلک
جهتی جنوبی میدر شمالی میدر آنک بلمسی بیانندهدر
بونک طریقی بودر که خیطی درجه شمسک اوزرینه وضع ایلیه سک
مری میل اعظم دایره سی اوزرینه کتوره سن تا ایلیه سن وجهت
نظر ایلیه سن دایره میل اعظم آلتنده جیوب مبسوطهدن جیب
ابتدایه اول جیبله قوس ارتفاعات اولسه ایله سن اندن نظر
ایلیه سن قوس ارتفاعاتک اولندغی درجه واقع اولدیسه اول
درجه نک میلی اول اولور اکر شمس شمالی برجلرده اولهجق اولور

پس

پس جهت شمالی اولور واکر جنوبی برجلرده اولهجق اولور
جنوبی اولور مثلا شمس ثور برجنک اولنده اولورسه خیطنی اوزرینه
کتوره سن مری دایره میل اعظم اوزرینه کتوروب نظر ایلیه سک
اندن نظر ایلیه سن مری التنده جیوب مبسوطهدن اون ایکی جیب داخی
اول جیب ایله آت آندک قوسک اللندن اون ایکی درجه
ثور اولنک میلی بولدق پس ثور شمالی برجلردن
اولدیغندن اوتوری میل جهتی شمالیدر وجهت ثور اولنک
سنبله اولنک عقرب اولنک حوت اولنک بو درت
برجک بردر اما حمل اولنک میزان اولنک میلی اولماز
وداخی جوزا اولنک اسد اولنک قوس اولنک دلو
اولنک بو درت برجک میلی یکرمی درجه در تمامدر
وجهت سرطان وجدی اولنک بو ایکی برجک میلی یکرمی اوج
بچق درجه اولورکه میل اعظمدر بو نلر بیان ایلدکمز عملکده

خط ايلميه‌سن **الباب الثاني** في معرفة غاية الارتفاع
بالرصد وعرض بلد من الميل والغاية وجهة كل منهما
يا نيجه بارصد ايله غايت الارتفاعن عرض بلدي جنوبيمي
شماليميدر آنلرك بلمكي بيانده در بونلرك بلمسنده
طريقي بودركه زوال وقتنده يقين رفتله ارتفاعي
بكليه‌سن تا شول درجه‌يه وارنجه‌ده تكرار ارتفاع المعلّى
اول درجه‌ده اوته كچميه‌سن اول وقتله بجلد وكان ارتفاع
اول كونك غاية الارتفاع اولور **پس** غاية الارتفاع
بلندكده نصف جهتن بلمك ديلرسك جنوبيميدر
شماليميدر بونك طريقي بودركه زوال وقتنده كه ارتفاع
نهايتده وقتيدر مشرقه جانبنه توجه ايليه‌سن اكر كولكه‌ك
صاغنه دوشرسه بعض اوقاتده مكه‌ده ونحو اونده دوشر
كبي تا خط استوايه وارنجه‌سن بلكه او غايت شمالدر واكر صول

دونرسه

دونرسه ماننده‌ن شهرها الله تعالی تا کلوب بوبرلری
بجوب عروض نهايت بولدیغی یره وارنجه پس سن بلکه
اول غايت جنوبيه‌در اشبو يرلردن غاية الارتفاع شمالي
اولمق بوقدر واما جنوبيدر **پس** غاية الارتفاع
هر جهتي بلندقده نصکره نظر ايليه‌سن اول كونده
شمسك ميلي وار ميدر بو قيدده اكر اولميه حتى اولور
شمسك **حمل** اولنده **وبا ميزان** اولنده اولديغي كوكبي
پس اول بولدوغك غايت قچ درجه ايسه طقسانه درجه
كيدرسك باقي نه قالور اول ديارك شهرك عرضي اولور
مثلا قسطنطنيه‌ده شمس **حمل** اولنده **وبا ميزان** اولنده
اول شمسك ميلي اولماز اول ايكی بونجه غاية الارتفاع فرق
طقوز درجه بولنور **ادرنه‌ده** قرق سکز درجه بولنور
بورسه‌ده اللي درجه بولنور **پس** بو قرق طقوز درجه

نصفندن طرح ایلدک قرق بر درجه باقی قالدی بلدکه قسطنطینیه نك
عرض بلدی قرق بر درجه در اگر شمسك میلی اولمجق اولورسه
ایکی حالی وکلدر یا اول میل شمالی اوله یا جنوبی اوله
اگر شمالی اولمجق اولورسه اول وقت شمالی میلی غایة الارتفاعدن
کیدر میل شمالی غایت جنوبی اولدیغندن اوتوری اگر میلی
جنوبی اولمجق اولورسه اول میلی غایة الارتفاعه جمع ایله
ایکیسی ده جنوبی اولدیغندن اوتوری پس طرحدن
یا جمعدن بقیه حاصل اولورسه نصف الدرجه دن طرح ایله
بقیه باقی قلورسه اول شهرك عرض بلدی اولور مثلا
قسطنطینیه نك عرض بلدی مجهول اولسه شمس حمل برجنه اولدیغی
اول شباطك سنه مثلا پس اول کونك میلی یکرمی اوچ بچق
درجه در و غایة الارتفاع تخمین ایکی بچق درجه در پس اول
یکرمی اوچ بچق میلی غایة الارتفاعدن کیدرکده میل شمالی

غایه

غایه جنوبی اولدیغندن اوتوری قرق طقوز درجه باقی
قالدی بو باقی نصف الدرجه دن طرح ایلدک قسطنطینیه نك
قرق بر درجه اولسه جنوبنه شمال بونك میلی اوبر بچق
درجه در ایکیسنی جمع ایلدک ایکیسی جنوبی اولدیغندن
اوتوری قرق طقوز درجه اولدی بو قرق طقوز درجه
نصفندن کیدرلدکده بقیه قرق بر درجه عرض بلد حاصل اولدی
پس هر قنقی شهرك عرض بلدی مراد اولنسه بو طریق
ایله عمل ایلیه سك مراد حاصل اولور و هر عرضك جهتی
خط الاستوادن بر وجهله که شمال جانبنده اولوب عرضلرده
شمالیده معمور اولدیغی بو جانبدر ربع مسکون دیدکلری
هب بودر اما خط استوادن او نه سی که جنوب جانبنده
اولدیغی قدر جنوبیده اول جانبك اکثری خراب اولوب
معمور بلدهسی مشهور اولمدیغندن اوتوری ذکر اولنمدی

الباب الثامن فی معرفة بعد القطر بونک بلنمسنک

طریقی بودر که خیطی ستینی اوزرینه قویه سن مریی عرض

بلدک جیبی مقداری جیب اوزرینه ثانیه سن

آندن خیطی حرکت ایدیره سن قوس ارتفاعک اولنده

تا اول کونک میلی مقداری درجه اوزرینه واقع اولنجه

آندن نظر ایلدک جیب مبسوطی آننده جیب اوزرینه

واقع اولدیسه اول کونک بعد القطری اول اولور اگر

شمسک میلی اولمسه حمل اولنه ویا میزان اولنده اولقی

کبی اول کون بعد القطر اولدیغنه مثلا فرضنه عرضک

شمس ثور اولنده اوله اول کون خیطی ستینی اوزرینه

وضع ایدرسک و مریی عرض قطعه سنه که قرق بر درجه

جیبی اوتوز طقوز بچق درجه در اجزا منسوبه سنه انک

اوزرینه ثانیه سن آندن خیطی حرکت ایدرسک قوس ارتفاع

اولنده

اولنده اون بر بچق درجه اول کونک میلی مقداری درجه

اوزرینه واقع اولنجه آندن نظر ایلدک جیب مبسوطی آننده

سکز جیب واقع اولمش ثور اولنک بعد القطری اول اولور

و هم سنبله اولنک عقرب اولنک حوت اولنک بعد

القطری سکز درجه جوزا اولنک اسد اولنک قوس اولنک

دلو اولنک بعد القطری اون بچق درجه در اکثر

اولدک جدی اولنک بو ایکیسنک بعد القطرلری اون

بش بچقدر آز بچقدر بس بونلری آنک ایچون بیان

ایلدک که عملکده خطا ایلمیه سن تعدیل بونلره کوره قیاس

ایله الباب التاسع فی معرفة الاصل بونی بلمسنک

طریقی بودر که خیطی ستینی اوزرینه وضع ایلیه سک آندن

صکره قوس ارتفاعک آخرنده عرض بلدک فی ابه اول مقدار

درجه صایوب اول درجه نک جیبه ستینی به چقه سک

مربعی جکوب اول جیب اوزرینه ثبت ایلیه سن آندن
خیطی حرکت ایندوره‌سک تا قوس آخرندن اول کونک
میلی مقداری درجه اوزرینه واقع اولنجه آندن نظر ایلیه‌سک
جیب مبسوطه مری نه جیب قطع ایلدیسه اول جیبله ستینی بر
جقه‌سک اجزاء مستویه سندن فی جیب بولندیسه اول
کونک اصلی اول اولور مثلا قسطنطنیه عرضنک
تمامی نوسا اولنه اول خیطی ستینی اوزرینه وضع ایلیه
آندن قوس ارتفاعک آخرندن فرق بر درجه عرض قسطنطنیه
مقداری درجه هانو اول درجه‌نک توقف بیندن آرتجی
جیبله ستینیه جقدقده مربعی جکوب اوزرینه فسالدن
آندن خیطی حرکت ایتدیرسک تا قوس ارتفاعک آخرندن
ثور اولنک اول برجک میلی مقداری درجه اوزرینه
واقع اولنجه آندن نظر ایلدک اجزاء مستویه سندن
ثوف

بونچه معلوم اولدی
فی میل اوله اول کونک
آخر قوسنک جیب عرض
بلد اصل مطلق
اولور
سهو

ثوف دوشر درجه دن آرتجی جیب قطع ایلمش ثور
اولنک اصلی اوذ اولور ونیز سنبله اولنک عقرب
اولنک حوت اولنک اصلاری بو مقدارده ونیز جوزا
اولنک اسد اولنک قوس اولنک دلو اولنک بوده
دنکدا اصللری فرق ایکده آرتجقده اما جدی اولنک
سرطان اولنک بو ایکیسنک اصللری فرق برنجیده
میللری بر اولنک اصللری و بعد القطر ربع بر
اولور فلانی ده بو مثالله کوره قیاس اولنه الباب
العاشر فی معرفة نصف الفضلة و نصف قوس
النهار واللیل بونلری بلمه‌سنک طریقلرندن اسان
طریقی بودر که خیطی ستینی اوزرینه وضع ایلیه‌سن
مربعی جکوب اجزاء مستویه سندن اول کونک اصلی نه ایسه
جکوب آنک اوزرینه مربعی ثبت ایلیه سن آندن خیطی

حرکت ایدیروک تا مری جیوب مبسوطاتن اول کونک بعد
القطری مقداری جیب اوزرینه واقع اولنجه آندن نظر
ایلیه سن خیط قوس ارتفاعک اولندن فی درجه قطع
ایدیه اول کونک نصف فضله اول اولور وحی
کوره سک شمس جنوبی برجلرنک اولدیغی اولور نصف
فضله طقف درجه دن کیدره سک واکر شمالی برجلرنک
اولدیغی اولور نصف فضله طقف درجه یه قتاسک
هرنه حاصل اولور اکر اول کونک نصف قوس النهار اولور
وحی هر قنقی نصف النهار یوز سکسان درجه دن نقص
ایلیسک نصف قوس اللیل حاصل اولور بونلرک هر قنقی سی کا
ایکی قات ایلسک لیلک یا نهارک تمام قوسی حاصل اولور
مثلا فسطنطنیه عرضنده شمس ثور برجنک اولنده
اولسه برجلرندن برسنک اولدوغنه مثال اول وقت
خیطی

خیطی سنبلی اوزرینه وضع ایلیوب مریخی اجزاء مستویه سنده
اول کونک فرق دورندن آرتیغی اصلی اوزرینه جلوب
تنالف آندن خیطی حرکت ایدرک تا مری جیوب
مبسوطاتن اول کونک سکز بعد القطری مقداری جیب
اوزرینه واقع اولنجه اوتوز درجه قطع ایلمش ثور اولنک
نصف فضله سی اول اولور سنبله اولنک عقرب
اولنک حوت اولنک نصف فضللری بو مقدار اولور
وحی جوزا اولنک اسد اولنک قوس اولنک دلو
اولنک بو درلرک فضله سی اون طقوز درجه در
اکسیجک در وحی سرطان اولنک جدی اولنک
نصف فضللری یکرمی ایکی بچق درجه در پس امدی
ثور اولنک اوتوز درجه نصف فضله سی طقوز درجه
اوزرینه زیاده ایلدک شمالی برجلرنک اولدیغندن اوتوزی

اول کونک نصف قوس النهاری حاصل اولدی بو یوز
درجه یوز سکسان درجه‌دن کیدلدکده نور اولنک
درجه نصف قوس اللیلی حاصل اولدی اما شمس عقربده اولسه
اول جنوبی برجلرندن بر برج اولدوغی مثال ایسه بو
نور نصف فضله اولان درجه‌دن طرفلری درجه کیدلدکده
عقرب جنوبی برجلرندن اولدیغندن سکسان درجه نصف
قوس النهار حاصل اولدی بو سکسانی یوز سکساندن
کیدردکده عقرب اولنک یوز درجه نصف قوس اللیلی
حاصل اولدی بونلرک هر برینی ایکی قات ایلدک نور
اولنک تمام نهاری ایکیوز درجه اولدی عقرب اولنک
یوز التمش درجه اولدی قلانینی بونلره قیاس
اولنه **الباب الحادی عشر** فی معرفة الدائر و فضل
الدائر دائر دیو اول نهاردن تا آخر نهاره وارنجه
حق

حق اول نهاردن آخر نهاره وارنجه قلانه دیرلر فضل
الدائر دیو اول نهاردن زواله باقی قلانه و هم زوالدن
تا غروبه وارنجه دیرلر پس امدی بونلری بلمه سنک
طریقلرندن زیاده آسان طریقی بودر که اولا اول کونک
بعد القطرینی و اصلنی هر صباح وقتنده معلوم ایده
انک وارنجه الکده حاضر قوننه سک اندن صکره
هر ارتفاعک آلورسن اول ارتفاعک جیبیله بعد
القطر ما بیننده فضله آلاسک یعنی تفنیسی
[illegible] جوف اولندقده کیده‌ره سک اکر شمس شمال
برجلرنده اولورسه جق اولور و اکر جنوبی برجلرنده اولورسه
اولور ارتفاع جیبیله بعد القطر جمع ایلیه‌سن
فضله‌سنی یا جمعنی هر نه حاصل اولورسه اول حاصل اولان
الارتفاعک اصل معدلی اولور پس امدی اصل معدل

معلوم اولدقده كه خيطى سنبنى اوزرينه كتوروب
مرى اول كونك اصلى نه ايسه اجزاء مستويه سندن
اوزرينه نه ايسه آندن خيطى حركت ايتديره رك
تامرى جيوب مبسوطه دن اول ارتفاعك اصل معدلى اوزرينه
واقع اولنجه آندن نظر ايليه سك فوق الحق ارتفاعك آخرنده
نج درجه قطع ايلديسه اول ارتفاعك فضل الدائرى
اول اولور يعنى زواله باقى قلان اولور اكر ارتفاع
زوالدن اول اوله جق اولور واكر زوالدن صكره
اوله جق اولور اول فضل الدائر زوالدن كچن اولور
وتحو بو فضل الدائر اول كونك نصف قوس النهارندن
طرح ايليه سك اول ارتفاعك دائرى حاصل اولور
مثلا شمس ثور اولنده اولسه اوتوز درجه در واصلى
فرق دورت درجه در ارتجقدر نتكم بابلرده بحثندر

پس

اول كونك نصف [illegible] درجه ده واصلى [illegible]

پس سكز درجه بعد القطرى اوتوز درجه ارتفاعك
جيبندن كه اوتوز درجه در طرح ايلدك شمس شمال برجلرنده
بولنسه اولدى بغداده اوتوز يكرمى ايكى درجه اوتوز
ارتفاعك اصل معدلى حاصل اولدى آندن صكره خيطى
سنبنى اوزرينه مرى ثور اولنك فرق دورتدر ارتجوع اصلى
اوزرينه نه ايسه آندن خيطى حركت ايتديره رك
تامرى جيوب مبسوطه ده يكرمى ايكى اصل معدلى اوزرينه
واقع اولنجه آندن نظر ايلدك خيطه فوق ارتفاعك آخرنده
التمش درجه قطع ايلمشدى ثور اولنده اوتوز ارتفاعك
فضل الدائرى اول اولور پس ثور اولنك يوز درجه
نصف قوس النهارندن طرح ايلدك اوتوز درجه ارتفاعك
فرق دائرى حاصل اولدى فرقا دخى ارتفاعك فضل الدائرى
قرق آلتى درجه در مثلا شمس عقرب اولنده اوله جنوبى

برجلونده بر بیدر اوتوز ارتفاعك حتی اوله بونك حمل
بعد القطری سکز درجه‌در اصلی حتی فوق دوزنده آنجقده
پس جنوبی اولدیغنده اوتوزی ارتفاعك جیبیله بعد القطرینك
جمع ایلدك اوتوز سکز درجه اصل معدلك حاصل اولدی بو
فضل الدائر فرق طقوز درجه اولور وحتی اوتوز بش
ارتفاعك فضل الدائری اون یدی درجه‌در دائری
آلتمش اوج درجه‌در پس سندخی اشبو مثاللره کوره عمل
ایله عملك راست صیله وکلمیلر بونلردن معلوم اولنور
بو حتی معلوم اوله که فجی بعد القطرینك کیدندمك کرکدر که
اصل معدل حاصل اوله اشبو عملده قیاس اولنه مثلا
شمس سرطانده اولنه اوله بعد القطر فزاده بش بچقدر
پس بعد القطر آرتق اولدوغندن اوتوزی اون بچق
ارتفاعی اون بش بچق بعد القطردن کیدردك سرطان
اولنلك

ارتفاع جیبنده [illegible] اولدوغی
[illegible] ارتفاعی بعد القطردن [illegible] صح

اولنلك اون ارتفاعك بش درجه اصل معدلی حاصل
اولدی آندنصکره جنبی سبتی اوزرینه کتوردوك برج
سرطانه اولنلك فرق بر بچق اصلی اوزرینه نشانلدق
آندن جنبی حرکت ایتدیردك تا مری جیوب مبسوطده
بش درجه اصل معدلی اوزرینه واقع اولنجه آندن نظر
ایلدك جنبه قوس ارتفاعك اولنده یدی بچق درجه
قطع ایلمش طقفده درجه اوزرینه زیاده ایلدك
سرطانه اولنه اون ارتفاعك فضل الدائری طقف
یدی بچق درجه حاصل اولدی دائری اون بش درجه‌در
وحتی بش ارتفاعك فضل الدائری بوز بش درجه‌در
دائری یدی بچق درجه‌در وحتی بر ارتفاعك فضل
الدائری بوز اون بر درجه‌در دائری بر بچق درجه‌در
پس بونلری آنکیچون بیان ایلدمکه عملری بونلره کوره

ایلیه سن خطا وارمی یوقمی تاکه معلوم اوله برج شوده
معلوم اولمق اوله که فی جنس شمالی برجلرندن بر بسنده اولو
بعد القطر اله ارتفاعی حیتبی برابر اوله اول وقت فضل
الدائر نصف درجه اولور حتی واری نصف فضل
اولور زیرا جنوبی اولدوغی وقت فضل الدائر طقسان
درجه اولمق یوقدر **الباب الثانی** فی معرفة اول وقت الظهر
وارتفاع العصر والدائر بین الظهر والعصر والدائر
بین العصر والمغرب بونلری بلمکلک طریقی بودر که اولا
ظهرک اول وقتی افاضل فن اتفاقی اوزره شمس هر کک
راست مرکزی نصف نهار دائره سندن زائل اولدیغی
اکر بر دقیقه مقداری دخی اولور پس امدی مونک
بلمکلک طریقی اوج طریقله معلوم در برن بودر که
اول کونک غایة الارتفاعی وقتنده دقت اوله تا شمس بر
ارتفاعه

ارتفاعه چقه که آندن کچیله بلکه اکسلیکه میل ایده پس
بو طریقله ظهرک اول وقتی اولمش اولور ایکنجی طریقی بودر که
شمسک طلوعنده اول کونک صحیح جه نصف قوس نهاری
کچمک کرکدر پس اول وقتده دخی ظهرک وقتی اولمش اولور
اوچنجی طریقی بودر که ظل مبسوط اکسیلور بر مرتبه ده
وارده که بر مقدار زیاده اولمغه میل ایده بو طریقله دخی
ظهرک وقتی اولمش اولور پس بو طریقلر بلمز الاآلات
ارتفاعیه زیاده اهتمام ایلینلر بلورلر نجق دخی عصرک
ارتفاعکن بلنمک طریقی ایکیسنده خالی دکلدر یا بودر که
ربع دائره ده قوس عصر اولدیا اولمیه اکر اولمجق اولور
بعض ربعلرده اولور خیطی قوس ارتفاعک اولنده اول
کونک غایة الارتفاعی نه ایسه اول مقدار درجه اوزرینه
قوبسه و مریء قوس عصرک اوزرینه چکوب نت ایلیه سن

حضرتلرینک عصرنه عصر ثانی دیرلر بو ایکی عصرک تفاوتی
نه مقداردر دینلسه اوچ وقتده بیان ایلیه لم فلانی بوکا کوره
قیاس ایلیه سن اولا سرطان اولنده حصه عصر اول اوتوز
غشا و بچق درجه در حصه عصر ثانی بش غشا دوقوز درجه در
و نوح حمل و میزان اولنده حصه عصر اول اوچ غشا
والتی درجه دن آرتجقدر حصه عصر ثانی دوقوز ساعت
و دوقوز درجه در جدی اولنده ایکی غشا دوقوز بچق درجه در
و عصر ثانی ایکی غشا اون دوقوز درجه دن اکسیجکدر پس
بو مقدار ایله کفایت اولنور **الباب الثالث عشر**
فی معرفة دخول اول وقت المغرب و حصة الشفق والفجر
و وقت السحور فی رمضان اولا مغربک اول وقتی بر
شمسک صحیحجه بو بر شهرک افق مغربنده غروب ایلدکندن
عبارتدر پس شمسک غروب ایلدوکنی هرکس بیلمز الا آلات
ارتفاعیه

ارتفاعینه تک عملنه زیاده زیاده اهتمام ایلسنلر بلور
آنجق و نوح شمسک غروبی مشرق جانبندن آت اغده
افقدن ظلمات ظاهر اولمغدر معلومدر مادامکه
شمس تمامجه غروب ایلمیشی اوله اول ظلمات شرق جانبنک
افقندن ظاهر اولماز پس امدی شمس غروب ایلدوکی
صحیحجه معلوم اولندقده صکره احتیاطا اوتاخیر
اولنمیه الا مکر که بلوت اوله و یا طمان اوله ایسه
اول وقت بر درجه مقداری تاخیر اولنمق احتیاطا اقربدر
دیمشلر فقها انالدی اتفاقی بونک اوزرینه در خصوصا
مبارک رمضانده اوروج آچیق بو وقته موقوفدر و
مفخر رسولک صلی الله علیه وسلم سنتیدر بود که شمس غروب
ایلدکده نصکره اوروج آچمغه ابوه لر حتی نقلدر
دیمشلر که مبارک رمضانده شمسک غروبنده نصکره

اخشام اذانني بر درجه تأخير ايلمك بدعت مكروهه‌دندر
وهم سنته مخالفدر زيرا اوروج طوتانلره اورجلری
اچلمغه ایو مکدر ثواب واردر اول ثوابدن محروم ایلمسنه
سببدر پس امدی تأخیر اولنمق سنته مخالفدر تقه علما
هم بدعت منکره‌دندر دیدیکه واجلدن وهم اوروج طوتنلر
اشبو سنته عامل اولمیوب اول ثوابدن محروم اولدقلرندن
اخشام اذاننك وقتی خصوصنده بر مقدار تقصیر
ویردم وهم اشبو سبب اولدیکه موقت اولنلر یاز
کونلرنده زیاده آچقلق کونلرده اخشام اذانك
شمس غروب ایلدکدن صکره اوچ درجه مقدار تأخیر
ایلیوب آندن اوقورلر خلقك اکثری هم کون
وار ایکن اذانی اوقوندیغی موقتلری تجهیل ایلرلر
بلکه بعضیسی نماز تأخیر ایلرلر بر مقدار هم زمانده

وار

وار دیمیه‌لر زیرا وقتلر احوالن بلمیانلرك زعمنجه بو
شفقلق که آچیق کونلرده کون طوغلوندن صکره واقع
اولور اول کتمك کرکدر اخشام اذاننك وقتی اوله
دیرلر بونلرك کتمسنك آخری خود یاتسو وقتنه
کیرمیدر بو سوز خطادر پس معلوم اوله که یاز
کونلرنده زیاده آچقلق کونلرده هیچ بر موقت اولمیه که
کون صحیحجه غروب ایلدکدن صکره ایکی درجه تجوب اخشام
اذانني اوقوده بیله خلقك دیلنده قاچوب دوربنی
درجه تجوب اوقیمق کرکدر بلکه بونده هم سوالیرلر
زیرا اهل علمدن هم بعضیسی بو خصوصده غفلته تابعلردر
اوقاتك احوالنی یاخود بلمدکلرندن اوتوری پس موقتلرك
جکرلری بونلرك الندن خون اولمشدر آندن اوتوری
بو اخشام وقتنك خصوصنده خصوصا مبارك رمضانده

اول ایکی جهادن فجر حضرت رسولک سنتی رعایت اولنمق ایچون
و حضرت علمانک و فقهانک کتابلرنده یازدقلری اوزره
عمل اولنمق ایچون زیاده تفحص ایدوب تکلم بو علم مبتغا
زیاده طالب و راغب اولدلر و حضرتنک اوزره عامل
اولدلر و بو موقت طائفه سنه متعین اولدلر تاکه اجر
جزیل و ثواب جمیل ایله مغتنم اولدلر آمین یا معین وفجر
علامت شفق شفق چو ماهین قولی اوزره افق مغربدن
شول قزللغه دیرلر که کون طلوعندن قدر نصفی ظاهر
اولور هوا و بو ایتزکیدر پس شفقک حصه سی
دیو شمسک طلوعندن بولکه طلوعنسی آنسادن اولا
مدتنه دیرلر که اکثر معمول به اولندر قزللق غایب اولمسیله
اما امام اعظم حضرتلرینک قولی آفاق کتمسیله در فجر
ایکی نور لوور برسنه فجر اول دیرلر آیدنلقدر که

افق

افق شرقدن بقاری کوکه اوزانه رق وارنجه اوزانمشدر
علما اول اوزنان آیدنلغی قورت قویروغنه تشبیه
ایلمشلردر و حاصل بونک عمودنندن درآشاغه افقی
قرانکولق اولوب هبا بو قارو اوزانمشدر اول آیدنلغه
فجر صبح کاذب دیرلر نمازی قلمنی و سحور بیمه بو
سنتدر آندن نصکره اول یقاروبه اوزانا آیدنلق
آشاغه ایندکه علما بو اول القدر بر قرانکولق اولور دیشلر
آندن نصکره فجر ثانی طوغرکه فقها بو فجره صبح
صادق دیرلر اصل معمول به اولان بو فجردر پس فجر
ثانی دیو شول افق مشرقدن ادقوده سنه آغاران آیدنلغه
دیرلر فجرک حصه سی دیو فجرک طلوعیله یعنی صبح صادق
طلوعیله کونشن طوغمه سنک ما بیننده اولان مدتنه
دیرلر بونلری بلمه سنک طریقی بودر که اول

کونک اصلی فجر درجه واراسه سنبنی نک اولندن اول
مقدار جیبیله قوسه اینه سک آنده نظر ایده سن
قوس ارتفاعک اولندیغی درجه بولندیسه اول
آسمک قوسی اولور خیطی اوزرینه وضع ایلیه سن
مریئی اون یدنجی جیب اوزرینه نث ایلیه سن
اکر عملکز شفق علی اولهجق اولورسه واکر فجر ایچون
اولورسه اون طقوزنجی جیب اوزرینه نث ایلیه سن
صحیح بویله کلنور آندنصکره خیطی سنینه نقل
ایلیه سن مری سنبنی نکو اجزاء مستویه سندن فجر جیبی
قطع ایلدیسه اول کونک نصف تعدیلنک جیبی
هر برینک اوزرینه زیاده ایلیه سن اکر شمس شمالی
برجلرده اولهجق اولورسه واکر شمس جنوبی برجلرده
اولهجق اولورسه اول وقت تعدیلک جیبی اولجیبدن
کیده

٩٣

کیده رسن زیاده دن باقی قالانه حاصل اولور قوسنی
آلاسین فجر حفظ ایلیه سن آندنصکره بو کره شمس
شمالی برجلرده ایسه نصف تعدیل اول حفظ ایلدوککک
درجاتدن کیده رسن واکر جنوبی برجلرده ایسه
زیاده ایلیه سن نه حاصل اولورسه شفقک یا فجرک حصه سی
اول اولور مثلا شمس ثور برجنک اوننده اولسه
اول کونک اصل فرق درتده آدنجی در بو مقدار جیبیله
آشاغه قوسه اندک قوسنی فرق یدی بچق درجه بولدق
خیطی اوزرینه وضع ایلدک مریئی جیوب مبسوطه دن
شفق ایچون اون یدنجی جیب اوزرینه نث ایلدق
اما فجر ایچون اون طقوزنجی جیب اوزرینه نث ایلدق خیطی
سنینی اوزرینه نقل ایلدک آندن نظر ایلدک مری سنبنی نک
اجزاء مستویه سندن شفق ایچون یکرمی درت جیب قطع

ایلمش اما غملك فجر ایچون اولکوره یکرمی یدی جیب قطع
ایلمش بولدق پس بونلر معلوم اولدقده نصکره نور
اولنك اون درجه نصف تعدیلمك اوننجی درجه
جیبنی شفق ایچون اولا یکرمی درت جیبنی اوزرینه
زیاده ایلدك فجر ایچون یکرمی یدی جیب اوزرینه زیاده
ایلدك نور شمالی برجلرندن اولدوغندن اوتوری
پس شفقدن اوتوری حاصل اولان جیب اوتوز درت
بچی اولدی بونك قوسی اوتوز دورندن آرتجقدر بوکره
بوندن نور اولنك اون درجه نصف تعدیلك طرح
ایلدك یکرمی درت درجه نور اولنك حصه شفقی حاصل اولدی
اما فجر ایچون حاصل اولان جیب اوتوز یدی اولندی بونك
قوسی اوتوز سکز درجه در بو اوتوز سکز درجه دن نور اولنك
اون درجه نصف تعدیلنی طرح ایلدك یکرمی سکز درجه

اول

اول کوننك حصه فجری حاصل اولدی سنبله اولنك حوت
حصه فجری نور اولنك کبیدر اما حمل اولنده یا میزان
اولنده حصه فجر و یا حصه شفق نه مقدار دوروندسه
زیرا بو ایکی کونده منصف فضله اولمازکه زیاده
و یا نقصان ایلیه سن پس بو ایکی کونده بونلری بلمك
مرادی بوده که خیطی فرق بش درجه ده آرتجق اصلك
فرق طقوزده درجه قوسی اوزرینه وضع ایلیه سن مرئی
شفق ایچون اون یدی یا سابچی جیب اوزرینه نه ایلیه
اندن خیطی سینبنی به نقل ایلیه سن آندن نصکره نظر
ایلیه سن مری التنده بولنان یکرمی اوج جیبله قوسی
اینه سك اول قوسدن یکرمی اوجدن اکسیجك حصه شفق
حاصل اولدی دیه سین اما فجر ایچون ایلمسك مرئی اون
طقوزنجی جیب اوزرینه نشا ایلیه سن آندن خیطی سینبی

اوزرینه نقل ایلیه سین آنده نظر ایلیه سین مرآتنده
بولنان یکرمی آلتنجی درجه‌دن اکسیلدیک جیب مبسوطی ایله قوس
ارتفاع اینه سن قوس اولندن یکرمی آلتی درجه
حصه فجر حاصل اولدی دیمکدر و حمل و جوزا و اسد
اوللرینک حصه شفقلری یکرمی بدی درجه اکسیکدر
و حصه فجرلری اوتوز بش درجه‌دن اکسیکدر و ثور
سرطان اولنک حصه شفقی اوتوز درجه‌در و فجری
اوتوز بدی درجه‌در و عقرب و حوت اوللرینک
حصه شفقلری یکرمی ایکی بچق درجه‌در و قوس
و دلو اوللرینک حصه شفقلری یکرمی دورت
درجه‌در و حصه فجرلری یکرمی سکز درجه‌در و جدی
اولنک حصه شفقی یکرمی دورت بچق درجه‌در و فجری
یکرمی سکز درجه‌در بوندن مقصد سحور وقتنک بیانی

کلم

کلم حضرت رسول صلی الله علیه و سلمک سنتی در بو
بو سحور حقنده نیجه حدیث شریف وارد اولمشدر اما بزه بونی
مهم اولانی بلمک کرکدر پس امدی مبارک رمضان سحور
وقتنک اول وقتی بو درکه صبح صادق طوغمش
اوله علمانک اتفاقی در بونک اوزرینه درشت جرح
بوندن بویله اولدیغی تقدیرجه شول دمشق شریف
علالری ایچون مناره‌لرده قندیللر صبح صادق
طوغمزدن سوندرمک عادتا مانع سحوردر دیه‌لی
اول قندیللره موقوفدر اکر اول قندیللر مناره‌ده ایکن
سوندرمدیسه یرلو و اکر سوندیسه یمزلر پس
امدی موقت اولنلره بو امرده زیاده اهتمام ایتمک
کرکدر اکر اول قندیللر صبح صادق طوغمزدن
اوکدن سوندره جک اولورلرکه سوندرلمک

بونلرک الندهدر بونلره کمسه مانع اولامز پس بونلره
اولدیغی تقدیرجه آنلر خود صائم اولنلرک سحوریه‌لرینه
مانع اولوب آنلر اول ثوابدن محروم ایلمکه سبب اولورلر
سبب اولورلر وقتنده سیوندرمکلرکدر صائم
اولنلرک سحورلرینک سنتی اوزرینه عامل اولوب شتاب
اولورلر وآنلر خود اول اجلدن زیاده اجرلو بولورلر وجمله‌مز
اولنلره بلله اجر جزیل وثواب جمیل ایله مغتنم اوله‌لر آمین
یا مجیب السائلین

الباب الرابع عشر

فی معرفة سعة
المشرق والمغرب بونک طریقی خیطی ستینی اوزرینه وضع
ایلیه‌سن هر قوس ارتفاعک آخرنده عرض بلد مقداری
درجه‌دن جیب مبسوطه ستینیده جفته ساعت مربعی اجزای
مستویه‌دن آنک اوزرینه فت ایلیه‌سن آنده نصکره
خیطی حرکت ایندیره‌سن مری اول کونک میلنک جیبی
اوزرینه

اوزرینه واقع اولنجه آندن نصکره نظر ایلیه‌سن خیط
قوس ارتفاعک اولندن نه قطع ایلدیسه سعة المشرق والمغرب
اول اولور بو حو معلوم اوله که اکر شمسک میلی اول
حمل اولنده ویا میزان اولنده اولدوغی کبی بوکبی
کونک سعة المشرق والمغرب اولماز اما اولدوغنده مثلا
قسطنطینیه عرضنده شمس ثور اولنده اولسه خیطی ستینی
اوزرینه وضع ایلدکده هر قوس ارتفاعک آخرندن عرض بلد
مقداری درجه‌دن جیب مبسوطه ستینیه جفت مربعی اجزای
مستویه‌نک فوقنده بشندن آرتجق جیبی اوزرینه فت ایلد
آنده نصکره خیطی حرکت ایندیره‌ک تا مری بونک میلی که اون
برنجی درجه درجیبی اون ایکی آنک اوزرینه اولنجه اندنصکره
نظر ایلدک خیط قوس ارتفاعک اولندن اون بش درجه
قطع ایلمش ثور اولنده سعة المشرق والمغرب اول اولور سنبله

اولنك حوت اولنك عقرب اولنك سعة المشرق والمغربلر
برد و جوزا اولنك اسد اولنك قوس اولنك دلو اولنك
سعة المشرق والمغربلر یکرمی یدی بچق درجه در وهو سرطان
اولنك جدی اولنك سعة المشرق والمغربلر اوتوز ایکی درجه در
باقی قلدی بونلره کوره قیاس اولنه **الباب الخامس عشر** فی
معرفة الارتفاع الذی لا سمت له بو باب شول ارتفاعات
بلنمسی بیانندهدر که انک سمتی اولماز ارتفاعه کلمه آنك
سمتی اولماز امدی بونك طریقی خیطی ستینی اوزرینه وضع
ایلیه سین مرئیء اجزاء مستویهده عرض بلدك جیبی اوزرینه
نشانلیه سین آندن صکره خیطی حرکت ایندیره سن تا
مری جیب مبسوطده اول کونك میلنك جیبی اوزرینه
واقع اولنجه آندن نظر ایلیه سن خیط قوس ارتفاعك
اولندن نیجه درجه قطع ایلدیسه سمتی اولمیان ارتفاع اول اولور

مثلا

مثلا قسطنطینیهده شمس ثور اولنده اولسه خیطی ستینی
اوزرینه وضع ایلدك مرئیء عرض بلدك جیبی که اوتوز طقوز
بچقدر اجزاء مستویهده آنك اوزرینه مرئی نشانلدق
آندن صکره خیطی حرکت ایندردك تا مری اول کونك میلنك
جیبی که اون ایکی در جیب مبسوط اوزرینه واقع اولنجه آندن
صکره نظر ایلدك خیط قوس ارتفاعك اولندن اوتوز
درجه یه یقین اولمش ثور اولنده سمتی اولمیان ارتفاع
اول اولور سنبله اولنك حکمی بو مقداردر و جوزا اولنك اسد
اولنك سمتی اولمیان ارتفاع اوتوز بر بچق درجه در سرطان
اولنك اوتوز بدی درجه در آنجق در جنوبلی برجلرك
اولنك زیرا انلرك ارتفاعك سمتی بولنمز اول وقت بو
معلوم اولنه باقی قلدیغی بونلره کوره قیاس ایلیه **الباب
السادس عشر** فی معرفة السمت من الارتفاع بونی بلمك

ضرب یعنی بو وجهله خیطی قوس ارتفاعك آخرندن عرض بلد
مقداری درجه‌یه اوزرینه وضع ایده‌وب مرینی جیوب مبسوطه‌دن عرض
بلدك جیبی اوزرینه ثابت ایلیه‌سن آندنصکره خیطی حرکت
ایندیره‌سن قوس ارتفاعك اولندن ارتفاع فی درجه‌سی
آنك اوزرینه کلنجه آندنصکره مرینك جیب مبسوطه سنینه
جیقه‌سن اجزا مستویه‌سنی فی عدد بولنور حصه سمت اول
اولور آندنصکره نظر ایلیه‌سك شمسك میلی واری
بو قمی‌لر اولمیه‌جق اولور حصه اولی مبدأ اولی اولدوغی کبی
کبی بر اول وقت حصه سمت تعدیل سمت کندو اولور
واکر شمسك میلی اوله‌جق اولورسه ایکیسنك خالی دکلدر
میل شمالی ویا خود جنوبی اوله اکر شمالی اوله‌جق اولورسه
حصه سمت جیب‌ی ما بیننده فضل آلاسن واکر جنوبی
ایسه ایکیسنی جمع ایلیه‌سن طرحك یا جمعدن هر نه حاصل اولور
تعدیل

تعدیل السمت اول اولور پس امدی تعدیل السمت معلوم
اولدقدنصکره خیطی قوس ارتفاعك آخرندن ارتفاع
مقداری درجه اوزرینه وضع ایلیکوب مرینی جیوب مبسوطه‌دن
تعدیل السمت مقداری جیب اوزرینه ثابت ایلیه‌سن آندن
صکره خیطی سینی اوزرینه نقل ایلیوب کوره‌سن مری
اجزاء مستویه‌دن نه جیب قطع ایتمش ایسه اول جیب قوس
ارتفاع ایله سك آندنصکره نظر ایلیه‌سن قوس ارتفاعك اولندن
فی درجه بولندیسه اول ارتفاعك سمتی اول اولور مثلا
سمتی ثور اولندو اوله ارتفاع لو اوتوز درجه اوله خیطی
قوس ارتفاعك آخرندن عرض بلد مقداری درجه اوزرینه
وضع ایلدك مرینی عرض بلدك جیبی اوتوز طقوز بچقده‌یه
آنك اوزرینه ثابت ایلدك آندنصکره خیطی حرکت ایندردك
قوس ارتفاعك اولندن ارتفاعله اوتوز درجه‌ده آنك اوزرینه

کلمنجه آنده نصکره مریه‌نک جیب مبسوطله ستینیه جقدقده اجزاء
مستویه سنی یکرمی آلتیده ارتفاعی حصه سمت بولدقده نود
اولنک سعه شرقی اون بش درجه وجیبی اون بش بچق در بو
جیبی حصه سمتده طرح ایلدک اون بر درجه قعد السمت
حاصل اولدی آنده نصکره خیطی قوس ارتفاعک آخرنده
اوتوز عدد ارتفاع مقداری درجه اوزرینه وضع ایلدک تزینی
جیوب مبسوطه تعدیل سمتک اون بر درجه در که انک اوزرینه
نقل اولدق آنده نصکره خیطی سینی اوزرینه نقل ایلدک
مری اجزاء مستویه‌ده اون اوج درجه‌یه قریب جیب قطع
ایلدی قوس ارتفاعک اولندن اون ایکی بچق درجه نود اولنک
اوتوز ارتفاعک سمت جنوبی سی حاصل اولدی وخی سو معلوم
اوله اگر میل شمالی اولورسه ارتفاع خی لا سمت لدن آز
اولیجق اولورسه اول سمت شمالی اولور واگر میل شمالی اولوب

ارتفاع

ارتفاع لا سمت لردن آرتیجق اولدیجق اولورسه
اول سمت جنوبی اولور اما میل جنوبی اولدیغی
وقتک دائما سمت جنوبی اولور وخی زوالدن اول
اولان سمته شرقی دیرلر زوالدن نصکره اولان سمته
غربی دیرلر الباب السابع عشر فی معرفة سمت القبلة
اولا معلوم اوله که مکه‌نک شرفها الله طولی عز درجه در و
عرضی کال درجه در وهی فیده مراد اولنان شهرک طولی
وعرضی فح درجه در آنده نصکره مکه طولیله اول مطلوب
اولان شهرک طولی ما بیننده فصله آلاسک یعنی زائد اولانی
جوق اولندن کیدررک دیمکدر آنده نصکره بو فصله
فضل الاطوال فرض ایلیه‌سن بو فضل اطوالک ارتفاعی
جقره‌سن طریقی بودر که اولا عرض مکه‌نک شرفها الله میل شمالی
فرض ایلیه‌سن اولا بعد القطر واصل استخراج ایلیه‌سن

طریقی بابلرسه بیان اولنمشدر اما بونده بیان اولنمق
اولیدر پس ابتدای بعد القطری بلمسینک طریقی
بودر که خیطی ستینی اوزرینه وضع ایلیوب مرئیی عرض
بلد جیبی اوزرینه نشان ایلیه سین آندن خیطی حرکت
ایندوره سین اول قوسدن تا عرض مکه که بکرمی بجی درجه در
میل فرض اولمشدر اول مقدار درجه اوزرینه واقع
اولنجه آندن مرییه نظر ایلیه سن جیوب مبسوطدن نجیجی
جیب اوزرینه واقع اولدیسه بعد القطر اول اولور
وهر بو میل فرض اولنان اصل جفره سنک طریقی بودر که
خیطی ستینی اوزرینه وضع ایلیه سین مرئیی آخر قوسدن
عرض بلد جیبی هرنه ایسه آنک اوزرینه وضع ایده سین
آندن خیطی نقل ایلیه سین تا آخر قوسدن میل فرض که بکرمی
برنجی درجه در آنک اوزرینه واقع اولنجه آندن نصکره مری

تقاطع

تقاطع ایتدیکی جیبده ستبنیاء جفه سین اجزاء مستویه سندن
فی جیب واقع اولدیسه میل فرض اولنان اصل مطلق اولور
آندن صکره خیطی ستینی اوزرینه وضع ایلیه سین مری
اجزاء مستویه سندن اصل اوزرینه نشان ایلیه سین
آندن صکره خیطی حرکت ایندوره سین قوسک نهایتمک
آخرندن فرض اولنان افضل الدائر مقداری درجه اوزرینه
واقع اولنجه آندن نصکره نظر ایلیه سن مری جیوب مبسوطدن
نمقدار جیب قطع ایلدیسه اول اصل معدل اولور
ابمادی بونک اوزرینه بعد القطر زیاده ایلیه سن
سن فرض شمالی اولدوغندن اولور پس بو تقدیرجه
سمت قبله نک ارتفاعات جیبی حاصل اولور آندن صکره
بو جیبک قوسنی آلاسن طریقی بودر که جیوب مبسوطدن
اول جیبده آن قوس ارتفاعه ایندیسک آندن نظر

ایدک قوس ارتفاعک اولندیغی قج درجه بولندیسه
اول جیبک قوسی اول اولور یعنی سمت قبلهنک
ارتفاعی حاصل اولور آندن صکره بو ارتفاعک
سمتنی بیلهسن طریقی بودرکه جیبطی قوس ارتفاعک
آخرندن سمت قبلهنک ارتفاعی مقداری درجه اوزرینه
وضع ایلیهسن مری فرض اولنان فضل الدائرین جنوبی
مبسوطدن جیب اوزرینه نقل ایلیهسن آندن صکره جیبطی
حرکت ایتدوره سین قوس ارتفاعک اولندیغی عرض
مکه مقدارینه یعنی یکرمی بربچقدر آنک اوزرینه کلنجه
آندن صکره مریدن جیب منکوسله قوس ارتفاعه اینهسین
آندن نظر ایلیهسن جیبط قوس ارتفاعک اولندیغی قج
درجه قطع ایلدیسه اول شهرک نقطه مشرقدن سمت
قبلهسی اولور و هر بو سمتی طقساندن طرح ایلیجک
اولورسکه

اولورسک اول شهرک نقطه جنوبندن انحرافی حاصل
اولور مثلا قسطنطینیهنک طولی آلتمش درجهدر
و عرضی قرق بر درجهدر و مکهنک شرفها الله طولی
یتمش یدی درجهدر و عرضی یکرمی بربچق درجهدر
قسطنطینیهنک طولنی مکه طولندن طرح ایلیجک اون
یدی درجه فضل طولین باقی قالدی بو اون یدی درجه
فضل دائر فرض ایلدک بو فضل الدائردن ارتفاع عمل
ایلیهیم طریقی بودرکه اولا مکهنک یکرمی بربچق
درجه میل ثانی فرض ایلدک بو میل ایله بعد القطر واصل
استخراج ایلدک اون دورت بچق درجه بعد القطر
و قرق ایکی درجه اصلی بولندی آندن صکره جیبطی ستینی
اوزرینه وضع ایلدک مری اجزاء مستویهده قرق ایکی درجه
اصل اوزرینه نقل ایلدک آندن صکره جیبطی حرکت ایتدیرک

قوس ارتفاعک آخرندن فرض اولنان فضل الدائر که اون
یدی درجه در آنک اوزرینه کلنجه آندن نظر ایلدک
جیوب مبسوطدن فرق جیب قطع ایلمش اصل معدل حاصل
اولدی بونک اوزرینه بعد القطر کیا اون دورت بچق
درجه در زیاده ایلدک سمت قبله‌نک ارتفاعنده
اللی دورت بچق درجه جیبی حاصل اولدی بو مقداره جیبله
قوسه ایندک آلتمش آلتی درجه قوس بولندی سمت قبله‌نک
ارتفاعی اول اولور آندن مقصده جیبی قوس ارتفاعک
آخرندن سمت قبله‌نک آلتمش درجه ارتفاعی اوزرینه وضع
ایلدک مری فضل الدائر که اون یدی درجه در جیبی
اولدی بچق درجه در بو جیبک اوزرینه نشانلدق
آندن مقصده جیبی حرکت ایندیردک قوس ارتفاعک اولنده
عرض مکه که یکرمی بر بچق درجه در آنک اوزرینه کلنجه

آندن

آندن مقصده مری جیب منکوسله قوس ارتفاعه ایندک
زیاده دقت ایلدک آندن نظر ایلدک خیط قوس ارتفا
اولنده فرق سکز درجه قطع ایلمش قطب نک
نقطه مشرقدن فرق سکز درجه طرفندن طرح ایلدک
نقطه جنوبدن فرق ایکی درجه انحرافی حاصل اولدی
اما بر شهرک سمت قبله‌سی جانبنده در بلمک دیلسه‌ک
نظر ایلیه‌سن مکه ایله اول سمت قبله‌سی مراد اولنان شهرک
طوللری برابر اولوب عرضلری مخالف اوله ویا
عرضلری برابر اولوب طوللری مخالف اوله واگر
طوللری برابر اولوب عرضلری مخالف اولورسه ایکیدن
خالی دکلدر یا مکه‌نک عرضی اول شهرک عرضندن کسک
اوله یا آرتق اوله پس اول شهرک قبله‌سی خط نصف
النهار اوزرینه جنوب جانبنه اولور واگر اول

شهرك عرضی مكه عرضندن اكسك اولەجق اولورسە
یمنده صنعاده بولیه اولدیغی كبی پس اول شهرك
قبلەسی خط نصف النهار اوزرینه شمال جانبنه اولور
واكر مكه ایله سمت قبلەسی مراد اولنان شهرك عرضلری
برابر اولوب طوللری مخالف اولورسه بو صورتده ایكیسندن
خالی دكلدر یا مكه نك طولی اول شهرك طولندن اكسك
اوله یا آرتق اوله اكر عرضلری برابر اولوب مكه نك
طولی اول شهرك طولندن اكسك اولەجق اولورسه
هندده نهاونده بولیه اولدوغی كبی اول شهرك قبلەسی خط
المشرق والمغرب اوزرینه غرب طرفنه اولور واكر
مكه نك طولی اول مطلوب اولنان شهرك طولندن ارتق
اولورسه مغربده فاسده بولیه اولدیغی كبی اول شهرك قبلەسی
خط المشرق والمغرب اوزرینه شرق طرفنه اولورسه
واكر

واكر مكه ایله سمت قبلەسی مراد اولنان شهرك طولی و عرضی
بربرینه مخالف اولەجق اولورسه بو درت حالدن خالی دكلدر
یا مكه نك طولندن و عرضندن ارتق اوله اكر طوللری
برابر اولوب مراد اولنان شهرك عرضی مكه عرضندن ارتق
اولەجق اولورسه مجدده موصل اولدوغی كبی و یا مكه نك
عرضی اول شهرك عرضندن اكسك اولوب طولی اول
شهرك طولندن آرتق اوله پس امدی مكه نك طولی و
عرضی اول شهرك طولندن و عرضندن اكسك اولەجق
اولورسه بغدادده بولیه اولدیغی كبی پس اول شهرك قبلەسی
جنوب جانبنه اولان خط نصف النهاردن شرق طرفنه اولور

الباب الثامن عشر في معرفة وضع القبله واخراج
جهات الاربعة طریقی بودر كه دیلدیككه وقتك
ارتفاعنك سمتنی بیلەسن طریقی سمت بابنده

بیانی اولنمشدر آنی نصف کره جنبطی قوس ارتفاعک
اوزرنده اول وقتک سمتی مقداری درجه اوزرینه
وضع ایلیه‌سن اگر اول وقتک سمتی شرقی جنوبی یا غربی
شمالی اولور واگر اول وقتک سمتی شرقی شمالی و یا غربی
جنوبی اولور جنبطی قوس ارتفاعک آخرنده اول وقتک
سمتی مقداری درجه اوزرینه وضع ایلیه‌سن هر اولدقجه
اوزرینه جنبطی بر مقدار سوله برک ایت سن برنده آیرلمیه
آنی نصف کره ربعی بر دوزیره وضع ایلیه‌سک بر وضعله که
مرکز شمس طرفنه کنار افق جانبنه اوله آنی نصف کره بر خیط
ثاقول آصه‌سن شمسله ربعک مرکزی آراسنده بر الکه
صالندیراسک و بر الکله ربعی بر اوزرینه آزر آزر حرکت
ایندیره‌سک یا اول صالنان خیطک کولکه‌سی ربعک
مرکزی اوزرینه راست اوتنجه پس بویله اولدیغی تقدیرجه

ربع

ربع دائره جهاتی اوزرینه وضع اولنمش اولور اما شو
خطکه شمسک عدیله آندن ابتدا ایلمش اوله‌سک
اول خط المشرق والمغرب اولور واول بر خط
خط النهار اولور پس ایمدی اول ایکی خطک هر
بر بسک اوزاداسک تا جهات اربعه حاصل اولور
تقاطعنده دورت ربع حاصل اولور اول دورت ربعک
بر ربعنه شرقی جنوبی دیرلر و بر ربعنه شرقی شمالی
دیرلر و بر ربعنه غربی جنوبی دیرلر و بر ربعنه غربی شمالی
دیرلر آنی نصف کره نظر ایلیه‌سک مکذشت فیها انتدی
فنفی ربعده ایسه ربع دائره نک اوزرینه وضع ایلیه‌سن
بر وصفله‌که ربع دائره نک خط المشرق والمغرب اخراج
اولنان خط المشرق والمغربه موازی اوله و ربع دائره نک
مرکزی اول ایکی خط تقاطع ایلدوکی نقطه اوزرینه اوله

بيان قوس ارتفاعك طرفی اوزرينه

آنده نصكره ربع دائره نك خط مشرقندن سمت قبله مقداری
خيطی ارقاپيوب خيط قوس ارتفاعدن اول مقدارده
اوزرينه كلنجه بو تقديرجه خيط سمت قبله مطابق
اولور يا خود ربع دائره نك خيط نصف نهاردن انحراف
قبله مقداری ايراق اولوب خيطی قوس ارتفاع طرفنك
اوزرينه وضع ايده وهر قنقی طريقله اولورسه اولسون
بهر حال خيط سمت قبله مطابق اولور قبله نك
قوس ارتفاع جانبنده اولور مثلا قسطنطنيه ده شمسی
ثور اولنده اول ارتفاع ثقه او توز درجه اولسه بو
او توز ارتفاعده قبله استخراج ايتمك مراد اولنسه
اولا او توز ارتفاعك سمتنی بلمك اولدخی درجه شرقی
جنوبی اولمق سمت بابنده طريقی گچمشدر پس سمت بلندكده نصكره
خيطی قوس ارتفاعك اولنده اون ايكی جزء سمت مقداری درجه
اوزرينه

اوزرينه وضع ايليوب برمقدار موم ايله بركتدكدنصكره
ربعی بر حوض اوزرينه وضع ايده وهم مركزی شمس طرفنه
كناری افق جانبنه قوشوايده و آنده نصكره جنوب طرفنه قبول
آصه وشمسله ربعك مركزی آراسنده برالكله صالنديره
وبر الكله ربعی براوزرنده آزآز حركت ايده ير وتا اول
مسافه ده خيطك ظلی ربعك مركزنی وموم ايله بركتمش
خيطی اورتجه آنده نصكره ربعك ايكی طرفنه ايكی خط
چكوب دوز ربع حاصل اولور بعده نظر اولنوب
قسطنطنيه عرضنده مكة شرفها الله شرقی جنوبی اولدی ربع
دائره نك خط المشرق والمغرب استخراج اولنه خط
المشرق والمغربه موازی اولدن و خط دی ربعك مركزی
ايكی خطك تقاطع ايلدوكی نقطه اوزرينه واقع اولدی
آنده نصكره ربعك خط مشرقندن سمت قبله مقداريله فرق

دکر درجه ده خیطی قوس ارتفاع اوزرینه وضع ایلدک
یاخود دیمک خط نصف النهاردن انحراف قبله مقداری
وقف ایکی درجه در آنک اوزرینه خیطی قوس ارتفاعه وضع
ایلدک بو تقدیرجه خیط سمت قبله یه مطابق اولور
قبله‌ده قوس ارتفاع طرفنه واقع اولدی الباب الثانی
عشر فی معرفة مطالع الفلکیة اولا معلوم اوله کی
مطالع فلکیه‌نک مبدئی جدی اولیدر امدی مطالع
فلکیه دیو جدی اولی دائرهٔ نصف نهاره وارد کدیکی زمانه
شمس دائرهٔ نصف نهاره کلدیکی زمانک ما بیننده
کچن مدته دیرلر بوکا مطالع الزوال دخی دیرلر بونی
بلمکک طریقی بودر کی نظر ایلیه‌سن اول کونده شمسک
میلی وار میدر یوقمیدر اکر اولمیه‌جق اولور حمل اولی دخی
میزان اولی کبی خیطی کنده درجه‌لری اوزرینه وضع ایده‌سن

قوس

قوس ارتفاعک آخرنده طرفندن او درجه بولنور بو طرفدن
درجه یوز سکسان درجه‌دن طرح ایلیه‌سن حمل اولنک
طرفنده درجه مطالع فلکیه‌سی حاصل اولور اوچیوزه
آلتمشدن طرح ایلیه‌سک میزان اولنک ایکیوز یتمش درجه
مطالع فلکیه‌سی حاصل اولور و اکر اول کونده شمسک
میلی اوله‌جق اولور خیطی قوس ارتفاعک آخرنده اول
کونک میلی مقداری درجه اوزرینه وضع ایلیه‌سن دخی
مریئی جیوب مبسوطه‌دن اللی بش جیب اوزرینه‌دن ایلکه
آندن نظر ایلیه‌سن شمس ایله میزانده برسنه یقینی
اوله ویا ایکیسنه برابر اوله اکر برابر اولور جدی
اولیله سرطان اولی کبی سن بلکه جدی اولنده مطالع
فلکیه اولماز وجهی شمسده اظهردر اما سرطان اولنده
اول خیطی اول درجه اوزرینه وضع ایلیه‌سن قوس ارتفاعک

آخرندن سنه بولنمزکه یوز سکسان درجه اوزرینه زیاده
ایلیه سن پس سرطان اولنک یوز سکسان درجه مطالع
فلکیه‌سی حاصل واکر ایکیسندن برینه بقیه اولور خیطی
قوس ارتفاعک اولندن اول مقدار درجه اوزرینه نقل
ایلیه سن خط مریدن جیب مبسوطه قوس ارتفاعنه سن
نظر ایلیه سن قوس ارتفاعک آخرندن قچ درجه واقع اولور
مطالع فلکیه اول اولور اکر شمس جدیده یا دلوده
یا حوتده اولمجق اولور واکر حملده یا ثورده یا جوزاده
اولمجق اولور اول حاصل اولان درجه یوز سکساندن
طرح ایلیه سن واکر سرطانده یا اسدده یا سنبله‌ده
اولور اول حاصل اولان درجه یوز سکسان اوزرینه زیاده
ایلیه سن واکر میزانده یا عقربده یا قوسده اولمجق
اولور حاصل درجه‌یی اوچیوز آلتمشدن طرح ایلیه سن
طرحدن

طرحدن یا جمعدن صوکره حاصل اولور مطالع فلکیه اولور
شمس جدینک اون بشنجی درجه‌سنده اون خیطی
قوس ارتفاعک آخرندن بو کوکبک میلی مقداری که یکرمی
ایکی بچقدر آنجقدر آنک اوزرینه وضع ایلدک مریدن جیبو
مبسوطه دک اللی بش جیب اوزرینه نقل اولدق آندن صکره
نظر ایلدک شمس میزانده ایسه جدیه یقین جملدن یعنی
بعدلری واردر خیطی قوس ارتفاعک اولندن بو بعد مقداری
درجه اوزرینه نقل ایلدک مریدن جیب مبسوطه قوس
ارتفاعه ایندک قوس ارتفاعک آخرندن اون الیتدن
آلتنجی درجه بولنور یوز سکسان اوزرینه زیاده ایلدک
سرطان اون بشنک یوز طقسان آلتیدن آلتنجی مطالع
فلکیه‌سی حاصل اولدی اسد اون بشنک مطالع
فلکیه‌سی ایکیوز یکرمی یدی بچق درجه در سنبله

اون بشنك مطالع فلكيه سى ايكييوز اللى آلتيدن آرتغى
درجه در واكر شمس ميزانك اون بشنده اولسه يتمش
آلتى درجه بولنور اوچيوز آلتمشدن طرح ايلدك ميزانك
اون بشنك مطالع فلكيه سى ايكييوز سكسان دوقوز درجه
حاصل اولدى وعقرب اون بشنك مطالع فلكيه سى اوچيوز
قرق دورت درجه در باقى فلاني بو مثالله قياس اولنه

الباب العشرون في معرفة المطالع البلدية و

مطالع الطالع من افق لوقت مفروض يكرمنجى باب
مطالع بلديه و مطالع طالع بلمسنك بياننده در
اولا معلوم اولكه مطالع بلديه ديو حمل اولى طلوع
ايتدوكى زماندن شمس طلوع ايتدوكى زمانك ما بيننده
كچن مدته ديرلر پس بويله اولدوغى تقديرجه حمل اولنك مطالع
بلديه بلمسنك طريقلرندن آسان طريقى بودر كه اول كونك

نصف

نصف نهارى مطالع فلكيه سندن طرح ايليه سى مطالع
بلديه سى حاصل اولور بوكا الشروق ده ديرلر مثلا شمس
ثورك اون بشنده اولسه بوكونك يوز بش درجه قوس نهارى
ايكيسى اوتوز اوچ درجه مطالع فلكيه سندن طرح ايلدك
ثورك اون بشنك يكرمى سكز درجه مطالع بلديه سى حاصل اولدى
واكر نصف نهار مطالع فلكيه دن طرح ممكن اولمسه
كوكدر اول وقت فلكيه اوچيوز آلتمش درجه زياده
زياده ايليه سك آندن نصكره نصف قوس نهارى
بو مجموعدن طرح ايليه سن مطالع بلديه حاصل اولور
مثلا شمس دلوك اون بشنده اولسه بوكونك نصف
قوس نهارى يوز بش درجه در مطالع فلكيه سى
قرق يدى درجه در يوز بش درجه نصف قوس نهارى
قرق يدى درجه مطالع فلكيه دن طرح ممكن دكلدر امدى

قوس یدی درجه مطالع فلکیه اوزرینه اوچیوز آلتمش درجه
زیاده ایلدک دورتیوز یدی درجه اولدی اندن قصره یتمشی
درجه نصف نهاری بو دورتیوز یدی درجه‌دن طرح ایلدک
دلوک اون بشنک اوچیوز اوتوز ایکی درجه مطالع
بلدیه‌سی حاصل اولدی امّا مطالع طالع بلمسنک طریقی
بودر اولکه گونک مطالع بلدیه‌سنی بیله‌سک خو اول
نهارده نصف مقداره درجه گچدیسه آنی بیله‌سن مطالع
طالع اول اولور مثلا ثورک اون بشنده اولسه اول
نهارده قرق درجه که بو گونک مطالع بلدیه‌سی یکرمی سکز
درجه در قرق درجه داخی سکز مطالع الطالعی
حاصل اولدی واکر مطالع الطالع کچه‌ده بلمک دلرسک
اولا شمسک نظیرینی بیله‌سن طریقی بودر اول کونک
نصف قوس النهاری مطالع فلکیه اوزرینه زیاده

ایلک

ایلدکده سنک مطالع النظیر حاصل اولور بوکا مطالع
الغروب دیرلر مثلا شمس ثورک اون بشنده اولسه
بو کونک یوز بش درجه نصف قوس نهاریدر یوز اوتوز درجه
مطالع فلکیه‌سی اوزرینه زیاده ایلدک ثورک اون بشنک
ایکییوز اوتوز سکز درجه مطالع الغروبی حاصل اولدی
واکر زیاده‌دن حاصل اولان دوردیوز زائد اولسه مطالع
دوردیوز زائد اولانی اولور مثلا شمس قوسک اون بشنده
اولسه بو کونک آلتمش طقوز درجه نصف نهاری
قرق بش درجه مطالع فلکیه‌سی اوزرینه زیاده ایلدک
دورتیوز اون دورت اولدی اندن نصفکن طرح ایلدک
اوچیوز آلتمش دوردنده اللی دورت درجه بولندی قوسک
اون بشنک بو مقدار مطالع الغروبی حاصل اولدی
بس امدی مطالع النظیر بلندکده نصفکه کیجه‌دن مقدار

درجه یجدیه مطالع النظر اوزرینه زیاده ایلیه سین
مطالع الطالع حاصل مثلا شمس ثوریک اون بشنجی اوسه
یکجه دی اوتوز درجه یجه اول دونک مطالع النظری یکیوز
اوتوز سکز درجه در اوتوز درجه دائری بونک اوزرینه
زیاده ایلدک ثور اون بشنده ایکیوز التمش سکز درجه
مطالع الطالع حاصل اولدی واگر شمس قوسک اون
بشنجی اولسه اول ایجه دی اوتوز درجه یجه اولدونک
مطالع النظری اللی دورت درجه در دائری اولدی اوتوز درجه
بونک اوزرینه زیاده ایلدک قوس اون بشنده سکسان
دورت درجه مطالع الطالع حاصل اولدی پس ابتدا مطالع
الطالع بلدی که معلوم اوله بر جدول بشقه بشقه مطالع الطالع
بلدیه سنی نه ایسه حمل اولندن ابتدا ایدوب طرح ایلیه سین
نه قدر قالور ایسه درجه سنه بتشسه درجه مطالع اول اولور

مثلا

مثلا قسطنطنیه ده شمس ثورک اون بشنجی اولسه
اول نهار ده قرق درجه یجه اولدونک مطالع
بلدیه سی یکرمی سکز درجه در قرق درجه دائری بونک
اوزرینه زیاده ایلدک التمش سکز درجه مطالع
الوقت اولدی اندن صکره قسطنطنیه عرضنده
بر جدول حصه سی بنم حمله یج درجه ثورک کا
درجه جوزانک کط درجه سرطانک لو درجه در
اسدک لح درجه در سنبله نک لح درجه در میزانک
لح درجه در عقربک لح درجه در قوسک لو
درجه در جدیک کط درجه در دلوک کا درجه در
حوتک یج درجه در پس اندن بونلری بلدکدنصکره
ثور اون بشنک التمش سکز درجه مطالعندن اولکز
درجه حمل حصه سنی طرح ایلدک ویکرمی درجه ثور حصه سنی

طرح ایلدک اوتوز طقوز درجه اولدی و یکرمی طقوز
درجه جوزا حصه سنی طرح ایلدک آلتمش سکز درجه اولدی
جوزا تمام اوتوز برجه طالع سرطانک اولمش دیدک باقی
فده بو مثاله قیاس اولنه **الباب الحادی والعشرون** فی
معرفة طول القائم علی بسیط الارض کالاعمدة والمنار
ونحوها بو باب بر اوزرنه دکلمش اولنلرک بوجه لکنی
بلمک دیکلمش دیرکلر کبی و منارهلر کبی نحو بونلره
بکزر شیلر کبی که دیبنه وارمق ممکن اوله بونلرک بلمه سنک
طریقی بودر که دیمک ایکی الکده بوقادر و قالدیره سک
نحو هدفه دن خالی اولدو جانبی ارتفاع آلاجغک نه
ایسه آنده بکا قیاس آند نصکره بر کوزکی یوموب و بر کوزکله
دقت ایدوب نظر ایلیه سین تا دیمک ایکی هدفه لر اوزرنه
یا خود ایکی دلکلری اچنده کوکبدن ارتفاع آلدوغک
کبی

کبی تا اول شیئک دپه سنک ارتفاعی قرق بش درجه
اولنجه آز آز ایلرو واره سین یا خود کیرو کیده سین تمام
قرق بش درجه اولدوغی کبی آیغک آلتنه بر نشان ایدوب
آند نصکره اول نشاندن ارتفاع آلدوغک نشنه نک
دیبنه وارنجه بر ذراعله اولجه سین نه حاصل اولور
بونک اوزرینه کندو بوینک یره وارنجه اولان ذراعله
مقداری اولور آنی زیاده ایلیه سین نه حاصل اولور اول
ارتفاع آلدوغک نشنه نک بوجه لکی اول مقدار اولور
واکر ارتفاع آلاجغک نشنه نک دیبنه وارمق ممکن
دکل ایسه دیوار ایچنده اولنلر کبی یا طاغلر کبی یا منارهلر
کبی که دیبنه یا بوسی اولماست دیبنه وارمق ممکن اولمیه
آنلر بوجه لکنی بلمه سنک طریقی بودر که هر نه یردن
دیلرسک اول نشنه نک دپه سندن بر ارتفاع آله سک

اورتاسنی برنشان ایدوب هر نه اولور ارتفاعك ظلی
مبسوطی بیلهسن اول ظل مبسوطی اون ایکیه دوشر اصبع زیاده
ایسه سك بانا قصر ایسه سك آنلر نصفی حاصل اولان
نقطهك ارتفاعك بیلهسن اول مقدار کیرو کیدهسن
اگر ظل اون ایکیدن دورت اصبع زیاده ایلدیکسه واگر نقص ایلدیسه
ایلرو کیدهسین تا شول قدر کیرو یا ایلرو یه کیتدیکنده
ارتفاعك اولدیغی نشانه‌نك دیه سنك ارتفاعی
اوله حاصل اولان ظلك ارتفاعی مقداری اوله آنلر نصفی
نقطه ایلیهسن ایکی قدمك اورته سنی نشان ایلدوکك
یره وارنجه‌یه ذراع اولدیسه اول قدر عدد حفظ ایدوب
وبعده کیدن قدمك مابینی اوندن طولی هر نه اول حفظ ایلدوکك
ذراع عددلرینه زیاده زیاده ایلدوب نه حاصل اولورسه
اول ارتفاع علو آلدوغك نشانه‌نك یوجه‌لکی اول مقدار

اولور

اولور مثلا برمناره‌ده دیکه‌نه وارمق ممکن دکلدر اول
بر یرده اون ایکی درجه ارتفاعك آلدك بوندن ظل مبسوطی
یکرمی بر درجه ور هر ایکی قدمك اورته سنی بر نشان
ایلدك آندن بو ظلك اون ایکیه دورت اصبع هر فاندقی
یکرمی بش ظل اولدی یا نقص ایلدك اون بر اولدی
آنلر نصفکره یکرمی بش ظلك ارتفاعی یکرمی بش بچوق
بولندی واون بر ظلك ارتفاعی اوتوز بش درجه
بولندی آندن دورت اصبع زیاده ایلدیکمزدن اوتوزی
کیرو سنه کندك تا یکرمی بش بچوق ارتفاع اول مناره‌نك
دیه سندن بولنجه دکین آنلر نصفکه ایکی قدمك
اورتاسنده اولان نشان وارنجه مثلا اون ذراع اولدوغك
بلدك وقامتك مقدارنده یوقارو اولسه اول مناره‌نك طولی
تلثی اون ذراع اوچ بویده عدد اوتوز ذراع ایلدك

آندن صکره بصره کدن قدمکده وار ایکن تقریباً اوچ ذراع بولندی
اوتوز محفوظ اوزرینه بو اوچ ذراعی زیاده ایلدک اولدی
مناره نک اوتوز اوچ ذراع ایمش بلدک نقص ایلدوکمزدن
اوتوزی ایلروکتدکده تا اوتوز بش ذراع اوله مناره نک
دیبه سندن بو نجه یه دیین آندن صکره ایکی قامتک اوزرینه
اولتشانه وار ایکن اول مقدار ذراعک تلتی حاصل
اولدی آندن صکره بصرنک قدمنه وارنجه بو محفوظ اولنان اوزرینه
زیاده ایلدک بو اول اوکی مقدار ذراع حاصل اولدی

الباب الثانی وکعشرون فی معرفة سعة الانهار و

عمق الآبار طریقی بودر که اول ارماغک و دکزک
کنارنده طوره سک قرشو کنارینک انخفاضنی دیمله
فح درجه دربیله سین انخفاض ارتفاعک عکسیدر
ارتفاع ربعله بوقارودن آلنانلر انخفاض شعبه دن
آلنانلر

آلنانلر آندن صکره بصره کدن صوکنارینه وارنجه دک
بصدوغک یردر ای قامت فرض ایلیه سین مشهوری
اون ایکی اصبعدر یعنی اون ایکیه تقسیم ایلیه سین
آندن صکره بو تمثله اول انخفاضک ظل مبسوطنی
تحصیل ایلیه سین اول ارماغک یادکزک انلولکی در
اول مقداردر اولور مثلا برار مقداری بر وکنارندن صو
قننده طوردق اوته کنارینک و بعله انخفاضک
آلدق یکرمی درجه اولدی آندن صکره کندو بصرندن
ایکی قدمک بصدوغی یره وارنجه قامت فرض ایدوب
اونی ایکییه بخش ایلدک آندن صکره خیطی قوی اولندن
یکرمی انخفاض مقداری درجه اوزرینه وضع ایلیه سین
فرض ایندوکک قامتله سنینک جیب مبسوطه خیطه ایندک
تفاصعنده جیب تمامه چقدی اجزا مستویه دن اوتوز

اوج جیب بکرمی درجه انخفاضنک ظل مبسوطنی بولدق
ارتفاعک انلولکی اول اولدی قیونک صوینه وارنجه دك
انلوکی مابینمزک طرفنی بولدك اول قیونک آغزی نه مقداردر
برننه ایله اولچه‌سنی آندن صکره قیو آغزینک راست
برکنارندن انخفاضنک الدسی آندن صکره خیطی قوس
ئوتلرندن اول انخفاض مقداری درجه اوزرینه وضع
ایلیه‌سن آندن صکره جیب تمامندن اول قیونک آغزینی
اولچمش ایدك آنک مقداری خیطه ایله سبیع تقاطعندن
جیب مبسوطه ستینینه چقه‌سك اجزا مستویه‌سندن
هر نه بولنورسه کندو بصرکدن یره وارنجه اول اولچو ایله
نه مقدار ایسه اول بولدونك اعدادندن آنی طرح ایتدکدنصکره
نه باقی قالورسه اول قیونک صوینه وارنجه درینلکی
اول اولور مثلا قیونک انخفاضی سکسان درجه
اولسه

اولسه خیطی قوسی ارتفاعك اولندن سکسان درجه
اوزرینه وضع ایلدك آندن صکره جیب تمامندن اول
قیونک آغزی اولچوسی مقداری که ایکی ذراع
جیبله خیطه ایلدك تقاطعندن جیب مبسوطه
ستینینه چقدق اجزا مستویه‌سندن اون ایکی جیب
بولدق اون ایکی ذراع اولور بو اون ایکی ذراعدن
ایکی بچوق ذراع که بصر کله قدمك مابینیدر آنی طرح
ایلدك اول قیونک آغزندن صوینه وارنجه درینلکی
سکز ذراع اولدی وقس علی هذا

تمت وبالخیر عمت

م